

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

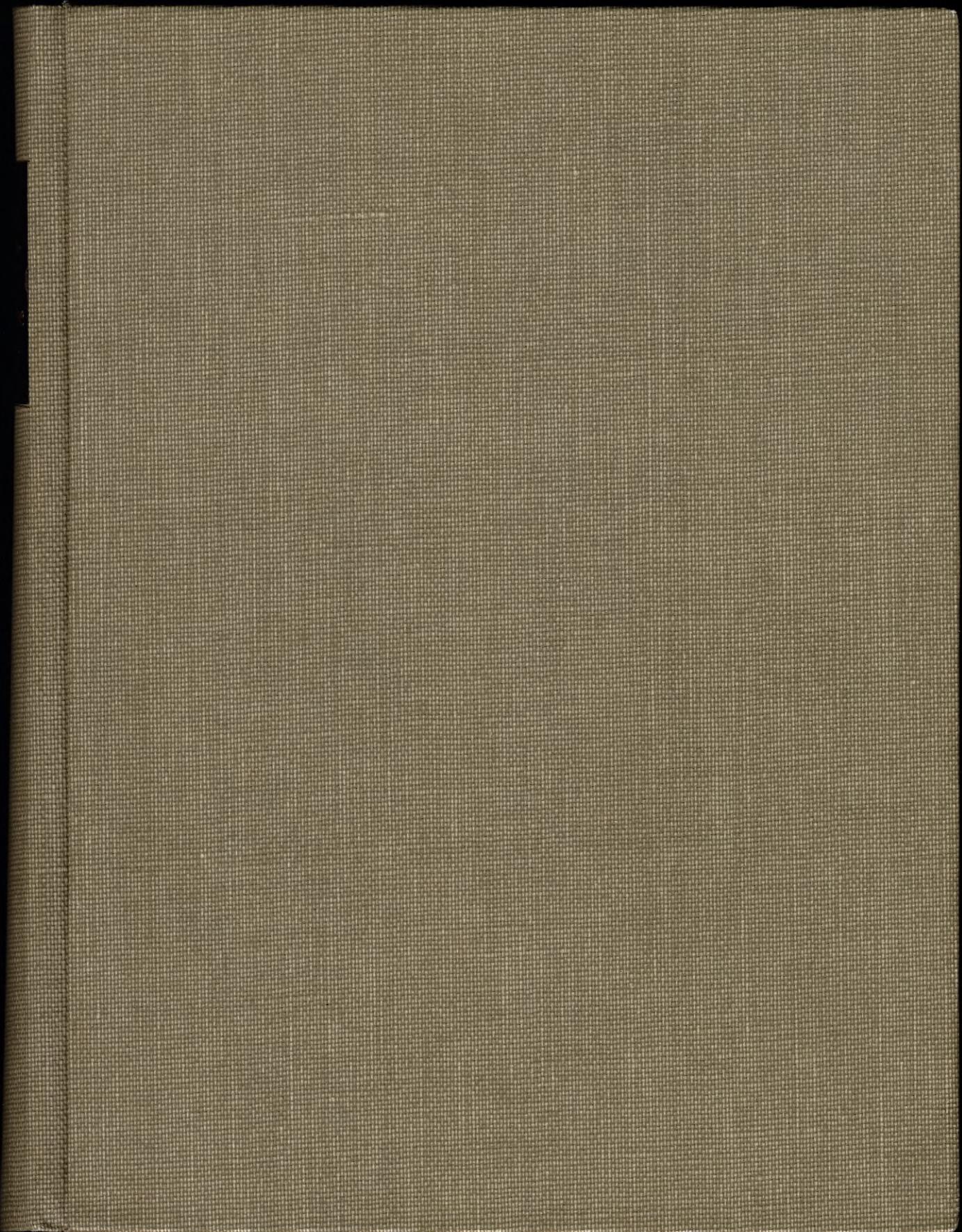
This work has been digitised at Gothenburg University Library.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.

This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

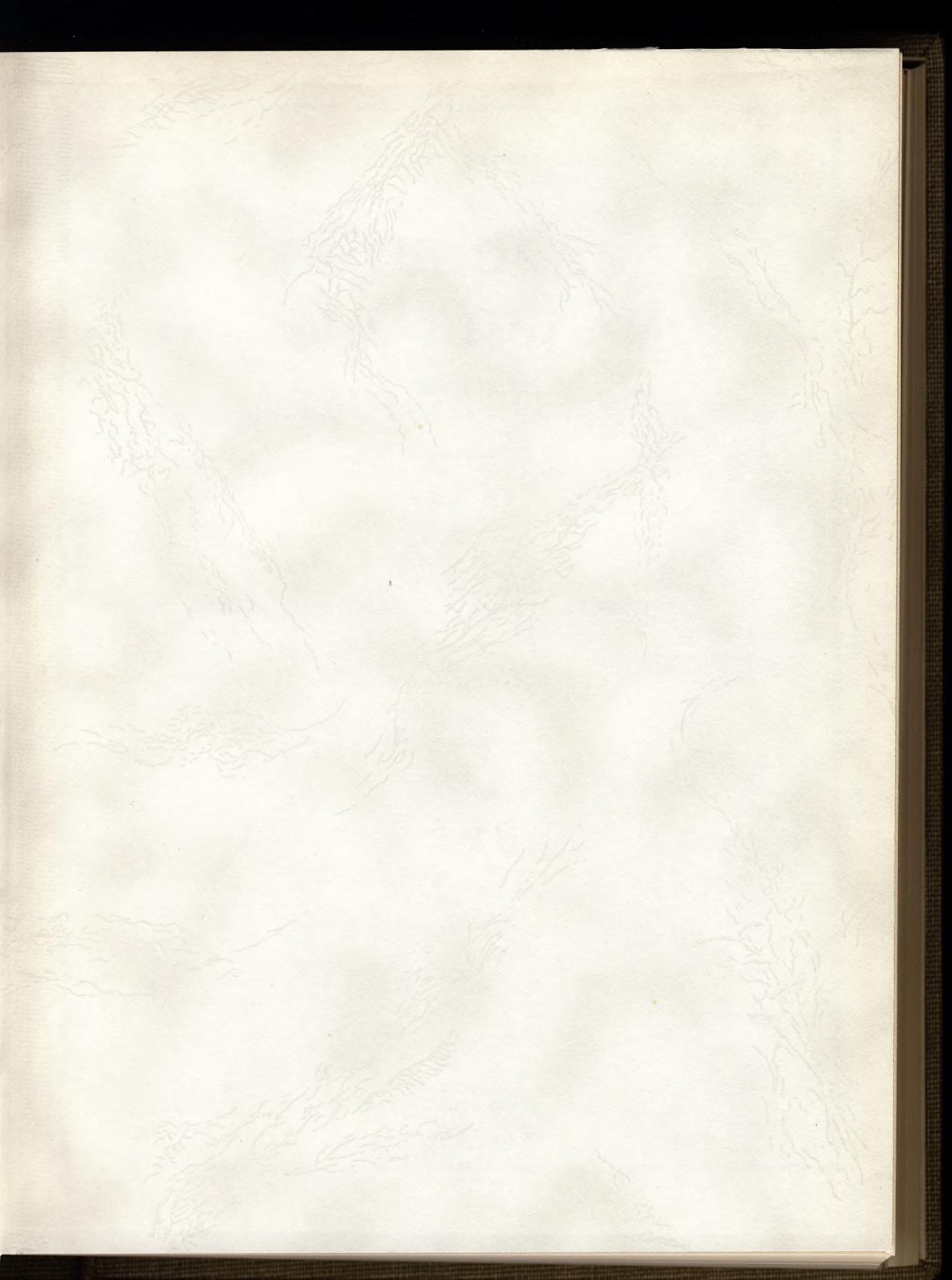
K. GÖTEBORGS
UNIVERSITET

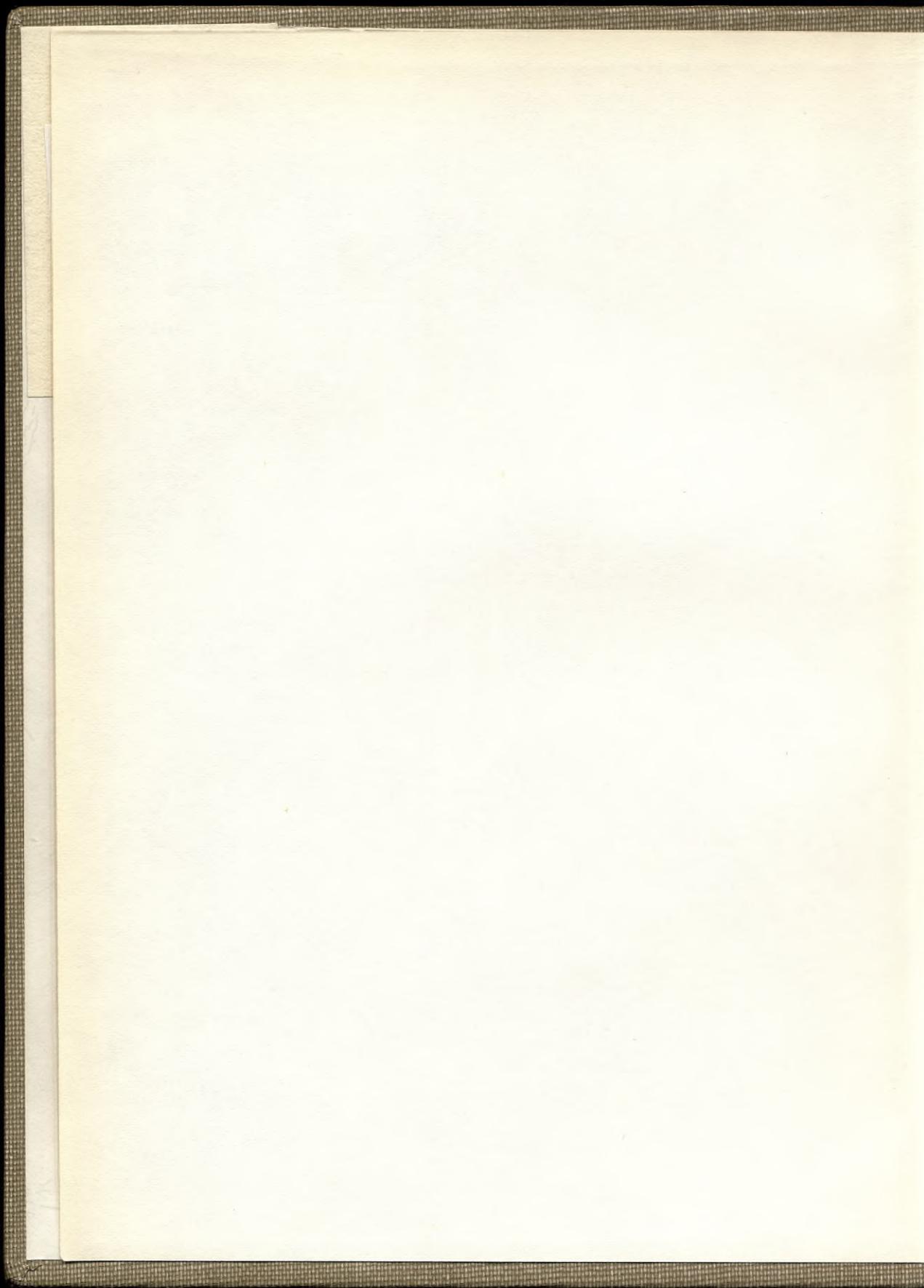

Biomedicinska biblioteket

PERIODIKA

< Göteborg.
Hälsovårds-
nämnden. >

GÖTEBORG'S HÄLSOVÅRDSNÄMDS ÅRSBERÄTTELSE

FÖR ÅR
1926

DEL II
ANDRA AVDELNINGEN

AVGIVEN AV
FÖRSTE STADSLÄKAREN KARL JOH. GEZELIUS
OCH
EKONOMICHEFEN HANS FRIIS

De
VII

GÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1927

INNEHÅLL.

	Sid.
Hälsovårdsnämndens andra avdelnings ledamöter	5
Förvaltningsråden vid de olika sjukhusen	5
Läkare år 1926 » » » »	7
Berättelse angående den ekonomiska förvaltningen av ekonomichefen <i>Hans Friis</i>	9
Sjuksköterskeskolan vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset	13
Tabeller.....	17
Årsberättelse från <i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset</i> :	
Medicinska avdelningen av andre läkaren <i>Ruben Lundberg</i>	27
Kirurgiska avdelningen av amanuensen <i>Alf Lundgren</i>	27
Tuberkulosavdelningen av avdelningsläkaren <i>J. Arfwedson</i>	55
Öron-, näs- och halsavdelningen av bitr. läkaren <i>Y. Nielsen</i>	58
Ögonavdelningen av amanuensen <i>G. Schiller</i>	68
Patologiska och bakteriologiska laboratoriet av prosekturn <i>C. O. Forselius</i> och laboratorn <i>Anders Wassén</i>	73
Röntgenavdelningen av amanuensen <i>Einar Winther</i>	75
Årsberättelse från <i>Barnsjukhuset</i> :	
Kirurgiska avdelningen av amanuensen <i>Arvid Hellstadius</i>	79
Medicinska avdelningen av amanuensen <i>Elsa Lagergren</i>	94
Årsberättelse från <i>Epidemisjukhuset</i> av överläkaren <i>Hj. Wennerberg</i> ...	99
Årsberättelse från <i>Barnbördshuset</i> av bitr. läkaren <i>H. Benckert</i>	102
Årsberättelse från <i>Holtermanska sjukhuset</i> av överläkaren <i>J. Fex</i>	143
Årsberättelse från <i>Hemmet för lungsotssjuka</i> av läkaren <i>E. Bergman</i> ...	146
Årsberättelse från <i>Sommarsanatoriet å Sandarne</i> av föreståndaren för hälsovårdsnämndens tuberkulosbyrå <i>Gösta Göthlin</i>	149
Årsberättelse från <i>Sjukvårdsanstalten å Källtorp</i> av överläkaren <i>H. Rosengren</i>	150
Årsberättelse från <i>Oscar och Maria Ekmans sjukhus</i> av läkaren <i>A. Wallin</i>	153
Poliklinikerna för medellösa	167

Hälsovårdsnämndens andra avdelning.

Ledamöter:

Förste stadsläkaren Karl Joh. Gezelius, ordförande,
Disponenten Anders Nylén, v. ordförande,
Överläkaren Sven Johansson,
Fabrikören Gust. Lamm,
Möbelnsnickaren Jens Nielsen,
Överläkaren Per Arnell,
Sjukbesökaren Ernst G. Kristensson,
Sjukbesökaren Valdemar Norén och
Fru Nathalia Ahlström.

Avdelningen har haft 12 sammanträden. Därvid förekommande ärenden finnas registrerade i 320 paragrafer. Ordinarie sammanträdesdag har varit andra tisdagen i varje månad.

Såsom ekonomichef samt sekreterare och ombudsman har tjänstgjort e. o. hovrättsnotarien Hans Friis med e. o. hovrättsnotarien Joh. Hallbeck såsom biträdande sekreterare och amanuens.

Förvaltningsråden för sjukhusen.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Fabrikören Lamm, ordf., överläkaren G. Söderbergh, överläkaren Sven Johansson och ekonomichefen Friis.

Holtermanska sjukhuset.

Sjukbesökaren Norén, ordf., överläkaren Johan Fex o. ekonomichefen Friis.

Barnsjukhuset.

Overläkaren Johansson, ordf., överläkaren Arvid Wallgren, överläkaren Einar Edberg och ekonomichefen Friis.

Barnbördshuset.

Disponenten Nylén, ordf., överläkaren L. Lindquist o. ekonomichefen Friis.

Sjukvårdsanstalten å Källtorp.

Överläkaren Arnell, ordf., överläkaren H. Rosengren o. ekonomichefen Friis.

Hemmet för lungotssjuka.

Möbelsnickaren Nielsen, ordf., sjukhusläkaren P. Gust. Carlström ($\dagger^{23/8}$), t. f. sjukhusläkaren E. Bergman och ekonomichefen Friis.

Epidemisjukhuset.

Förste stadsläkaren Gezelius, ordf., överläkaren Hj. Wennerberg och ekonomichefen Friis.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Sjukbesökaren Kristensson, ordf., sjukhusläkaren Albert Wallin och ekonomichefen Friis.

Sjukhusläkare 1926.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

- Med. avd.:* Överläkare: G. Söderbergh (1923).
Andre läkare: Sven Ekwall ($1/1 - 15/5$).
» » Ruben Lundberg (under vakans $16/5 - 31/8$).
» » » ($1/9 - 31/12$).
Amanuens: » » ($1/1 - 20/7$).
» C. E. Ljungström (under vakans $21/7 - 14/9$).
» » ($15/9 - 31/12$).
» Ernst Melkersson.
- Kir. avd.:* Överläkare: Sven Johansson (ordinarie innehavare av befattningen $1/7$, därförut vakansförordnad).
Andre läkare: John Hellström.
» » Carl Sandahl.
Amanuens: Alf Lundgren.
Extra läkare: Olof Johnsson ($1/2 - 15/8$).
» » Vera Johnsson ($16/8 - 31/12$).
Tbc.-avd.: Avdelningsläkare: J. E. Arfwedson.
Öron-, näs- och halsavd.: Avdelningsläkare: Erik Knutson.
Biträdande läkare: Yngvar Nielsen.
Ögonavd.: Avdelningsläkare: Magnus Sundqvist.
Amanuens: Gunnar Schiller.
Röntgenavd.: Föreståndare: Fredr. von Bergen.
Biträdande läkare: Henning Odqvist (under vakans $1/1 - 31/12$).
Amanuens: Herman Wahren (under vakans $1/1 - 15/1$).
» Einar Winther (» » $16/1 - 31/1$).
» » » ($1/2 - 31/12$).
Patol. anat. labor.: Prosektor C. O. Forselius.
Bakt. serol. labor.: Laborator Anders Wassén.

Holtermanska sjukhuset.

- Överläkare: Johan Fex (1924).
Biträdande läkare: Pehr Hjertstrand ($1/5 - 31/12$).

Barnsjukhuset.

- Med. avd.:* Överläkare: A. Wallgren (1922).
Biträdande läkare: Harald Belfrage ($1/1 - 31/10$).
» » Jacob Ahlmann (under vakans $1/11 - 31/12$).
Amanuens: Elsa Lagergren.

Kir. avd.: Överläkare: Einar Edberg (ordinarie innehavare av befattningen $\frac{14}{7}$, därförut vakansförrordnad).
Biträdande läkare: Allan Lind ($\frac{1}{1}-\frac{16}{9}$).
» » David Hummel ($\frac{17}{9}-\frac{31}{12}$).
Amanuens: Edvard Åkerberg ($\frac{1}{1}-\frac{14}{5}$).
» Nils Hennings (under vakans $\frac{15}{5}-\frac{31}{7}$).
» Arvid Hellstadius ($\frac{1}{8}-\frac{31}{12}$).

Barnbördshuset.

Överläkare: Prof. L. Lindquist (1919).
Biträdande läkare: H. Benckert.
Amanuens: Ture Stenholm ($\frac{1}{1}-\frac{7}{1}$).
» S. E. Thulin (under vakans $\frac{8}{1}-\frac{31}{3}$).
» » » ($\frac{1}{4}-\frac{31}{12}$).

Sjukvårdsanstalten å Källtorp.

Överläkare: H. Rosengren (1913).
Underläkare: Jacob Ahlmann ($\frac{1}{1}-\frac{28}{2}$).
» Uno Carlborg (under vakans $\frac{1}{3}-\frac{30}{4}$).
» » » ($\frac{1}{5}-\frac{31}{12}$).

Hemmet för lungsotssjuka.

Läkare: P. Gustaf Carlström (1904). ($\dagger \frac{23}{8}$).
» E. Bergman (vakansförrordnad).

Epidemisjukhuset.

Överläkare: Hj. Wennerberg (1898).
Biträdande läkare: Leopold Abramson.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Läkare: Albert Wallin (1910).

Sjukhusförvaltningen under år 1926.

Sjukhusbyggnaderna.

Förutom å samtliga sjukhus årligen återkommande underhållsarbeten hava under året vidtagits följande, mera omfattande förändringar:

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Badpaviljongen har underkastats genomgående reparation och modernisering, varvid i densamma inrefts en massageavdelning. Kostnaden härför har belöpt sig till 13,400 kronor.

Golven i paviljongerna 2—6 hava på grund av ojämnheter till följd av sättningar i grunden måst delvis ersättas med nya, varefter samtliga golv inom berörda paviljoner belagts med linoleummattor.

Desslikes hava korridorerna utanför de halvenskilda rummen, 16 till antalet, inom ovan sagda paviljoner avbalkats medelst skärmväggar, varigenom förrum till vart och ett av dessa vunnits, en anordning, som i hög grad höjer trevnaden för vederbörande patienter. Kostnaden för densamma har uppgått till 2,313 kronor.

Öronavdelningen har försetts med en tidsenlig steriliseringsapparat, vilken betingat en kostnad av 1,130 kronor.

Vidare har den maskinella utrustningen i tvättavdelningen utökats med en centrifug av A.-B. Coronaverkens typ, vilken maskin i inköp och inmontering dragit en kostnad av 2,963 kronor.

Under året hava arbeten påbörjats beträffande tillbyggnad och förändring av sjukhusets kirurgiska och medicinska polikliniklokaler samt anordnande av ny värmelandningsanläggning i administrationsbyggnaden, till vilka arbetens utförande stadsfullmäktige beviljat ett anslag av 195,000 kronor.

Holtermanska sjukhuset.

Halva fastigheten jämte maskincentralens skorsten hava under året omfogats, vilket arbete dragit en kostnad av 6,800 kronor.

Vidare har till den i nästföregående årsberättelse omnämnda röntgen- och ljusavdelningen knutits en anläggning för Finsenbehandling, vilken anläggning, bestående av 1 Finsenlampa för lokalbehandling, 4 Finsenlampor för allmänbehandling, erforderlig instrumentering och ledningar samt 1 motorgenerator med tillbehör, dragit en kostnad av 27,881 kronor, varav 6,793 kronor komma på lokalernas inredning.

Barnsjukhuset.

Avdelning n:r 1 har under året genomgått en mera omfattande reparation. Vidare har den elektriska huvudledningen till konvalescenthemmet å Amundön omlagts. Kostnaden härför, som uppgått till cirka 2,000 kronor, har bestridits av räntemedel ur Ågrenska fonden för nybyggnader.

Desslikes har till berörd konvalescenthem som reserv anskaffats en värmepanna för en kostnad av 1,250 kronor.

Tvättavdelningens maskinella utrustning har försetts med en tvättmaskin jämte centrifug från A.-B. Coronaverken, för en kostnad av tillhopa 9.400 kronor.

Barnbördshuset.

Avdelningen B nedre har försetts med nya tidsenliga sanitära anordningar och i övrigt underkastats genomgående reparation och modernisering.

För nedbringande av anstaltens bränslekostnader hava under året två mekaniska eldningsapparater inköpts och inmonterats, en i vardera av anstaltens två ordinarie pannor, och har kostnaden härför belöpt sig till 13,975 kronor.

Sjukvårdsanstalten å Källtorp.

I huvudbyggnadens korridorer befintliga linoleummattor, vilka inlades år 1913, hava under året till större delen ersatts med nya.

Vidare har bostadshuset undergått utväändig ommålning och anstaltens behov av ytterligare en varmvattenberedare tillgodosetts, vilken beredare överflyttats från Epidemisjukhuset.

Hemmet för lungsotssjuka.

Under året har installation av gas vid sjukhuset ägt rum varvid den gamla vedspisen utbytts mot en gasspis.

Epidemisjukhuset.

Staketet i sjukhustomtens sydvästra gräns har på grund av bristfälligt skick utbytts mot nytt.

För avdelningen 2 har under året anskaffats en ny lågtryckspanna, varjämte avdelningen 3 A försetts med en ny större varmvattenberedare, den förra för en kostnad av 6,445 kronor och den senare för 6,310 kronor.

Vidare har installation av gas ägt rum å avdelningen 9, varjämte nedkastningstrummor för tvätt anordnats som ock thekök inrättats i 3:dje våningen i samma avdelning, allt för en kostnad av 4,615 kronor.

Därjämte hava avdelningarna 1, 2 och 6 under året underkastats mera omfattande renoveringsarbeten.

Inventarier.

Under året har vid samtliga sjukhus erforderlig komplettering och nyanskaffning av apparater, instrument och övriga inventarier ägt rum, varvid särskilt må nämnas vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset 52 privatrumssängar, nya möbler till 10 helenskilda rum, möbler till överläkarens och underläkarnas å medicinska avdelningen vänt- och mottagningsrum, allt för en kostnad av 13,452 kronor. Vidare torde framhållas, att en elektrisk omformare inköpts till ett pris av 2,553 kronor och sjukhusets instrumentarier utökats med tre mikroskop, varjämte en terapiapparat och en narkosapparat likaledes anskaffats.

Förutom den apparatur, som finnes omnämnd under rubriken »Sjukhusbyggnaderna» har till Holtermanska sjukhuset inköpts en diatermiapparat för en kostnad av 1,092 kronor.

Sjukvårdsanstaltens å Kålltorp ljusavdelning har under året försetts med en kolbåglampa.

Till Oscar och Maria Ekmans sjukhus har inköpts ett fullt tidsenligt operationsbord samt en diatermiapparat, betingande i inköp, det förra 1,500 kronor, och den senare 1,200 kronor.

Sjukvårdsavgifter m. m.

Stadsfullmäktige hava under året beslutat, att de nedsättningar i avgiften för vård å allmän sal å Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, Holtermanska sjukhuset samt Oscar och Maria Ekmans sjukhus, som stadsfullmäktige fastställt eller kunde komma att fastställa för medlemmar av den 21 december 1922 befintliga *icke* registrerade sjukkassor, jämväl skulle gälla medlemmar i sjuk- och begravningskassan för stuveriarbetare i Göteborg, för vilka vederbörande kassa, då vårdavgiften icke erlades i förskott, utfärdade garantiförbindelse för sjukvårdsavgiftens behöriga erläggande, som kunde av vederbörande sjukhustjänsteman godkännas.

Indrivningen av sjukvårdsavgifter och därmed sammanhängande lagsökningssärenden hava omhänderhafts av hälsovårdsnämndens ombudsmann, vilken lämnat följande:

»Redogörelse för ombudsmannens handläggning under år 1926 av ärenden rörande utbekommande av ersättning för vård å stadens sjukhus.

Vid 1925 års slut på svar beroende anmaningar till främmande kommun att ersätta sjukvårdkostnad.....	29
Under 1926 avsända dylika anmaningar.....	342
Som svar å dessa anmaningar inkomna medgivanden att utgiva sökt ersättning	110
Återkallade anmaningar (på grund av att patienten själv betalt)	17
Från 1925 balanserade oavgjorda mål	234
Hos Konungens befallningshavande anhängiggjorda mål om ersättning under år 1926: a) efter förutgången anmaning.....	202
b) utan förutgången anmaning.....	114

Summa under året anhängiggjorda mål.....	316
Mål, som återkallats på grund av betalning, eller emedan Göteborg befunnits vara hemortskommunen	98
Mål, varuti genom utslag ansökning under året:	
a) helt eller delvis bifallits	223
b) ogillats.....	4
Mål, i vilka besvär anförts hos kammarrätten:	
a) av Göteborgs stad.....	12
b) av annan kommun	3
Summa under året återkallade eller slutligt avdömda mål	325
Från 1926 till 1927 balanserade mål	209
Vid 1926 års slut på svar beroende anmaningar	21
Framställningar till Konungens befallningshavande rörande utländska undersåtar.....	12

Ovan berörda ärendens fördelning på de olika sjukhusen:

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset	172
Holtermanska sjukhuset	16
Barnsjukhuset	89
Barnbördshuset.....	115
Sjukvårdsanstalten å Kålltorp	6
Hemmet för lungsotssjuka.....	1
Epidemisjukhuset.....	7
Ekmanska sjukhuset	20
Upptagningsanstalten för sinnessjuka	17
Summa ärenden under året	443

De indrivna sjukvårdsavgifterna uppgå till ett belopp av c:a 40,000 kronor.»

Räkenskaper.

Hälsovårdsnämndens andra avdelnings jämte sjukhusens utgifter, vilka i årets budget beräknats till 4,023,984 kronor, uppgingo i verkligheten till 3,965,533 kronor. Inkomsterna, beräknade till 1,679,262 kronor, uppgingo till 1,452,767 kronor.

Ordningsstadgar m. m.

Reglemente och taxa för polikliniken å Holtermanska sjukhusets röntgen- och ljudavdelning har under året fastställts av stadsfullmäktige liksom och instruktion för överläkaren vid sinnessjukavdelningarna å vårdhemmet Gibraltar.

Vidare har hälsovårdsnämnden uppdragit åt sin byggnadskommission att i stället för vederbörande förvaltningsråd omhänderhava byggnadsreparationerna vid sjukhusen.

Personal.

Personalen har under året utökats, vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset med en extra läkare, en avdelningssköterska och fem städerskor, vid Holtermanska sjukhuset med två Ijusbehandlingssköterskor.

Vidare måtta anmärkas, att sysslomannagöromålen vid Barnbördshuset företräds med sysslomannabefattningen vid Epidemisjukhuset.

Sjuktransportväsendet.

Antal transporter:

för obemedlade	1,610 ¹⁾
» betalande	1,585 3,195
Erlagda avgifter	Kr. 7,641:—
Utgifter:	
avlöning åt brandkarlar.....	Kr. 26,975: 44
bensin, reparationer m. m.	» 10,966: 06
	Kr. 37,941: 50

Antal kölda timmar	2,151
» » kilometer	28,717

Kommunalsköterskornas verksamhet.

Kommunalsköterskorna, tio till antalet, hava under året avlagt 20,601 besök hos 661 patienter, varav 309 betalande. De hava därutöver tjänstgjort 76 nätter och 2 dygn.

Med verksamheten förenade kostnader hava uppgått till 35,174 kronor.

Donationer.

Från sterbhuset efter änkefri Hanna Hüttner har överlämnats 10,000 kronor att tilläggas »Benjamin S. och Hanna Hüttners Fond» och förvaltas enligt de för berörda fond gällande bestämmelserna.

Vidare hava utredningsmännen i sterbhuset efter James Carnegie å Stornvar i Skottland Louise Falkenberg, Gustaf Ekman och Erik Frisell till Barnsjukhuset överlämnat 10,000 kronor att förvaltas under namn av James Carnegies donationsfond, varav räntan skall användas till barnens glädje och trevnad såväl under sjukdoms- som konvalescenstiden.

Sjuksköterskeskolan vid Allm. och Sahlgrenska sjukhuset.

Närmaste överinseendet över skolan tillkommer sjukhusets förvaltningsråd. Skolan står under ledning av sjukhusets styresman med biträde av föreståndarinnan. Särskild instruktionssköterska finnes anställd.

¹⁾ Däri ingående 722 epidemitransporter.

Kursen är 3-årig och förlagd — förutom till olika avdelningar av Allm. och Sahlgrenska sjukhuset — ävenledes till Göteborgs Barnsjukhus, Göteborgs Epidemisjukhus, Göteborgs Hospital samt Malmö Allm. Sjukhus' Barnbördssavdelning.

Vid sjuksköterskeskolan hava under året 2 kurser tagit sin början, en den 1 April med 21 elever och en den 1 Okt. med 39 elever. Till den förra hade inlämnats 70 ansökningar, till den senare 101. Antagande till ord. elev föregås av en 2 mån. provtjänstgöring. Vid årsskiftet räknade skolan 150 elever, fördelade på 6 kurser.

3 förkurser på 2½ mån. vardera hava hållits å Caroline Wijks Sjuksköterskehem, varvid varje kurs erhållit ung. 350 lektioner. I kursen ingår undervisning uti anatomi, fysiologi, hygien, bakteriologi och epidemiologi, etik, sjukvårdslära, svenska språket, samhällslära, kulturhistoria, fysik och kemi, hushållskemi, engelska språket och bokföring samt dessutom övning uti matlagning (diätmat), sömnad, motionsgymnastik och sång.

Omedelbart efter förkursens avslutning har för eleverna det praktiska arbetet vidtagit å sjukhuset.

Under första elevåret ha eleverna erhållit undervisning i medicin, kirurgi och laboratoriearbete med inalles 59 lektioner.

Under andra året tjänstgöra eleverna å andra av stadens m. fl. sjukhus. Å Hospitalet tjänstgörande elever erhålla undervisning i sinnessjukvård.

Under tredje året tjänstgöra eleverna som »provsystrar» inom sjukhuset samt erhålla i möjligaste mån specialutbildning. Teoretisk undervisning uti barnavård, epidemivård, kvinnl. hygien, m. m., vanförevård, pastoralvård, biologi, allm. och social hygien ingår i denna tid, varjämte överblick och repetition företages. Sista årets undervisning är fördelad på 54 lektioner.

Efter den 3-åriga kursens avslutning har en stor del av de utexaminerade sköterskorna kvarstannat som assistentsköterskor och har deras arbete bestått:

dels i vikariat som avd. sköt. å stadens olika sjukhus,

dels i tjänstgöring som bitr. sköt. till ord. avd. å de större avd., å opsal, kir. poliklinik, laboratorium och röntgenavdelning,

dels som ambulerande sköterska »löpare», samt

dels i nattjänstgöring å olika avd.

Under året hava 40 elever avslutat fullständig 3-årig kurs. Före avslutningen ha elevernas kunskaper prövats i examen med D:r Gösta Göthlin som examinator inför sjukhusets styresman och överläkare, elevskolans lärade, sjukhusets sköterskor m. fl. inbjudna.

Det praktiska arbetet har varit förlagt till följande sjukhus:

Allm. och Sahlgrenska sjukhuset	114	platser
Göteborgs Barnsjukhus.....	9	»
» Epidemisjukhus	9	»
» Hospital	6	»
Malmö Allm. sjukhus' B. B.-avdelning	5	»

Summa 143 platser

Å Göteborgs Barnsjukhus ha tjänstgjort inallas 42 elever under 2—4 mån.
» » Epidemisjukhus » » » 46 » » 2 »
» » Hospital » » » 18 » » 4 »
» Malmö A. S.' B. B.-avd. » » » 30 » » 2 »

Specialutbildning har följande antal elever under året erhållit och avslutat:

Å A. S. S:s Op.-avd. ..... 2 elever med 12 mån. tjänstgöring
» » » ..... 1 elev » 4 » »
» » Kir. poliklinik ..... 2 elever » 12 » »
» » Öronop.-avd. ..... 5 » » 6 » »
» » Röntgenavd. ..... 7 » » 6 » »
» » Klin. laboratorium ..... 5 » » 6 » »

Summa 22 elever med specialutbildning

Bland eleverna jämte provelever och assistentsköterskor, varvid antalet uppgår till 170, hava 108 sjukdomsfall inträffat under året och sjukvårdsdagarnas antal varit 1482.

100-198
100

100-198
100

100-198
100

100-198
100

100-198
100

100-198
100

100-198
100

100-198
100

Tab. 1. Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1926.

								Medellängd av sjukhus- vistelsen, dagar
								Lägsta antalet vårdade någon dag under året
								Högsta antalet vårdade någon dag under året
Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset	561	7,103	431	198,851	545	621	438	28
Medicinska avdelningen	198	2,551	205	68,266	187	222	125	27
Kirurgiska	213	2,977	176	66,217	181	209	146	22
Avdelningen för tuberkulos	55	184	13	17,200	47	53	40	98
» » ögonsjukdomar	21	323	1	5,267	14	22	8	16
» » öronsjukdomar	52	945	15	11,397	31	44	13	12
» » röntgen	22	501	19	6,974	19	27	9	14
» » konvalescenter	—	968	2	23,530	64	94	36	24
Holtermanska sjukhuset	130	832	1	26,280	72	94	54	32
Avdelningen för hudsjuka	50	322	1	6,460	18	31	8	20
» » veneriskt sjuka	80	510	—	19,820	54	68	42	39
Göteborgs barnsjukhus	300	2,744	122	1) 83,081	230	182	258	31
Medicinska avdelningen	149	1,134	88	37,969	104	80	122	33
Kirurgiska	151	1,610	34	45,844	126	91	146	28
Göteborgs barnbördshus	109	3,588	22	33,803	98	123	59	9
Barn	—	2,617	42	—	—	—	—	—
Sjukvårdsanstalten å Källtorp	190	274	33	66,896	182	189	168	242
Hemmet för lungsotssjuka	46	93	33	14,332	39	51	29	154
Göteborgs epidemisjukhus	360	952	23	2) 23,619	65	138	20	25
Oscar och Maria Ekmans sjukhus	50	585	28	15,240	42	52	30	26

¹⁾ Dessutom 732 underhållsdagar för friska personer, som åtföljt sjuka.

2) 260

Tab. 2. Antal sjukplatser, intagna samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1926.

			Antal intagna patienter under året	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Högssta antalet vårdade någon dag under året	Lägsta antalet vårdade någon dag under året	Medeltal vårdade per dag	Antal underhållsdagar för sanitunga vårdade	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar
Sahlgrenska sjukh.: enskilt rum.....	18: —	10 {	79	1,339 {	10	18	1	15	
	12: —	155	2,256 {						
halvenskilt rum	12: —	57 {	205	4,878 {	38	48	92	22	
	8: 50	438	9,455 {						
allmänt rum ...	7: 50	1,254 {	22,848						
	2: 50	2,459	61,781 {						
	2: —	1,052	26,868 {	497	572	391	28		
	1: 50	82	8,259 {						
	ingen	1,601	62,172 {						
Holtermanska sjukh.: enskilt rum ...	16: —	2 {	—	— {	—	—	—	—	—
	10: —	—	—						
halvensk. rum	12: —	6 {	6	61 {	0,25	2	—	—	10
	8: —	3 {	3	30 {					
allmänt rum...	7: 50	40 {	688						
	2: 50	80	1,473 {	72	94	54	32		
	2: —	53	646 {						
	ingen	650	28,432 {						
Barnsjukhuset: enskilt rum	15: —	5 {	18	70 {	0,9	6	—	—	7
	9: —	38	266 {						
halvenskilt rum	10: —	4 {	86	839 {	3,5	8	—	—	11
	6: —	82	947 {						
allmänt rum.....	6: —	289 {	5,907						
	2: —	1,842	22,159 {	225	251	179	32		
	1: —	10	8,851 {						
	ingen	806	45,042 {						
vårdarinnor	2: 50	123	732 {						
Barnbördshuset: enskilt rum.....	18: —	17 {	44	351 {	5	10	—	—	8
	12: —	173	1,449 {						
halvenskilt rum.....	12: —	6 {	56	332 {	7	15	1	9	
	8: 50	229	2,135 {						
allmänt rum	7: 50	515 {	5,074						
	2: 75	2,176	19,743 {	81	106	53	10		
	ingen	895	4,719 {						
Sjukv.-anst. å Källtorp: halvensk. rum	11: —	12 {	—	— {	11	16	7	87	
	5: —	46	4,008 {						
allmänt rum...	7: 50	— {	18,426	171	178	157	274		
	1: —	76	5 {						
	0: 50	5	1,116 {						
	ingen	147	42,851 {						

					Medeldelångd av sjukhusvistelsen, dagar		
					Lägsta antalet vårdade någon dag under året		
					Högsa antalet vårdade någon dag under året		
					Medeltal vårdade per dag		
Hemmet för lungsotssjuka: allm. rum	7: 50 1: — 0: 50 ingen	46	— 20 1 72	1,393 256 12,638	39	51	29 154
Epidemisjukhuset: enskilt rum.....	18: — 15: — 11: — 9: —	6	— — 1	— — 36	0,1	1	— 36
halvenskilt rum...	12: — 10: — 7: — 6: —	14	1 1 7 11	12 38 56 202	0,8	3	— 15
allmänt rum	7: 50 6: — 3: 50 2: 50 2: — 1: — ingen	340	8 7 2 11	249 98 4 94	64	138	20 25
Ekmanska sjukhuset: enskilt rum ...	18: — 12: — 9: —	2	5 24 4	46 306 28	1,0	4	— 12
halvensk. rum	12: — 8: 50 6: —	8	10 41 5	243 952 51	3,4	8	— 22
allmänt rum ...	7: 50 6: — 2: 50 2: — ingen	40	50 4 199 116	1,048 28 5,318 2,885	37	47	23 27
	Dagavgift kr.			127	4,355		

Tab. 3. Inkomster

	Sahlgrenska sjukhuset		Holtermanska sjukhuset		Barnsjukhuset	
	Kronor	i ‰	Kronor	i ‰	Kronor	i ‰
1. Patient- och poliklinikavgifter	564,007: 52	39,8	8,722: 51	5,0	88,908: 11	16,4
2. Anslag av landsting	—	—	39,800: —	23,0	—	—
3. » » kommun.....	799,138: 56	56,4	114,979: 61	66,4	432,154: 63	79,9
4. » » staten	12,758: 75	0,9	9,113: —	5,3	—	—
5. Ersättning av staten för främmande undersåtar etc., från annat sjukvårdsområde, pensionsstyrrelsen, riksföräkringsanstalten, livförsäkringsbolag etc.	168: —	—	548: 50	0,3	—	—
6. Avkastning av donationer, använd under året för sjukhusets ändamål	41,919: 23	2,9	—	—	20,000: —	3,7
7. Hyror och arrenden, inkomst från lantgård, trädgård, stall, svingård etc.	—	—	—	—	—	—
8. Övriga inkomster.....	—	—	—	—	—	—
Summa	1,417,987: 06	100,0	173,163: 62	100,0	541,062: 74	100,0

under år 1926.

Barnbördshuset		Sjukvårdsanst. å Källtorp		Hemmet för lungotssjuka		Epidemi- sjukhuset		Ekmanska sjukhuset		Summa	
Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
184,872: 25	45,1	40,371: —	12,5	1,466: 50	1,7	6,413: 10	2,1	38,914: 50	33,2	883,675: 49	27,1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39,800: —	1,2
148,929: 19	49,9	162,815: 29	50,6	52,176: 92	62,0	259,502: 95	84,2	73,534: 95	62,6	2,043,232: 10	62,6
15,000: —	5,0	110,187: —	34,3	26,309: 50	31,3	37,108: —	12,1	—	—	210,471: 25	6,5
—	—	8,322: 96	2,6	4,197: 17	5,0	—	—	3,163: 50	2,7	16,400: 13	0,5
—	—	—	—	—	—	—	—	1,802: 50	1,5	63,721: 73	1,9
—	—	—	—	—	—	5,000: —	1,6	—	—	5,000: —	0,2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
298,801: 44	100,0	321,696: 25	100,0	84,150: 09	100,0	308,024: 05	100,0	117,415: 45	100,0	3,262,300: 70	100,0

Tab. 4. Utgifter

	Sahlgrenska sjukhuset		Holtermanska sjukhuset		Barnsjukhuset	
	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
1. Avlöningar (i stat upptagna), vikariatersättning, pensioner och pensionsavgifter	540,979: 20	38,1	55,246: 63	31,9	218,087: 91	40,3
2. Extra bitr.-hjälp, handräckning	26,597: 59	1,9	391: 32	0,2	3,907: 93	0,7
3. Läkemedel (för inre och yttre behandling) ...	65,249: 07	4,6	4,587: 78	2,6	24,411: 29	4,5
4. Förbandsartiklar (samtl. för sår använda förbrukningsartiklar), bandage	41,919: 62	3,0	1,492: 06	0,9	6,465: 90	1,2
5. Mineralvatten, vin, is, näringssupplägg o. d....	5,279: 27	0,4	353: 53	0,2	1,508: 79	0,3
6. Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	45,002: 84	3,2	5,547: 30	3,2	6,077: 41	1,1
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial	91,520: 35	6,4	4,995: 14	2,9	29,695: 54	5,5
8. Patienters och personals utspisning ¹⁾	269,133: 51	19,0	30,266: 39	17,5	122,908: 37	22,7
9. Värme och lyse samt hithörande förbrukningsartiklar	87,863: 46	6,2	15,044: 44	8,7	35,876: 74	6,6
10. Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt hithörande förbrukningsartiklar	52,089: 03	3,7	8,972: 99	5,2	19,076: 63	3,5
11. Förbrukningsartiklar inom ekonomin, ej å andra titlar fördा	18,787: 87	1,3	1,167: 27	0,7	—	—
12. Fastigheters (däri även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre reparationer	44,524: 51	3,1	8,252: 77	4,8	21,273: 19	4,0
13. Ny-, till- och ombyggnader, även som större reparationer å särskilt anslag	73,672: 74	5,2	33,154: 62	19,1	30,146: 15	5,6
14. Diverse utgifter ²⁾	55,368:—	3,9	3,691: 38	2,1	21,626: 89	4,0
Summa	1,417,987: 06	100,0	173,163: 62	100,0	541,062: 74	100,0

¹⁾ Efter avdrag av inkomst från köket samt elevavgifter.²⁾ Avskrivna patientavgifter, skriv- och tryckningskostnader, telefonavgifter, forselkostnader m. m.

under år 1926.

Barnbördshuset		Sjukvårdsanst. å Källtorp		Hemmet för lungotssjuka		Epidemi- sjukhuset		Ekmanska sjukhuset		Summa	
Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
98,103: 53	32,8	122,839: 17	38,2	34,691: 48	41,2	119,682: 15	38,9	45,152: 21	38,5	1,234,782: 28	37,9
2,032: 88	0,7	—	—	—	—	8,485: 32	2,8	—	—	41,415: 04	1,2
3,819: 32	1,3	5,232: 52	1,6	2,724: 23	3,2	2,955: 69	1,0	2,696: 18	2,3	111,676: 08	3,4
9,735: 51	3,2	530: 91	0,2	468: 78	0,6	1,322: 42	0,4	1,626: 79	1,4	63,561: 99	1,9
1,258: 78	0,4	547: 91	0,2	132: 34	0,2	1,062: 60	0,3	1,030: 59	0,9	11,173: 81	0,3
3,252: 42	1,1	7,156: 42	2,2	798: 95	0,9	1,266: 68	0,4	4,666: 52	4,0	73,768: 54	2,3
15,095: 43	5,1	16,101: 10	5,0	4,700: 08	5,6	9,679: 69	3,1	3,995: 05	3,4	175,782: 38	5,4
44,839: 27	15,0	95,883: 96	29,8	19,597: 46	23,3	43,580: 72	14,1	30,077: 66	25,6	656,287: 34	20,1
34,013: 24	11,4	25,949: 98	8,1	5,860: 77	7,0	31,902: 01	10,4	10,848: 30	9,2	247,358: 94	7,6
16,478: 12	5,5	11,080: 50	3,4	3,141: 83	3,7	6,188: 85	2,0	3,888: 92	3,3	120,916: 87	3,7
388: 24	0,1	3,783: 65	1,2	564: 11	0,7	518: 98	0,2	367: 85	0,2	25,577: 97	0,8
15,697: 74	5,2	22,610: 15	7,0	2,708: 86	3,2	20,805: 91	6,8	7,650: 41	6,5	143,523: 54	4,4
47,017: 43	15,8	3,811: 19	1,2	7,777: 88	9,2	52,946: 44	17,1	1,125: —	1,0	249,651: 45	7,7
7,069: 53	2,4	6,168: 79	1,9	983: 32	1,2	7,626: 59	2,5	4,289: 97	3,7	106,824: 47	3,3
298,801: 44	100,0	321,696: 25	100,0	84,150: 09	100,0	308,024: 05	100,0	117,415: 45	100,0	3,262,300: 70	100,0

Tab. 5. Medelkostnader per underhållsdag år 1926.

	Barnsjukhuset			Sjukvårdsanst. å Källtorp			Hemmet för lungotssjuka			Epidemi- sjukhuset			Samtliga sjukhus		
	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	
1. Avlönningar (i stat upptagna), vikariatersättningar, pensioner och pensionsavgifter	272,1	210,2	262,5	290,2	185,0	242,1	501,2	296,3	267,4	—	—	—	267,4	9,0	
2. Extra biträdeshjälp, handräckning	13,4	1,5	4,7	6,0	—	—	35,5	—	—	—	—	—	—	24,2	
3. Läkemedel (för inre och yttre behandling)	32,8	17,5	29,4	11,3	7,9	19,0	12,4	17,7	17,7	—	—	—	—	—	
4. Förbandsartiklar (samtliga för sär använda förbrukningsartiklar), bandage	21,1	5,7	7,8	28,8	0,8	3,3	5,5	10,7	13,8	—	—	—	—	—	
5. Mineralvatten, vin, is, näringsspreparat o. d.	2,7	1,3	1,8	3,7	0,8	0,9	4,4	6,8	2,4	—	—	—	—	—	
6. Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	22,6	21,1	7,3	9,6	10,8	5,6	5,3	30,6	16,0	—	—	—	—	—	
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial	46,0	19,0	35,7	44,7	24,2	32,8	40,5	26,2	38,0	—	—	—	—	—	
8. Patienters och personals utspisning ¹⁾	135,3	115,2	147,9	152,7	144,4	136,7	182,5	197,4	142,1	—	—	—	—	—	
9. Värme och lyse jämte hithörande förbrukningsartiklar	44,2	57,3	43,2	100,6	39,1	40,9	133,6	71,2	53,5	—	—	—	—	—	
10. Tvätt, renhållning (inre och å gärd), vatten samt hithörande förbrukningsartiklar	26,2	34,1	23,0	48,7	16,7	21,9	25,9	25,5	26,2	—	—	—	—	—	
11. Förbrukningsartiklar inom ekonomin, ej å andra titlar fördा	9,4	4,4	—	—	1,1	5,7	3,9	2,2	2,4	5,5	—	—	—	—	
12. Fastigheters (däri även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre reparationer	22,4	31,4	25,6	46,4	34,1	18,9	87,1	50,2	31,1	—	—	—	—	—	
13. Ny-, till- och ombyggnader, ävensom större reparationer å särskilt anslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
14. Diverse utgifter ²⁾	12,7	8,1	18,1	15,7	6,3	6,1	28,9	22,6	13,7	—	—	—	—	—	
Summa utgifter per underhållsdag	660,9	526,8	607,0	739,5	475,8	532,1	1,065,0	757,6	642,9	—	—	—	—	—	

¹⁾ Efter avdrag av inkomst från köket samt elevavgifter.²⁾ Skriv- och tryckningskostnader, telefonavgifter, försäljningsavgifter m. m.

Tab. 6. Sjukhusens uppvärmningskostnader under år 1926.*)

Kubikutrymme, som kräver uppvärmning				Kostnad för uppvärmning m. m.						
Sjuksalar, dag- rum, bostads- rum o. badrum		Korridorer, trappor, förråds- rum och kök		Total- kostnad	Sjuksalar, dag- rum, bostadsrum och badrum	Korridorer, trappor, förråds- rum och kök	Medelkostnad			
Kbm.	%	Kbm.	%	Kr.	pr kbm.	% av total- kostnaden	pr kbm.	% av total- kostnaden	pr kbm.	pr patient och dag, öre
Sahlgrenska sjukhuset.....	48,327	63,16	28,186	36,84	87,863	1: 26	69	0: 94	31	1: 15
Holtermanska sjukhuset	5,781	68,97	2,601	31,03	15,044	1: 95	75	1: 46	25	1: 79
Barnsjukhuset	13,202	57,63	9,708	42,37	35,877	1: 75	64	1: 31	36	1: 56
Barnbördshuset.....	8,389	50,92	8,086	49,08	34,013	2: 35	58	1: 76	42	1: 06
Sjukvårdsanstalten å Källtorp	10,142	59,56	6,886	40,44	25,950	1: 69	66	1: 27	34	1: 52
Hemmet för lungsoftssjuka...	1,728	63,27	1,003	36,73	5,861	2: 36	70	1: 77	30	2: 14
Epidemisjukhuset.....	15,471	66,63	7,749	33,37	31,902	1: 50	73	1: 12	27	1: 37
Ekmanska sjukhuset	3,881	57,05	2,922	42,95	10,848	1: 79	64	1: 34	36	1: 59
										71,2

Kostnaden för uppvärmning av korridorer etc. är beräknad 25 % lägre än motsvarande kostnad för sjuksalar etc.

*) Kostnader för värme och lyse samt hithörande förbrukningsartiklar.

Tab. 7. Antal befattningshavare vid sjukhusen år 1926.

¹⁾ Gemensam för Barnbördshuset och Epidemisjukhuset.

2) » Sjukvårdsanstalten å Kålltorp och Hemmet för lungsotssjuka.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Å medicinska och kirurgiska avdelningarna år 1926 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>									
Spina bifida	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Fistula colli cong.	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Cheilognathopalatoschis.	—	—	—	—	—	2	4	—	1
Torticollis cong.	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Lux. coxae cong.	—	—	—	—	—	—	9	—	—
Congen. cystnjure.	—	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>									
7 Grangräna senilis	—	—	—	—	—	6	4	—	2
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>									
8 Abortus	—	—	—	—	—	—	7	—	—
10 Graviditas extrauterina.....	—	—	—	—	—	—	6	—	—
11 Hyperemesis gravidarum.....	—	—	—	—	—	—	2	—	—
12 Albuminuria in graviditate	—	9	—	—	—	—	—	—	—
19 Septichæmia et pyoseptichæmia puerperalis	—	—	—	—	—	—	2	—	1
Graviditas	—	—	—	—	—	—	4	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>									
21 Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	7	20	5	5	57	39	—	4	
22 Erysipelas	13	22	3	2	8	7	—	1	
23 Scarlatina	—	1	—	—	—	—	—	—	
24 Diphteria.....	1	2	—	—	—	—	—	—	
29 Influenza epidemica	26	33	1	—	—	—	3	—	2
31 Varicellæ	—	1	—	—	—	—	—	—	
33 Typhus abdominalis	2	1	—	—	—	—	—	—	
34 Paratyphus	10	8	1	—	1	3	—	—	
36 Dysenteria	1	—	—	—	—	—	—	—	
39 ^{1/2} Encephalitis lethargica	7	5	—	—	—	—	—	—	
41 Tetanus	1	1	1	1	—	—	—	—	
42 Tuberculosis (samliga fall)	69	128	7	10	65	66	2	4	
» pulmonum. Tuberculosis	54	102	3	3	10	12	1	—	
» laryngis	3	3	3	3	—	—	—	—	
» cerebri. Meningitis tuberc.	3	3	—	—	26	22	—	2	
» ossium et articulorum	3	4	—	1	—	—	—	—	
» lymphoglandularum	—	6	—	—	6	17	—	—	

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
44	Tuberculosis renum	5	2	—	—	8	6	—	—
	» urogenitalis.....	—	3	—	—	7	3	—	2
	» cutis.....	—	—	—	—	1	—	—	—
	Lupus vulgaris	—	—	—	—	2	—	—	—
	» organorum aliorum	4	8	1	3	5	6	1	—
46	Syphilis acquisita utom lues cerebrospin.	36	11	1	—	3	2	—	—
47	Gonor.hœa	—	—	—	—	—	5	—	—
48	Urethritis gonorrhœica chronica	1	—	—	—	—	—	—	—
49	Epididymitis >	2	—	—	—	—	—	—	—
50	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorr.	—	—	—	—	—	1	—	—
51	Endometritis, Salpingitis gonorrhœica ..	—	—	—	—	—	3	—	—
52	Conjunctivitis >	1	—	—	—	—	—	—	—
53	Rheumatismus >	—	—	—	—	—	1	—	—
54	Actinomycosis	1	—	—	—	1	—	1	—
55	Malaria	2	—	—	—	—	—	—	—
56	Tænia (Cysticercus). Bothriocephalus.	—	—	—	—	—	—	—	—
57	Oxyuris	6	14	—	—	—	—	—	—
	Febris. Febricula	6	9	—	—	—	—	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>									
58	Anæmia	26	46	—	—	2	3	—	—
59	Anæmia perniciosa progressiva	2	20	—	6	7	7	1	1
60	Leuchæmia	2	—	1	—	—	1	—	—
61	Chlorosis.....	—	1	—	—	—	1	—	—
62	Plethora vera. Polycythæmia	2	—	—	—	1	—	—	—
63	Lymfogranulomatos Sternberg	2	—	1	—	—	—	—	—
64	Multipla lymfadeniter	1	—	—	—	—	—	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>									
65	Diathesis urica. Arthritis urica	4	—	—	—	—	—	—	—
66	Diabetes mellitus	50	50	2	5	7	2	—	1
67	Adipositas universalis	2	3	—	—	—	—	—	—
68	Porfyria	1	—	—	—	—	—	—	—
69	Gangrän. diabeticum	4	2	—	—	3	—	1	—
70	Elephantiasis	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftnings-sjukdomar.</i>									
71	Alcoholismus chronicus	20	1	—	—	—	—	—	—
72	Nicotinismus >	1	—	—	—	—	—	—	—
73	Arsenicismus >	1	—	—	—	—	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>									
74	Hæmorrhagia meningum cerebri	1	—	—	—	—	—	—	—
75	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	2	7	—	1	—	—	—	—
76	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emolilitio cerebri	21	23	9	12	—	—	—	—

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli.....	20	25	3	8	—	—	—	—
84	Hemiplegia.....	15	10	—	—	—	—	—	—
85	Paraplegia	1	—	—	—	—	—	—	—
87	Hæmatomyelia. Hæmorrhagia meningum medullæ spinalis	1	—	—	—	—	—	—	—
88	Myelitis	2	6	—	1	—	—	—	—
89	Tabes dorsalis. Lues cerebrospin.....	35	16	2	—	—	—	—	—
90	Sclerosis cerebrospinalis disseminata.....	15	11	—	—	—	—	—	—
91	Syringomyelia	3	1	—	—	—	—	—	—
92	Sclerosis amyotrophica lateralisis	—	1	—	—	—	—	—	—
93	Atrophia musculorum progressiva spinalis	1	—	—	—	—	—	—	—
94	Neuritis. Neuralgia.	—	—	—	—	2	—	—	—
	Neuralgia trigemini	—	1	—	—	—	—	—	—
	» brachii	1	1	—	—	—	—	—	—
	» ischiadica	44	10	—	—	—	—	—	—
	Polyneurit	2	1	—	—	—	—	—	—
	Neuritis optica	—	3	—	—	—	—	—	—
	Radiculitis	4	6	—	—	—	—	—	—
96	Spasmus facialis	1	—	—	—	—	—	—	—
	Paresis n. radial.....	—	—	—	—	1	—	—	—
	» » crural	—	—	—	—	—	—	1	—
	» » peronei	2	1	—	—	—	—	1	—
	» » oculomot.	—	2	—	—	—	—	—	—
	» » facialis.....	—	1	—	—	—	—	—	—
	» » abduc.	—	1	—	—	—	—	—	—
	» » ulnaris.....	1	—	—	—	—	—	—	—
	» » thoracal. long. et thoracodors.	1	—	—	—	—	—	—	—
	» » axillar. et radial.	1	—	—	—	—	—	—	—
	» » hypoglossi	1	—	—	—	—	—	—	—
98	Chorea	—	8	—	—	—	—	—	—
99	Epilepsia.....	20	12	—	—	—	—	—	—
100	Hysteria	—	4	—	—	—	3	—	—
101	Neurasthenia	104	109	—	—	4	6	—	—
	Vasomotorisk neuros	3	3	—	—	—	—	—	—
	Postencefalitisk Parkinson	22	14	—	—	—	—	—	—
	Seq. p. encefalit letharg.....	2	1	—	—	—	—	—	—
	Vertigo	5	—	—	—	—	—	—	—
	Pseudoscleros.....	1	—	—	—	—	—	—	—
	Morb. Recklinghausen	1	1	—	—	—	—	—	—
	» Raynaud	—	—	—	—	1	—	—	—
102-1	IX. Sinnessjukdomar.								
110	Insania et Idiotia	15	22	—	—	—	—	—	—
	X. Cirkulationsorganens sjukdomar.								
111	Pericarditis	6	5	1	1	—	—	—	—
112	Endocarditis acuta.....	5	4	—	—	—	—	—	—
»	Myocarditis »	1	2	—	1	—	—	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	41	63	5	13	—	1	—	—

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
113	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	49	34	8	9	1	3	—	—
114	Neurosis cordis	2	—	—	—	—	—	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis.....	30	28	—	—	1	—	—	—
116	Phlebitis	1	3	—	—	6	9	—	2
117	Aneurysma.....	6	—	2	—	1	—	1	—
118	Varix	2	2	—	—	39	35	—	—
119	Thrombosis. Embolia	13	19	4	1	4	9	—	2
120	Tumor hæmorrhoid.	—	—	—	—	46	18	—	—
	Varicocele	—	—	—	—	6	—	—	—
XI. <i>Andningsorganens sjukdomar.</i>									
121- 124)	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	1	2	—	—	—	—	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta.....	12	14	—	—	—	1	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chron.	17	23	—	—	—	1	—	—
130	Bronchiectasia	5	9	—	—	—	—	—	—
131	Asthma bronchiale	13	14	—	—	—	—	—	—
133	Oedema pulmonum	—	—	—	—	—	1	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	40	24	—	4	—	1	—	1
134	Bronchopneumonia acuta.....	51	38	7	5	8	6	1	—
135	Pneumonia fibroplastica chronica	3	—	—	—	—	—	—	—
136	Abscessus pulmonum	1	—	—	—	—	—	—	—
138	Emphysema pulmonum	16	6	—	—	—	—	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	56	50	—	—	16	9	1	2
141	Pneumothorax	4	—	—	—	—	—	—	—
139- 142)	Calicosis pulm.	4	1	—	—	—	—	—	—
XII. <i>Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>									
143	Stomatitis. Noma.....	—	1	—	—	—	—	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	8	47	—	—	—	2	—	—
145	Peritonillitis acuta	4	4	—	—	—	—	—	—
146	Hypertrophy tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	—	1	—	—	—	—	—	—
149	Sialolithiasis	—	—	—	—	1	1	—	—
153	Gastritis acuta	—	1	—	—	2	2	—	—
»	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	12	14	—	—	5	8	—	1
154	Gastritis chronica	1	—	—	—	7	5	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	143	57	2	1	40	22	7	3
156	Dilatatio ventriculi. Gastrophtosis	—	1	—	—	—	1	—	—
157	Neurosis ventriculi, dyspepsia	52	50	—	—	2	—	—	—
158	Enterocolitis chronica	34	21	—	—	5	2	—	1
»	Proctitis chronica	1	1	—	—	—	—	—	—
159	Appendicitis	6	8	—	—	220	205	13	7
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	—	1	—	—	6	4	4	—
161	Hernia	1	2	—	—	154	47	4	—
162	Dolores abdominis	—	—	—	—	9	8	—	—
	Obstipatio	—	—	—	—	1	7	—	—
	Coecum mobilis	—	—	—	—	1	—	—	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatitis	1	—	1	—	—	—	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatitis....	12	1	—	—	—	1	—	1

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
166	Cholecystitis. Cholangitis	3	16	—	—	8	15	1	1
167	Cholelithiasis	5	7	—	—	18	65	2	4
168	Icterus. Icterus catarrhalis	18	22	—	—	2	3	—	—
169	Pancreatitidis acuta	1	—	—	—	1	—	1	—
170	Ascites	—	—	—	—	1	—	—	—
171	Peritonitis acuta.....	1	1	—	—	6	2	—	—
»	Peritonitis chronica	—	—	—	—	4	9	—	—
172	Divert. Meckelli	—	—	—	—	1	1	—	—
	Absc. et phist. ad anum	—	—	—	—	6	—	—	—
	Tarmblödning.....	—	—	—	—	1	4	—	—
	Contract. ani	—	—	—	—	4	1	—	—
	Prolaps. ani	—	—	—	—	1	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>									
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	26	12	—	—	—	—	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	64	84	10	9	5	2	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis.....	6	20	—	—	18	48	1	—
177	Nephrolithiasis	5	4	—	—	49	14	1	—
178	Hydronephrosis	1	—	—	—	6	7	—	—
179	Ren mobilis	—	—	—	—	1	3	—	—
180	Cystitis	—	5	—	—	10	18	—	—
181	Lithiasis vesica.....	—	—	—	—	3	—	1	—
183	Strictura urethræ	—	—	—	—	15	—	—	—
184	Hæmaturia	4	—	—	—	8	4	—	—
	Albuminuria	7	5	—	—	—	—	—	—
	Perinephrit.	—	—	—	—	3	—	—	—
	Urämia	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>									
A. Manliga könsorganen.									
185	Hypertrophia prostatæ	3	—	—	—	51	—	8	—
186	Prostatitis Abscessus prostatæ	—	—	—	—	10	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis.....	1	—	—	—	16	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	—	—	—	—	5	—	—	—
189	Retentio testis	—	—	—	—	1	—	—	—
	Hydrocele	—	—	—	—	16	—	—	—
	Atrofia prostat.	—	—	—	—	1	—	—	—
	» testis	—	—	—	—	1	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.									
190	Prolapsus vaginae et uteri	—	—	—	—	—	5	—	1
192	Vulvitis. Vaginitis	—	—	—	—	—	1	—	—
193	Endometritis	—	1	—	—	—	7	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelvooperitonitis ...	—	6	—	—	—	80	—	1
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	1	—	—	—	7	—	—
199	Mastitis	—	—	—	—	—	7	—	—
	Metrorrhagia	—	—	—	—	—	8	—	—
201	Atresia vaginae	—	—	—	—	—	1	—	—

S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
	Intagna		Döda		Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
<i>XV. Muskternas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>								
202 Myitis. Rheumatismus muscularum.....	20	4	—	—	2	—	—	—
203 Tendovaginitis	—	—	—	—	4	2	—	—
204 Bursitis. Hygroma.....	1	2	—	—	4	9	—	—
205 Synovitis. Arthritis	4	5	—	—	13	16	—	—
206 Polyarthritis rheumatica acuta.....	61	50	—	—	3	3	—	—
207 Polyarthritis rheumatica chronica	11	18	—	—	3	4	—	—
208 Arthritis deformans	30	11	—	—	7	5	—	—
209 Ankylosis	—	—	—	—	4	1	1	—
210 Pseudarthrosis	—	—	—	—	3	1	—	—
211 Corpus liberum in articulo.....	—	—	—	—	9	2	—	—
212 Dig. malleus	—	—	—	—	4	1	—	—
Pes planus	4	1	—	—	1	2	—	—
Hallux valgus	—	—	—	—	2	8	—	—
213 Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	2	2	—	—	31	15	2	1
Genu valgum	—	—	—	—	1	—	—	—
216 Spina bifida occulta	1	1	—	—	—	—	—	—
Exostosis.....	1	—	—	—	—	—	—	—
Unguis incarnat.	—	—	—	—	2	2	—	—
Contractura.....	—	—	—	—	15	2	—	—
Ganglion.....	—	—	—	—	2	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>								
217 Erythema multiforme et nodosum.....	1	13	—	—	—	—	—	—
218 Urticaria	1	1	—	—	—	—	—	—
221 Zoster	3	6	—	—	1	—	—	—
222 Eczema	3	2	—	—	—	—	—	—
223 Psoriasis	—	—	—	—	—	1	—	—
227 Ulcus varicosum cruris	—	—	—	—	6	17	—	1
231 Furunculosis, Furunculus.....	1	—	—	—	2	1	—	—
232 Carbunculus	1	—	—	—	4	4	—	—
236 Clavus.....	—	—	—	—	1	4	—	—
Cicatrix	—	—	—	—	1	1	—	—
Ulcus decubit.	—	—	—	—	1	—	—	—
Ulcus röntgenologica	—	—	—	—	1	—	—	—
Övriga hudsjukdomar	6	6	—	—	—	—	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>								
241 Morbi meatus auditorii externi	—	1	—	—	—	—	—	—
243 Otitis media catarrhalis	1	1	—	—	—	—	—	—
277 Otitis media purulenta	5	4	—	—	—	—	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>								
258 Conjunctivitis phlyctænulosa	—	1	—	—	—	—	—	—
278 Glaucoma	—	2	—	—	—	—	—	—

S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
	Intagna		Döda		Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
XIX. <i>Svulster.</i>								
302 Lipoma	—	1	—	—	1	2	—	—
304 Osteoma	—	—	—	—	4	4	—	—
305 Myxoma	—	—	—	—	—	1	—	—
306 Angioma	—	—	—	—	1	1	—	—
307 Myoma	—	3	—	—	—	11	—	—
309 Glioma	—	—	—	—	1	—	1	—
311 Myelocytoma	—	—	—	—	—	1	—	—
313 Papilloma	—	—	—	—	2	5	1	1
314 Adenoma. Kystadenoma.....	—	—	—	—	2	23	2	—
315 Sarcoma	2	3	—	—	9	10	—	2
316 Carcinoma	34	31	8	8	83	105	28	19
» ventriculi	23	20	1	3	31	19	9	7
» genitalium	—	3	—	—	16	13	2	1
» mammae	—	1	—	—	—	48	—	4
» organorum aliorum	11	7	7	5	36	25	17	7
319 Hypernephroma.....	—	—	—	—	3	2	1	—
Tumor cerebri et med. spin.....	17	13	2	1	3	4	2	1
Polyposis recti	—	—	—	—	3	—	—	—
Struma	—	—	—	—	—	10	—	—
Cysta	—	—	—	—	3	14	—	—
Övriga tumörer	12	10	2	4	3	3	—	—
XX. <i>Andra sjukdomar.</i>								
322 Myxoedema. Cachexia thyreopriva. Hypothyreosis	—	14	—	—	—	—	—	—
323 Morbus Basedowii. Hyperthyreosis.....	4	23	—	—	—	13	—	1
324 Morbus Addisonii	2	1	2	1	—	—	—	—
325 Paralysis agitans	2	1	—	—	—	—	—	—
326 Diabetes insipidus	1	—	—	—	—	—	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning för år 1926
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	oförbättrad	
			frisk eller förbättrad		
1. <i>Hjärnan och huvudskälen.</i>					
Fractura cranii	1	Provincision	1	—	
Fractura complicata cranii	1	Upplyftning av intrryckta benbitar	1	—	
Fractura cranii c. laceratio cerebri	1	Trepanation	—	—	509.
Osteitis sept. cranii	1	Incision. Senare sequestrotomi	1	—	
Meningitis tbc.....	1	Lumbalpunktion	—	—	2840/25.
Tumor cerebri	1	Exstirpation	—	—	2053.
D:o	2	Dekompressionsrepanation ...	1	—	290.
5. <i>Ansiktet, munhålan och svalget.</i>					
Palatoschisis	1	Op. enl. <i>Langenbeck</i>	—	—	1166. Anæmia.
Cheilognato-palatoschisis	1	Mellanläksreposition + plastik	1	—	
Lab. leporinum	1	Plastik	1	—	
Defectus cutis	2	Plastik enl. <i>Thiersch</i>	2	—	
Defectus lab. sup. oris. p. palatoschisis	1	Plastik	1	—	
Fractura compl. maxillæ c. osteit.	1	Incision och avlägsnande av benfragment	1	—	
Periostitis alveolar.	7	Incision	7	—	
D:o	1	Tandextraktion	1	—	
Parotitis supp.	1	Incision	1	—	
Osteitis supp. mandib.	1	Uppmejsling	1	—	
Abscessus linguae	2	Punktion	2	—	
Neuralgia n. trigem.	3	Alkoholinjektion	3	—	
Angioma linguae	1	Excision med diatermi	1	—	
Carcinoma linguae	3	Exstirp. med diatermi	3	—	
Ulcus chron. linguae	1	Provexcision	1	—	
Carcinoma buccæ	1	Körtelutrymnning	1	—	
Carcinoma lab.	1	Excision med diatermi	1	—	
Ulcus rodens lab.	1	D:o	1	—	
Carcinoma gingivæ	1	Provexcision	1	—	
Carcinoma cutis faciei	2	Koagulering m. diatermi	2	—	
Tumor gland. submaxill.	1	Exstirp. av gland. submax.	1	—	
Carcinoma gl. submax.	1	Exstirpation	1	—	
Ranula subling.	2	D:o	2	—	
Sialolithiasis	2	Extraktion	2	—	
Cysta rad. dent.	1	Radikaloperation	1	—	
Carcinoma maxillæ	1	Koagulering med diatermi	1	—	
Carcinoma mandibulæ	1	Provexcision	—	—	1 2236. Abscessus pulm.
D:o	1	Koagulering med diatermi	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	oförbättrad eller frisk förbättrad	
6. <i>Halsen, larynx, trachea och oesophagus.</i>					
Torticollis congen.	1	Myotomi. Tenotomi	1	—	
Lymphoma colli tbc.	15	Exstirpation	15	—	
D:o	2	Incision. Utskrapning	2	—	
D:o	2	Punktion. Jodoformparaffin	2	—	
Lymphosarcoma colli	1	Provexcision.....	1	—	
Sarcoma cutis colli	1	Exstirpation	1	—	
Carcinoma cutis colli	1	Koagulerings med diatermi	1	—	
Tumor colli	1	Provexcision.....	1	—	
Carcinoma lymphogland. colli	3	Exstirp. med diatermi	3	—	
Fistula colli congen.	2	Exstirpation	2	—	
Cysta colli congen.	2	D:o	2	—	
Teratoma colli	1	D:o	1	—	
Ruptura oesophagi	1	Prolaparotomi.....	—	—	1 2309.
Carcinoma oesophagi	1	Gastrostomi	—	—	1 1404.
7. <i>Sköldkörteln, parathyreidea och thymus.</i>					
Struma cystica	2	Enukleation	2	—	—
Adenoma gl. thyreoideæ	5	D:o	5	—	—
Struma colloides	1	Hemistrumektomi	1	—	
Struma Basedowii	7	Halvsidig thyreoidektomi	6	—	1 2773/25. Thymus persistens.
D:o	4	Dubbelsidig resektion	3	—	1 504. Thymus persistens.
8. <i>Thoraxväggen och thorax.</i>					
Corpus alien. reg. thoracis.	1	Extraktion av kula	1	—	
Chondritis tbc. cost.	2	Resektion av revbensbrosk ...	2	—	
Sarcoma mediastini.	1	Transfusio sanguin.....	—	1	
Empyema pleuræ	19	Revbensresektion. Pleurotomi. Dränage	14	—	5 92. Nephrosis. 94. Ej inskriven. 544. Gangräna pulm. 2539/25. Abscessus pulm.
D:o	1	Thoracocentes	1	—	
Empyema pl. inveterata....	1	Incision. Dränage	1	—	
Abscessus pulm.	1	Revbensresektion. Pulmotomi. Dränage	1	—	
Tbc. pulm.	1	Thoracoplastik	1	—	
D:o	3	Exceresis n. phrenicus	3	—	
9. <i>Bröstkörteln.</i>					
Mastitis ac. supp.	2	Incision. Dränage	2	—	
Mastitis chron.	2	Exstirp. m. diatermi	2	—	
Cysta mammæ	1	D:o	1	—	
Adenofibroma mammæ	9	D:o	9	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	oförbättrad frisk eller förbättrad	
Hæmatoma mammæ (organiserat)	1	Excision	1	—	—
Sarcoma mammæ	1	Ablatio mammæ	—	—	1 1910. Lungemboli.
Carcinoma mammillæ	1	Excision med diatermi	1	—	—
Carcinoma mammae	40	Radikalop. m. diatermi	39	—	1 241. Enteritis hæmorrhagica.
Carcinoma recidivan	5	Utbränning m. diatermi	5	—	—
10. Ryggraden och ryggmärgen.					
Spondylitis tbc.	1	Laminektomi	—	—	1 999. Tbc. pulmonum.
Spondylitis tbc. c. abscess.....	1	Punktion. Jodoformparaffin	1	—	—
Spondylitis sept. c. abscess....	1	Punktion. Senare incision	1	—	—
Fract. columnæ vert.	2	Operation enl. Albee	2	—	—
Tumor medullæ spin.....	2	Laminektomi. Exstirpation.....	2	—	—
11. Levern och gallvägarna.					
Carcinoma hepatis c. ascites ..	1	Laparocentes	—	1	—
Tumor papillæ Vateri.....	1	Cholecystostomsti	—	—	1 344. Bronchopneumonia.
Cholelithiasis	2	Cholecystendys	1	—	1 334. Pancreatitis.
Cholithiasis c. cholecystitis ac. vel chron.....	28	Cholecystektomi. Dränage.....	27	—	1 1980. Bronchopneumoni.
Cholecystitis ac.	1	D:o	1	—	—
Lithiasis duct. choledochus ..	2	Choledocholithotomi. Cholecystostomi	1	—	1 2193. Tbc. pulmonum + nephrosis chron.
Lithiasis ductus choledochus + cholelithiasis	2	Choledocholithotomi + cholecystektomi	2	—	—
Lithiasis duct. choledochus c. cholangit. supp.	1	Choledocholithotomi. Hepaticus. Dränage	—	—	1 2685. Peritonit. Bronchopneumoni.
Cholelithiasis c. icter. grav.	1	Cholecystektomi. Choledocholithotomi. Hepaticus-dränage	1	—	—
Cholelithiasis c. peritonitis biliar.....	1	Cholecystektomi Hepaticus-dränage	—	—	1 1313.
Parathyfusbacillbärare.....	1	Cholecystektomi	1	—	—
Carcinoma vesicæ felleæ + cholelithiasis c. ictero	2	Cholecystostomi	1	—	1 79. Pancreatitis.
12. Pancreas.					
Carcinoma pancreatis	2	Provlaparotomi.....	—	1	1 489.
Susp. pancreatitis ac.	1	D:o	1	—	—
13. Mjälten.					
Ruptura traumat. lienis	1	Blodtransfusion	—	—	1 2045.
Icterus hæmolyt.	1	Splenektomi	1	—	—

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	förbättrad	
14. <i>Magsäcken och duodenum.</i>					
Ulcus ventriculi	2	G. e. r. p.	2	—	
D:o	3	Provlaparotomi.....	3	—	
D:o	7	Gastropylororesektion (Billroth II mod. Polya).....	5	—	192. Intraabdominell blödn. 827. Aneurysma aortæ.
D:o	1	Gastropylororesekt. enl. Polya + senare tömning av subphrenisk abscess.	—	—	806. Peritonitis.
D:o	1	Ventrikelsektion enl. Billroth I.....	1	—	
Susp. ulcus ventr.	2	Provlaparotomi.....	2	—	
Ulcus duodeni.....	6	G. e. r. p.	6	—	
D:o	1	G. e. a. a. + E. a.	1	—	
Ulcus ventriculi vel duodeni perf.	4	Gastro- el. duodenorafi + gastrostomi	2	—	305 och 1217. Peritonitis.
D:o	2	Excision + gastrostomi.....	1	—	2058. Bronchopneumoni.
D:o	3	Gastro- el. duodenorafi + G. e. r. p.	2	—	2672. Ventrikellödning.
Carcinoma duodeni c. metastat.	1	Provlaparotomi.....	—	—	1712.
Carcinoma ventriculi	11	Gastropylororesektion(Polya)...	7	—	1025. Myocarditis. 1287. Hæmorrhagia ad intestinum. 2131. Cardioscleros. 2593. Lungemboli.
Carcinoma ventr. inexstirp. ...	7	G. e. r. p.	4	—	1070. Degeneratio myocardii. 1129 & 2522. Bronchopneumoni.
D:o	1	G. e. a. a. + E. a.	1	—	
D:o	1	D:o + senare adhärenslosn.	—	—	363.
D:o	9	Provlaparotomi.....	7	—	918. Bronchopneumoni. 813. Gangräna pulm.
Carcinoma ventr. inexstirp. c. ascites	1	Laparocentes	—	1	
Carcinoma ventr. inexstirp. ...	2	Jejunumfistel	1	—	1766. Bronchopneumoni.
Carcinoma cardiæ	1	Gastrostomi enl. Kader.....	—	—	2590. Bronchopneumoni.
15. <i>Jejunum, ileum och colon.</i>					
Diverticulum Meckeli.....	2	Exstirpation	2	—	
Colitis ulcerosa	1	Kolostomi. Senare anus præturnaturalis	—	—	1 843.
Tbc. ileo. coecalis	1	Resektion av coecum och colon ascendens. Ileotransversostomi	—	—	1 710. Endocarditis.
Susp. d:o	1	Provlaparotomi. Appendektoni	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	
				död	
Ileus ex tbc. ileocoecal. operat.	1	Tunntarmsfistel	1	—	
Volvulus	1	Lösning.....	—	—	1 2727. Bronchopneumoni.
Ileus strangulat.	1	Adhärenslösning. Enterostomi enl. Witzel	—	—	1 909. Bronchopneumoni. Em- pyema pl.
D:o	1	Adhärenslösning. Senare tunn- tarmsfistel.....	—	—	1 2099. Bronchopneumoni. Pa- ralytisk ileus.
Ileus obturat (gallsten)	1	Laparotomi. Enterotomi + Extraktion	—	—	1 1341.
Ileus paralyt.	1	Jejunostomi	1	—	
D:o	1	Coecostomi	1	—	
Stenosis intest. p. enteroana- stomos.	1	Resectio intest.	1	—	
Ruptura subcutan. intestini tenu	2	Enterorafli	2	—	
Carcinoma coli c. ileo	2	Coecalfistel	1	—	1 444. Peritonit.
Carcinoma coli.....	1	Resectio ileocoecal.....	1	—	
D:o	3	Colonresektion.....	2	—	1 959. Myocarditis.
D:o	1	Colonresektion i 2 seancer ..	1	—	
Carcinoma coeci	3	Resectio ileo-coecal. Ileotrans- versostomi	2	—	1 2348/25. Peritonit.
Susp. tumor coeci	1	Provlaparotomi.....	1	—	
Fistula coli	4	Slutning	4	—	
Diverticulum coli c. peritonit...	1	Laparotomi. Dränage	1	—	
16. Appendix vermiciformis.					
Appendicitis ac. vel subac. vel chron. et acut.	189	Appendektomi. Sutur	189	—	
Appendicit. ac. gangr.	102	D:o	101	—	1 477. Bronchopneumoni.
D:o	1	Appendektomi + dubbelsidig salpingekтоми	1	—	
D:o	22	Appendektomi. Dränage	22	—	
Appendicitis ac. gangr. perf. c. abcess.....	40	D:o	36	—	4 1290. Ileus. 1571. Bronchopne- moni. 1649. Lungemboli. 2890. Myocarditis.
D:o	1	Kolpotomi.....	1	—	
D:o	1	Prostotomi	1	—	
D:o	7	Tömning och dränage	6	—	1 2705. Thrombosis cerebri.
D:o + abscessus subphrenicus	1	Incisioner	—	—	1 1091. Septicaemia.
Appendicitis ac. gangr. perf....	1	Appendektomi. Sutur	1	—	
Appendicitis ac. gangr. perf. c. peritonit. lib. diff. purul. ...	7	Appendektomi. Dränage	—	—	7 1554. 1556. 2627. 2761. Perito- nit. 2454. Lungemboli. 1649. Ileus paralyt. 2975. Bron- chopneumoni.
D:o	1	Appendektomi. Dränage. Coe- calfistel	—	—	1 2013. Peritonit.
D:o	1	Appendektomi. Dränage. Coe- calfistel. Senare även tunn- tarmsfistel.....	—	—	1 213. Peritonit.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			författad eller förbattad	död	
Appendicitis ac. gangr. perf. c. peritonit. lib. diff. purul.	3	Appendektomi. Dränage. Senare tunntarmsfistel	1	—	2 1651. 1270. Paralytisk ileus.
Fistula post. appendekтомiam	1	Slutning	1	—	
Fistula post. appendicitis ac. gangr. perf. c. abscess. operat.	1	Appendektomi. Dränage	1	—	
Appendicitis chron.	3	Appendektomi. Sutur	3	—	
Vid laparotomi för andra å-kommor	27	Appendektomi en passant....	27	—	
17. Bröck.					
Hernia inguinal. (hos män) ...	48	Radikaloperation enl. Bassini	48	—	
D:o	48	Radikaloperation enl. Schultén	47	—	1283. Lungemboli.
D:o	42	Radikaloperation enl. Girard...	42	—	
Hernia inguinal. (hos kvinnor)	11	Radikaloperation	11	—	
Hernia inguinal. recidiv. (hos män)	4	Radikaloperation enl. Bassini el. Schultén.....	4	—	
Hernia inguinal. incarc. (hos män)	10	Herniotomi. Radikaloperation enl. Bassini el. Schultén...	8	—	945. Infarc. myocardii. 968. Perforat. intest. c. peritonit.
D:o	1	Radikaloperation enl. Girard...	—	—	421. Peritonit + Bronchopneumori.
D:o (hos kvinnor)....	2	Herniotomi. Radikaloperation	2	—	
Hernia cruralis.....	9	Radikaloperation	9	—	
Hernia cruralis incarc.	6	Herniotomi. Radikalop.	6	—	
D:o	1	Radikalop. Senare tunntarms-fistel	—	—	2100. Paralytisk ileus. Bronchopneumoni.
Hernia crural. incarc. c. gan-gräna intest.	1	Radikaloperation. Tunntarms-resektion	1	—	
Hernia umbilicalis	6	Radikaloperation	6	—	
D:o incarc.	1	Herniotomi. Radikalop.	1	—	
D:o	1	D:o + tarmresektion	1	—	
Hernia linæ albæ	3	Radikaloperation	3	—	
Hernia ventralis in cicatrice...	11	D:o	11	—	
Debilitas canalis inguinalis.....	4	Bassini-suturer	4	—	
18. Rectum och anus					
Fissura et contractura ani.....	3	Dilatation forcée	3	—	
Abscessus ad anum	8	Incision eller klyvning. Dränage	8	—	
Proctitis ulcerosa.....	1	Anus præternaturalis	—	—	2587. Peritonit.
Fistula ani	3	Klyvning. Dränage	3	—	
D:o	11	Excision. Sutur	11	—	
Fistula recti p. cancer recti op.	3	Slutning av fistel	3	—	
D:o	1	Kolostomi	1	—	
Tumor haemorrhoidales	59	Dilatation forcée. Exstirpation	59	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			förbättrad	död	
Polypus recti	3	Exstirpation	3	—	
Prolapsus recti.....	1	Plastik enl. Hoffmann	1	—	
D:o	1	Radikalop. enl. Rehn-Delorme	1	—	
Sarcoma recti	1	Utbränning m. diatermi.....	1	—	
Carcinoma recti	1	Abdomino-perineal amputation	1	—	
D:o	1	Anus præternaturalis. Koagulering m. diatermi	1	—	
D:o	9	Anus præternaturalis	5	—	4 1019, 1929, 295. Lungemboli. 2480. Nephros.
19. Bukväggen och peritoneum.					
Hæmorrhagia intraperitoneal.	1	Laparotomi. Ligering av kärl	1	—	
p. varix mesenterii rupta ...	1	Provlaparotomi	—	—	1 1435. Hæmatoma retroperitoneal.
Susp. hæmorrhagia abdom. ...	1	D:o	1	—	
Vulnus perf. abdom.	1	Exstirpation	1	—	
Desmoid. m. recti	1	Laparotomi. Appendektomi ...	1	—	
Tbc. peritonei	1	Blodtransfusion	—	—	1 458. Perforat. intestini.
D o	1	Laparotomi. Dränage	1	—	
Abscessus foss. Douglasi p. salpingit.	1	Adhäesiones intraperitoneal.	3	—	
Adhäesiones intraperitoneal.	3	Carcinosis peritonei	2	—	2 2717. 2882.
Ascites	13	D.o	13	—	
Incrustatio calc. subcutan.	1	Exstirpation	1	—	
Phlegmone præperitoneal. (re-gio vesicæ urinal.)	1	Laparotomi. Dränage	—	—	1 69. Peritonit.
Abscessus intraabdominal. (pyovarium?)	1	Incision. Dränage. Senare coecalfistel	—	—	
Sarcoma m. obliq. extern. abdom.	1	Exstirpation	1	—	1 2. Paralytisk ileus (ingen sek-tion).
Carcinoma oment. maj.	1	Provlaparotomi	—	1	
Tumor retroperitoneal.	2	D:o	—	2	—
20. Njurar och ureterer.					
Ren mobilis	2	Nephropexi	2	—	
Hydronephrosis	5	Nephrektomi	5	—	
D o	1	Provincision	1	—	
D.o infect.	1	Nephrektomi	1	—	
D o d:o	1	Friläggning + ligatur av accessoriskt kärl	1	—	
Pyonephrosis	2	Nephrolysis + nephropexi ...	2	—	
D:o	2	Nephrostomi	2	—	
Pyelonephritis chron.	1	Immunotransfusion, senare inc. av perinephritisk abscess ...	—	—	1 1043/25. Ca. coli.
Perinephritis.....	2	Incision. Dränage	2	—	
Cysta renis rupta. c. peritonitis	1	Laparotomi + exstirp. av njure + gastrostomi	—	—	1 681. Bronchopneumoni.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	oförbättrad frisk eller förbättrad	
Fistula renalis post. nephrolithotomi	2	Explorativ friläggning av ureteren + ureterostomi	2	—	
Nephrolithiasis.....	5	Pyelolitotomi	5	—	
D:o	2	Nephrolitotomi.....	2	—	
D:o c. pyonephros...	1	Nephrektomi	1	—	
D:o d:o ...	1	Nephrolitotomi. Nephrostomi...	1	—	
Ureterolithiasis.....	6	Ureterolitotomi	6	—	
Susp. d:o	1	Explorativ friläggning.....	1	—	
Tbc. renis.....	7	Nephrektomi	7	—	
Susp. tumor renis	1	Explorativ friläggning.....	1	—	
Hypernephroma	1	Nephrektomi	1	—	
D:o	1	Provlaparotomi.....	—	—	813. Ileus paralyt.
21. Urinblåsan.					
Lithiasis vesic. urin.	4	Sectio alta. Extraktion	4	—	
Papilloma vesic. urin.....	8	Endovesikal diatermi	8	—	
D:o	2	Sectio alta. Diatermi	2	—	
Tumor vesic. urin.	1	Epicystostomi	—	—	1414. Carcinoma vesic. urin. + pyelonephrit.
Carcinoma vesic. urin.	2	Sectio alta. Diatermi	—	—	2022. Pyelonephrit. 2574. Em- pyema pleuræ.
D:o	2	Epicystostomi	2	—	
D o	1	Provexcision m. diatermi	—	—	2828. Pyelonephrit.
D:o	4	Endovesikal diatermi	4	—	
Varices vesic. urin.....	1	Sectio alta. Diatermi	1	—	
22. Prostata.					
Hypertrophia prostatae	16	Transvesikal prostatektomi ...	14	—	2 677. Bronchopneumoni. 1809. Hæmorrhagia.
D:o	14	Epicystostomi	12	—	2 159. Infarct. pulm. 929. Urämi.
Atrophia prostatae	1	Transvesikal prostatektomi ...	—	—	1 2223. Bronchopneumoni.
Abscessus prostatae.....	2	Perineal incision	2	—	
Carcinoma prostatae	1	Epicystostomi	1	—	
23. Urinröret och penis.					
Phimosis	5	Circumcision.....	5	—	
Paraphimosis	2	Dorsalsnitt. Reposition	2	—	
Strictura urethræ	3	Epicystostomi	3	—	
Fistula urethræ	1	Bränning m. diatermi. Senare plastik	1	—	
D:o	1	Plastik	1	—	
Carcinoma urethræ	1	Epicystostomi	1	—	
Carcinoma penis	2	Koagulering m. diatermi	2	—	
D:o	1	Amputatio penis + körtelut- rymning	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	oförbättrad frisk eller förbättrad	
24. <i>Testikel, bitestikel, sadessträng, sadesblåsa, scrotum.</i>					
Retentio testis	4	Ablatio testis	4	—	
Epididymitis chron.	1	Epididymektomi	1	—	
Tbc. testis.....	3	Ablatio testis	3	—	
Epididymitis tbc.....	5	Epididymektomi	5	—	
D:o	1	Ablatio testis	1	—	
Susp. D:o	1	Vasektomia explorat.	1	—	
Epididymitis sept.	1	Ablatio testis	1	—	
Sarcoma testis	1	D:o	1	—	
Carcinoma testis	1	D:o	1	—	
Varicocele.....	6	Exstirpation av vener.....	6	—	
Hydrocele testis	17	Operation enl. Winckelmann eller v. Bergmann	17	—	
D:o	2	Punktion	2	—	
Hæmatoma scroti	1	Utrymning	1	—	
Hypertrophia scroti.....	1	Excision	1	—	
25. <i>Kvinnliga genitalorganen.</i>					
Salpingo-oophoritis ac. vel su- bac. vel chron.	5	Ensidig salpingekтоми	5	—	
D:o	3	Ensidig salpingo-oophorektomi	3	—	
D:o	5	Dubbelensidig salpingekтоми	5	—	
D:o	3	Dubbelensidig salpingekтоми + ensidig oophorektomi	3	—	
Salpingitis ac.	10	Provlaparotomi. Appendekтоми en passant	10	—	
D:o	1	Punktion per vaginam	1	—	
D:o c. peritonit. diffus	1	Laparotomi. Dränage	—	—	1314. Septicæmia.
Pyovarium	1	Ovariotomi. Dränage	1	—	
Salpingitis tbc.....	1	Dubbelensidig salpingekтоми	—	—	1047. Nephrosis acuta.
Hæmorrhagia ex. corp. lut. rupt.	1	Ensidig salpingo-oophorektomi	1	—	
Endometritis vel metropathia hæmorrhagia	16	Skrapning	16	—	
Graviditas tubaria rupta. c. hæmorrhagia intraperitoneal. lib.....	2	Salpingo-oophorektomi	2	—	
D:o	3	Salpingekтоми	3	—	
Susp. d:o	1	Provlaparotomi	1	—	
Abortus	3	Utrymning	3	—	
Abort. sept.	1	D:o	—	—	982. Septicæmia.
Myoma uteri	5	Supravaginal uterusamputation	5	—	
D:o	1	Total-exstirpation av uterus och adnexa	1	—	
Kystoma ovarii	7	Exstirpation	7	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	förbättrad	
Kystoma bilat.	1	Dubbelsidig salpingo-oophorektomi	1	—	
D:o d:o	1	Dubbelsidig ovarektomi.....	—	1	1929. Abscessus pelvis.
D:o ovarii	1	Resectio ovarii.....	1	—	
D:o torta	3	Exstirpation	3	—	
Teratoma ovarii	1	D:o	1	—	
Carcinoma ovarii c. ascites ...	1	Laparocentes	1	—	
Hypertrophia cervicis uteri ...	1	Amputation	1	—	
Prolapsus uteri	1	Kolporraphia ant.	1	—	
D:o	1	Kolporraphia ant. + kolpoperineoraphia + amputatio cervicis uteri	1	—	
Adenofibroma lab. maj.....	1	Exstirpation	1	—	
Bartholinitis chron.....	1	D:o	1	—	
Carcinoma vulvæ	2	Koagulering m. diatermi	2	—	
26. Pelvis.					
Tumor pelvis	1	Punktion	—	1	
Osteomyelitis ac.	2	Uppmejsling. Dränage	2	—	
D:o c. abscess.	1	Incision	1	—	
Abscessus pelvis.....	1	Incision. Dränage	1	—	
D:o	1	Kolpotomi.....	1	—	
Tbc. os pubis	1	Utskrapning. Sutur	1	—	
Cysta sacralis	7	Exstirpation	7	—	
Fractura pelvis c. hämatoma retroperitoneal.	1	Blodtransfusion	—	1	Ej inskriven.
Fractura pelvis c. subluxatio fem.	1	Extension medelst skruv I trochanter maj.	1	—	
27. Extremiteterna.					
Digit. deformat.	2	Exartikulation	2	—	
Digit. malleus	2	D:o	2	—	
D:o	4	Resectio art. interphalang. Tenotomi	4	—	
Deformat. genu	1	Aperiostal lärbensamputation....	—	1	2403. Urämi.
Genu valgum	1	Osteotomia supracondyl. Gips	1	—	
Contractura gen. p. amputat. anticrur	1	Amputatio fem.	1	—	
Contractura gen.	1	Tenotomi. Korrektion.....	1	—	
Pes equino-varus paralyt.	2	Arthrodesis	2	—	
Pes varus spast.	1	Osteotomia cunieformia + korrekction + gips. Senare resektion av n. ischiad., n. tibialis och n. femoralis	1	—	
Exostosis digit.	4	Bortmejsling av exostos	4	—	
D:o tibiae	3	D:o	3	—	
D:o calcanei	1	D:o	1	—	
D.o femoris	1	D:o	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	oförbättrad	
			förbättrad	frisk eller	
Hallux valgus	10	Bortmejsling av exostos	10	—	—
D:o	1	Plastisk op. enl. <i>Silver</i>	1	—	—
Abscisio n. peroneus	1	Nervsutur	1	—	—
D:o n. ulnaris	1	D:o	1	—	—
Arthritis chron. gen.	1	Patellarmobilisation	—	—	1 2539/25. Bronchopneumoni. Empyema pleura.
Contractura Dupuytreni	6	Exstirpation av palmaraponeurosis	6	—	—
D:o dig. man.	6	Excision av art. Tenotomi	6	—	—
D:o d:o	1	Exartikulation	1	—	—
Anchylos. gen.	1	Ledmobilisation enl. <i>Putti</i>	1	—	—
D:o art. talo-crural.	1	Exstirpation av talus. Plastik..	1	—	—
Unguis incarnat.	4	Radikalop. enl. <i>König</i>	4	—	—
Onychogryphosis.....	2	Evulsio unguinis	2	—	—
Clavus	1	Exstirpation	1	—	—
Pseudarthrosis p. fracturam ..	6	Transplantation av ben-periostbit	6	—	—
Osteitis os metatarsal.	1	Resektion av capitulum	1	—	—
D:o	1	Revision	—	—	1 966. Septicæmia.
Osteomyelitis sive osteit. ac. vel chron.	5	Uppmejsling. Utskrapning ..	4	—	1 1080. Septicæmia.
D:o c abscess.	1	Incision	—	—	1 1456. Bronchopneumoni.
D:o oper.	2	Sequestrotomi	2	—	—
Osteomyelitis chron. fem.	1	Höftgips	1	—	—
Osteit. digit.	4	Exartikulation av finger el. tä...	4	—	—
Mus articulare	12	Arthrotomi. Extraktion	12	—	—
Synovitis	17	Punktion	17	—	—
Bursitis ac. purul.	3	Incision	3	—	—
Bursitis chron.	1	Exstirpation	1	—	—
Hygroma bursæ præpatellar.	5	D:o	5	—	—
Arthrit. suppur.	1	Punktion. Aspiration. Rivanol...	1	—	—
Tenoschisis traumat.	1	Sensutur	1	—	—
Tendovaginitis tbc.	1	Exstirpation av senskada	1	—	—
D:o ac. supp. flex. dig.	14	Incision	14	—	—
D o d:o	1	Amputat. digit.	1	—	—
D:o d:o op.	1	Sekundär sutur	1	—	—
Contractura p. tendovaginit.	1	Exartikulation i handleden.....	1	—	—
supp. flex. dig.	2	Koksaltinjektioner	2	—	—
Neuralgia n. ischiad.	1	Exstirpation	1	—	—
Tumor. reg. gen.	1	Gips	1	—	—
Gonit. gonorrh.	3	Gips	3	—	—
Coxit. sept.	1	Resectio carpi. Gips	1	—	—
Tbc. art. carp.-rad.	1	Gips	1	—	—
Arthritis sept.	4	Korrektion. Gips	4	—	—
Coxitis tbc.	1	Osteotomi	1	—	—
D:o c. contractura	2	Provexcision fr. kapsel	2	—	—
Tbc. genus	1	Exstirp. av metatarsalben	1	—	—
Tbc. os metatarsal.	1	Incision. Utskrapning. Sutur ...	1	—	—
Abscessus tbc.	2	Exstirpation	2	—	—
Lymphoma tbc.	1	D:o	1	—	—
Carcinoma lymphogland.					

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	förförbättrad	
Varices	90	Hög ligatur och extirpation enl. <i>Trendelenburg-Madelung</i>	—	—	
Ulcus varicosum	2	Excision. Sutur	2	—	
Thrombophlebitis anticur	1	Underbindning av v. saphena magna	1	—	
Gangräna digit.	2	Amputation	2	—	
Gangräna man. p. combustio..	1	Amputatio man.	1	—	
Gangräna senilis.....	3	Aperiostal lärbensamputation...	3	—	
D:o	1	Sympatektomi	1	—	
D:o diabetica	5	Aperiostal lärbensamputation...	3	—	1024. Diabetes. 550. Bronchopneumoni.
Luxatio coxae congen.	3	Reposition. Gips	3	—	
D:o	2	Blodig reposition. Gips	2	—	
Luxatio coxae traumat.	2	Reposition.....	2	—	
Luxatio coxae congen.	1	Bifurkationsoperation enl. <i>Lorentz</i>	2	—	
Distorsio gen.	1	Gips	1	—	
Osteochondritis dissicans art. cubiti	1	Arthrotomi. Exstirpation	1	—	
Laceratio man.....	1	Sensuturer	1	—	
D:o	4	Exartikulation av fingrar	4	—	
D:o	1	Resektion av metacarpalen..	1	—	
Laceratio digit.....	1	Plastisk operation	1	—	
D:o antibrachi	1	Sen- och nervsutur.....	1	—	
D:o pedis	1	Amputation av tår	1	—	
D:o anticur.	1	D:o av underben	1	—	
Embolia art. fem.	1	Embolektomi	—	—	616. Thrombosis cordis.
Ganglion	3	Exstirpation	3	—	
Dålig amputationsstump.....	1	Reamputation	1	—	
Luxatio pedis	1	Reposition. Gips	1	—	
D:o humeri	1	Reposition. Gips	1	—	
D:o capituli radii inveterata	1	Blodig reposition.....	1	—	
Luxatio cubiti compl. c. læsio art. brachial.....	1	Reposition + kärlsutur	1	—	
Luxatio tali	1	Reposition. Gips	1	—	
Ruptura lig. crur. et collaterale. genus.....	1	Arthrotomi. Sutur	1	—	
Ruptura lig. coll. genus.....	1	Sutur. Gips.....	1	—	
D:o	1	Sutur + fri fascietransplantation. Gips	1	—	
Ruptura. Subcutan tendin. ...	1	Sutur. Gips.....	1	—	
D:o	1	Senplastik. Gips	1	—	
Susp. læsio menisc. gen.	1	Inblåsning av luft för rtg	1	—	
D:o	1	Arthrotomi. Sutur	1	—	
Læsio traumat. menisc. genus...	2	Reposition. Gips	2	—	
D:o	7	Exstirpation av menisk	7	—	
Hæmarthrosis genus	6	Arthropunktion.....	6	—	
Corpus alien. extremit.	3	Extraktion	3	—	
Corpus alien. (elfenbenstapp) tibiae	1	Uppmejsling. Extraktion	1	—	
Ruptura traumat. muscul.	1	Sutur	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			förhållande frisk eller förbättrad	död	
Elephantiasis crur. et antiercur...	1	Kondoleons operation	1	—	
Hæmatoma brachi	1	Punktion	1	—	
Fractura claviculae	1	Osteosyntes	1	—	
D:o humeri	7	Reposition. Gips	7	—	
D:o d:o	2	Osteosyntes. Gips	2	—	
D:o d:o	1	Spiksträck	1	—	
Fractura collis humeri	6	Reposition. Gips	6	—	
D:o	2	Blodig reposition. Gips	2	—	
D:o	1	Exstirpation av humerushuvudet	1	—	
Fractura olecrani	2	Osteosyntes	2	—	
D:o capituli radii	8	Exstirpation av radiushuvud	8	—	
D:o radii	5	Reposition. Gips	5	—	
D:o d:o	2	Osteosyntes. Gips	2	—	
D:o ulnae	2	Osteosyntes	2	—	
D:o antibrachi	1	Reposition. Gips	1	—	
D:o compl.	1	Reposition. Fixation	1	—	
D:o d:o	3	Osteosyntes. Gips	3	—	
D:o femoris	12	Spikextension enl. Schmerz	11	1	492. Bronchopneumoni.
D:o d:o	5	Reposition. Gips	5	—	
D:o d:o	1	Blodig reposition. Gips	1	—	
D:o d:o male sanat...	1	Osteotomi. Gips	1	—	
Epifysiolyssis coxae	2	Reposition. Gips	2	—	
Fractura collis fem.	21	Reposition. Gips	19	2	90. Myocarditis + ca. recti. 174. Pneumonia.
D:o	1	Spikextension enl. Schmerz	1	—	
Fractura patellæ	2	Osteosyntes	2	—	
D:o tuberositas tibiae	1	Osteosyntes. Gips	1	—	
Fractura antiercur.....	56	Reposition. Gips	55	1	2399. Pyelonephritis.
D:o	18	Osteosyntes. Gips	18	—	
Fractura antiercur. male sanata...	1	Osteotomi. Gips	1	—	
Fractura antiercur. compl.	4	Reposition. Gips	4	—	
D:o	1	Ampatio antiercur.	1	—	
D:o	1	Osteosyntes. Gips	1	—	
D:o c. osteomyelitide	1	Sequestrotomi	1	—	
Fractura os navicular. ped.	1	Exstirpation av naviculare	1	—	
Fractura tali	1	Exstirpation av talus	1	—	
Corpus alien. extremit. p. fractur. operat.	3	Extraktion av suturmateriel ...	3	—	
Aneurysma art. poplitea	1	Exstirpation. Senare lårbens-amputation	—	1	2393. Bronchopneumoni.
Defectus cutis	5	Plastik enl. Thiersch	5	—	
Tbc. cutis	1	Provexcision	1	—	
Carcinoma gland. inguinal.	1	Exstirpation m. diatermi	1	—	
Sarcoma d:o	2	D:o	2	—	
D:o genus	1	Lårbensamputation	1	—	
D:o brachi	1	Exstirpation m. diatermi	1	—	
D:o antiercuris	2	D:o	2	—	
D:o d:o	2	Underbensamputation	2	—	
D:o d:o	1	Provexcision	1	—	
D:o cutis	2	Excision m. diatermi	2	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven	Anmärkningar	
			död	oförhärrad	fisk eller förbättrad
Sarcoma cutis	5	Koagulering m. diatermi	5	—	—
Tumor fossa inguinal.	2	Exstirpation	2	—	—
28. Småoperationer.					
Vulnera	5	Sutur	5	—	—
Phlegmone, abscess., lymphangit., lymphadenit. panaritium, furunculus etc.	74	Incisioner m. m.	74	—	—
Hæmangioma	1	Utbränning med diatermi	1	—	—
Fibroma	2	Exstirpation	2	—	—
Lipoma	3	D:o	3	—	—
Atheroma	4	D:o	4	—	—
Nævus	1	Excision m. diatermi	1	—	—
Sjukliga tillstånd, för vilka blodtransfusion företagits.					
Anæmia perniciosa	27	1) Blodtransfusion.....	25	—	2
Sekundär anäm (ej opererade fall)	37	2) D:o	36	—	1
Pågående blödning	26	D:o	21	—	5
Sepsis	9	D:o	8	—	1
Cholæmi	6	D:o	5	—	1
Svaghetsstillstånd före eller eft ter operativa ingrepp.....	29	2) D:o	27	—	2
					43. Sarcoma renis. Ej op. 1893. Carcinoma recti. Ej op.

¹⁾ En pat. 6 transfusioner.

²⁾ En pat. 2 transfusioner.

**Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhuset för år 1926 angående
operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å
polikliniskt behandlade patienter.**

S j u k d o m	Antal fall	O p e r a t i o n
II.		
Atheroma cornea cutan. palpebr. oc.....	3	Exstirpation.
Tumor palpebr. sup. oc	2	»
V.		
Cysta radic. dent.....	5	Exstirpation.
Periostit. alveol. supp.....	143	Incision ev. extraktion.
Caries vel atrophyia dent.	205	Tandextraktion.
Sialolithiasis	1	Extraktion av sten.
Epublis	1	Exstirpation.
Granuloma dent.	7	»
Tandfistel	10	Excision, utskrapning.
Sekvester i käken.....	3	Uppmejsling, extraktion.
Käkzysta	3	Exstirpation.
Ulcus labi inf.	1	Excision.
Cysta labi inf.	3	Exstirpation.
Tumor linguae	1	Excision.
Cancer »	2	Proexcision.
» labii	1	Excision.
Gingivit. + dens mob.	1	Tandextraktion.
Cysta sublingualis.....	1	Incision.
Tumor submaxill.	1	Exstirpation.
Osteit. »	2	Utskrapning.
Hypertrofisk läpp	1	Plastik.
Fractura mandib.	1	Gips.
Luxatio »	1	Reposition.
Abscess. submaxill.	1	Incision.
Tumor reg. buccæ	1	Exstirpation.
Tbc. reg. mandib.....	1	Utskrapning ev. tandextraktion.
Abscess. reg. buccæ	1	Utskrapning.
Parotitis	1	Incision.
Cysta auric. ext.	1	Excision.
Hämorrhagia post extr. dent.....	34	Tamponad eller sutur.
Ranula.....	1	Exstirpation.
Neuralgia n. trigemini	2	Alcoholinjektion.
VI.		
Fistula colli tbc.	1	Utskrapning.
Abscess. » »	7	Incision.
» » »	8	Punktion.
Lymphoma colli tbc.	5	Exstirpation.
» » »	3	Incision. Utskrapning.
Abscess. tbc. sterni	15	Punktion. Jodoformparaffin.
	1	»
IX.		
Mastit. ac. suppur.	17	Incision.
Tumor mammae.....	2	Exstirpation.
Adenofibroma mammae	5	»
Abscessus mammae	3	Incision.

Sjukdom	Antal fall	Operation
XVIII.		
Tumor. hämorrhoidal.	1	Exstirpation.
Fistula ad anum	2	Klyvning.
Abscess. »	25	Incision.
XXIV.		
Phimosis	4	Dorsalsnitt.
Paraphimosis	2	Reposition.
Hydrocele	3	Punktion.
Spermatocèle	1	*
XXV.		
Bartholinitis	1	Incision.
XXVII.		
Periostit. vel osteit. vel osteoartrit.		
digit.	20	Incision. Utskrapning.
D:o D:o D:o	2	Exartikulation. Amputation.
Tendovaginit. digit.	12	Incision.
» »	1	Amputation.
» »	3	Skena.
Digit. malleus	1	Exartikulation.
Ärr (stramande)	4	Excision.
Contractura digit.	1	Exartikulation.
» »	1	Plastik.
Förtjockad sena	1	Excision.
Hidroadenitis supp	43	Incision.
Bursitis ac. purul.	9	*
» »	13	Exstirpation.
» »	32	Punktion.
Hygroma bursæ	2	Exstirpation.
» »	5	Punktion.
Clavus	15	Exstirpation.
» infect.	46	Incision.
» »	1	Amputation av tå.
Unguis incarnat.	36	Königs op.
Paronychium	72	Evulsio vel trepanatio unguis.
Onychogryphosis	6	Evulsio unguis.
Laceratio digit.	58	Amputation el. exartikulation.
» »	57	Evulsio unguis.
» »	6	Thierschning.
Luxatio humeri	40	Reposition.
» cubiti	8	*
» digit.	4	*
Distorsio humeri	1	Fixation.
» gen.	4	Skena.
» carpi	1	Gips.
Meniskskada	6	Skena.
»	3	Gips.
Ruptura aponevros. digit.	4	Skena.
Fractura humeri	2	Reposition. Fixation.
» olecrani	1	» Gips.
» radii	72	» Spjälä.
» »	45	» Gips.
» antibracci	9	» Spjälä.
» »	5	» Gips.

S j u k d o m	Antal fall	O p e r a t i o n
Fractura compl. digit.	10	Reposition.
» » »	1	Amputation.
» » »	2	Blodig reposition.
» digit.	13	Fixation.
» patella	1	Gips.
» anticurvis	17	
» »	2	»
» vel luxatio metacarp.	12	Spjäla.
» » »	7	Reposition. Spjäla.
» » metatars.	1	» Gips.
» » »	2	» Skena.
» »	2	» Gips.
Synovitis traumatis	22	Artropunktion.
Hydrops gen.	6	Skena eller gips.
Tenoschisis	44	Tenorafi.
Hämatoma subungualis	16	Evulsio vel trepanatio ung.
» subcut.	23	Tömnning.
Ganglion	19	Exstirpation.
»	1	Punktion.
Exostosis subungual.	1	Evulsio unguis.
»	3	Avmejsling.
Brusten varix	1	Percutan sutur.
Varices	16	Chininjektion.
Tbc. cutis	1	Utskrapning.
» carpi	1	Gips.
Cysta digit.	1	Exstirpation.
XXVIII.		
Abscess., lymphadenit, lymphangit., panaritium, furunculus, carbunculus, vulnera etc.	1089	Incision m. m.
Vulnera	1004	Sutur.
Corpora alienum	166	Extraktion.
Atheroma cutis	115	Exstirpation.
» » infect.	35	Incision.
Cysta dermoid.	2	Exstirpation.
Verrucae	23	»
Fibroma	19	»
Lipoma	13	»
Angioma	5	»
Fibrosarcoma	2	»
Spolcellsarcom	1	»
Melanoma	2	»
Epitelcysta	1	»
Condyloma	1	»
»	1	Bränning med diatermi.
Myxochondroma	1	Exstirpation.
Neurofibroma	4	»
Nævus	6	»
Papilloma ves. urin.	1	Bränning med diatermi.
Keloid	1	Excision.
Osteoid vävnad	1	Exstirpation.
Cancer cutis	1	Excision.
» »	1	» med diatermi.
Granulationsvulst	7	Exstirpation.
Tumor utan P. A. D.	11	»
Olycksfall i arbete	1785	

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska avdelning*
för år 1926 angående för skador och förgiftningar intagna, med hän-
syn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	34	18	47	1	4	42
Kontusion (<i>Contusio</i>)	45	12	57	—	—	57
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bind- väven (<i>Sepsis</i>)	22	5	27	—	4	23
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	37	5	42	2	7	33
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmar- throsis</i>)	9	2	11	—	2	9
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	1	—	1	—	—	1
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	143	75	218	11	55	152
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	14	1	15	1	12	2
Avskärning av muskel, sena, nerv	5	3	8	—	3	5
Krossning, avhuggning, av- slitning (<i>Amputatio tra- umatica, Laceratio</i>)	1—2 fingrar	1	—	1	1	—
	3—5 fingrar, hand..	8	—	8	—	6
	Arm	1	—	1	—	1
	Tår eller fot	—	1	1	—	1
	Ben	1	1	2	—	2
Förbränning (<i>Combustio</i>) ...	Fingrar, hand	1	1	2	—	2
	Ansikte	1	—	1	—	1
	Andra kroppsdelar...	7	1	8	—	1
Öppnande av bukhålan (<i>Vulnus perforans</i>)	1	—	1	—	—	1
Skada å magväck eller tarm (<i>Vulnus perforans, Ruptura</i>)	2	—	2	—	—	2
Skada å lever, mjälte, njure, urinblåsa	6	—	6	—	—	6
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	19	3	22	2	1	19
Brott å hjärnskäldens botten (<i>Fractura baseos crani</i>)	8	3	11	2	2	7
Skottskada	2	—	2	—	—	2
Förgiftning med alkohol	2	—	2	—	—	2
Andra skador: Hernia ing. traumat.	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	371	126	497	19	101	377

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
II. Skadans tillkomstsätt.						
<i>A. Olycksfall i yrkesarbete.</i>						
Vid hushållsgöromål	—	9	9	—	2	7
Vid arbetsmaskiner inom jordbruk:						
andra maskiner	2	1	3	—	1	2
Vid arbetsmaskiner inom industri:						
gruvdrift och malmförädlingsindustri	1	—	1	—	—	1
jord-, sten- och glasindustri	4	—	4	—	1	3
trävaruindustri:						
circelsåg	1	—	1	1	—	—
andra maskinella anordningar	3	—	3	—	1	2
metall- och maskinindustri:						
ångmaskiner och transmissioner	2	—	2	—	—	2
elektriska motorer och ledningar	1	—	1	—	—	1
andra maskinella anordningar	7	—	7	—	2	5
varv- och skeppsbyggeri:						
hissar, lyftkranar etc.	3	—	3	—	1	2
närings- och njutningsämneshandeln	8	3	11	—	3	8
trämasse- och pappersindustri	1	—	1	—	—	1
kemisk-teknisk- och belysningsindustri	4	—	4	—	1	3
andra industrier	4	1	5	—	2	3
Genom slag, stöt ellerbett av djur	2	—	2	—	1	1
» beröring med hett vatten, ånga	2	1	3	—	—	3
» » » smält eller het metall, glas m. m.	3	—	3	—	—	3
Vid hanterandet av dynamit och andra explosiva ämnen	6	—	6	—	3	3
Genom fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras:						
vid jordbruksarbete	4	—	4	—	1	3
» byggnadsarbete	23	—	23	1	2	20
i gruvor	1	—	1	—	1	—
inom trävaruindustri	2	—	2	—	—	2
» » » andra industrier	16	1	17	—	4	13
Genom inträngande föremål, såsom trälisor, spikar, glasskärvor	8	—	8	—	3	5
På- eller överköring, under arbete (jfr under B):						
av järnvägvagn	2	1	3	—	1	2
» motorfordon	3	—	3	—	1	3
» annat fordon	4	—	4	—	1	3
Vid körning:						
av motorfordon	6	—	6	—	1	5
» annat fordon	8	—	8	—	1	7
Vid lossning och lastning av gods o. d.	28	1	29	1	4	24
» militärtjänst, tjänst vid poliskår, brandkår	2	—	2	—	—	2
» sjöfart	28	1	29	1	4	24
<i>B. Olycksfall utom yrkesarbete.</i>						
Under resa med spårvagn	1	7	8	—	3	5
» » » fartyg, motorbåt	1	—	1	—	—	1
Transport	191	26	217	4	44	169

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Transport						
Under resa med motorfordon	191	26	217	4	44	169
» » » annat fordon.....	13	2	15	—	3	12
Genom på- eller överkörning av järnvägsvagn	1	—	1	—	—	1
» » » » » spårvagn	1	—	1	—	—	1
» » » » » motorfordon	26	4	30	3	5	22
» » » » » annat fordon	—	4	4	—	1	3
Vid sport och gymnastik:						
gymnastik	2	—	2	—	1	1
jakt, skottskada	2	—	2	—	1	1
åkning med motorfordon, velociped	12	4	16	—	1	15
ridning	2	—	2	—	—	2
lek	15	—	15	—	2	13
Vid slagsmål och överfall	6	—	6	—	—	6
Under rusets inflytande	13	2	15	—	—	15
I följd av sjukdom (epilepsi, svimning m. m.)	3	2	5	1	3	1
Fall, halkning	61	73	134	9	36	81
Nedstörtande föremål, ras	2	—	2	1	—	1
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	5	7	12	—	3	9
Övriga: Skavsår	3	—	3	—	—	3
Brännskador	2	1	3	—	—	3
C. Självmordsförsök.						
Med skärande vapen	7	1	8	1	1	6
Summa för grupp II	371	126	497	19	101	377

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning
för år 1926 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Förgiftning med sublimat	1	—	1	—	—	1
» » andra metallsalter	—	1	1	1	—	—
» » alkohol	8	1	9	—	—	9
» » methylalkohol	1	—	1	—	—	1
» » morfin, opium	1	—	1	1	—	—
» » antipyrin, veronal, trional, chloral	2	1	3	1	—	2
» » kolos	1	—	1	—	—	1
» » lysgas	1	2	3	1	—	2
Andra förgiftningar	4	1	5	—	—	5
Dränkning	—	2	2	—	—	2
Summa för grupp I	19	8	27	4	—	23
II. Skadans tillkomstsätt.						
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under rusets inflytande	8	1	9	—	—	9
I följd av sjukdom (epilepsi, swimming m. m.)	2	—	2	—	—	2
Förtärt gift av misstag	6	2	8	2	—	6
C. Självmordsförsök.						
Med dränkning	—	2	2	—	—	2
» förgiftning med veronal	1	—	1	—	—	1
» » lysgas	1	2	3	1	—	2
» » morfin	1	—	1	1	—	—
» » övr.gifter	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp II	19	8	27	4	—	23

Årsberättelse från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets
tuberkulosavdelning för år 1926.

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter
med tuberkulos.

	Män	Kv.	Summa
1— 5 år	1	—	1
10—15 »	2	2	4
15—20 »	5	15	20
20—25 »	17	30	47
25—30 »	8	26	34
30—35 »	15	8	23
35—40 »	11	6	17
40—45 »	6	7	13
45—50 »	2	3	5
50—60 »	4	—	4
60—70 »	—	2	2
Summa	71	99	170

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

Sjukdom	I. Lung-tuberkulos med eller utan komplik.			II. Tuberkulos med annan lokalisering			Sjukdom	III. Utan tydliga symptom av tuberkulos		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
a) Antal patienter ...	73	97	170	2	3	5	a) Antal patienter ...	5	5	10
b) Sjukdomsfall.							b) Sjukdomsfall.			
Tbc. pulmonum.....	73	97	170	—	—	—	Nephritis chronica.....	1	—	1
» laryngis	6	10	16	—	—	—	Nephro-cirrhosis.....	1	—	1
» ossium et articulorum	—	1	1	—	—	—	Cancer bronchiale pulm....	2	—	2
» lymphoglandularum...	2	2	4	—	—	—	Influenza epidemica	—	1	1
» urogenitalis	1	—	1	—	—	—	Lues pulmonum.....	1	—	1
» intestini	2	7	9	—	—	—	Anämia sec. post menorrhagiam.....	—	1	1
» peritonei	2	—	2	—	—	—	Myomata uteri	—	1	1
							Gangräna pulmonum cum septico-pyemia	—	1	1
							Abscessus pulmonum	—	1	1

Komplikationer.

Sjukdom	M.	Kv.	S:a	Sjukdom	M.	Kv.	S:a
Influenza epidemica	2	1	3	Pharyngitis	1	2	3
Typhus abdominalis	—	1	1	Gastritis chronica (achylia).....	3	4	7
Syfilis	—	1	1	Ulcus ventriculi	1	—	1
Anämia sec.....	—	1	1	Hämatemesis	1	—	1
Insania depressiva	—	1	1	Hämorrhagia intestinor.....	1	—	1
Vitium organic. cordis.....	1	—	1	Glomerulo-nephritis	—	1	1
Bronchitis chronica	—	2	2	Nephrosis	1	—	1
Bronchiektasia	2	—	2	Amyloid-nefros	2	—	2
Asthma bronchiale	2	1	3	Abscessus prostatae.....	1	—	1
Bronchopneumonia	2	1	3	Septico-pyemia puerperalis	—	1	1
Pleuritis exsudativa.....	10	7	17	Rheumatismus artic. acut.....	1	1	2
Pneumothorax spontan.....	—	1	1	Erythema nodosum.....	—	1	1
Hämoptysis	33	41	74				

Dödsorsaker hos under året avlidna.

S j u k d o m	Män	Kvinnor
Tuberculosis pulmonum.....	6	6
Gangräna pulmonum cum septico-pyemia.....	—	1
Summa	6	7

Behandlingens resultat för under året utskrivna tuberkulospatienter.

	Antal utskr. (incl. avlidna)	Behandlingens resultat											
		Förbättrade			Oförändrade			Försämrade			Avlidna		
		m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
a) Lungtuberkulos, st. I ...	11	26	37	11	26	37	—	—	—	—	—	—	—
st. II ...	23	24	47	21	23	44	2	1	3	—	—	—	—
st. III... Summa	38	46	84	25	26	51	5	9	14	2	5	7	6
													12

Utförda operationer.

S j u k d o m	Antal fall	O p e r a t i o n	Antal fall
Tuberculosis pulmonum.....	49	Pneumothorax artifcialis	364
Pleuritis exsudativa	5	Thoracocentes och tappning	11
Tuberculosis laryngis	1	Curettage	1

JOHN E. ARFWEDSON.

**Årsberättelse för år 1926 från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets
avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar.**

Under året vårdades å avdelningen 951 inskrivna patienter. Å dessa ha utförts 1,519 operationer. Därvid hava conchotomier och tonsillectomier, vilka oftast utförts dubbelsidigt i samma séance, upptagits som ett nummer för varje patient. Ett flertal mindre ingrepp, såsom lumbalpunktioner, incisioner av halsbölder och furunklar, paracenteser och käpkontioner ha ej antecknats.

Av inskrivna patienter ha 11 avlidit. Antalet registrerade polikliniska besök å avdelningen uppgick till 14,634. Av dessa äro 3,525 första besök och 11,109 återbesök. Å ej intagna patienter ha utförts 1,214 registrerade operativa ingrepp.

**Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar för år 1926 angående intagna
sjukdomsfall även som döda.**

S j u k d o m	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
IV.				
Septichæmia	1	1	—	—
Erysipelas faciei	3	1	—	—
Influenza epidemica	1	—	—	—
Tuberculosis — summa fall	14	11	—	—
» pulmonum	8	3	1	—
» laryngis	5	3	—	—
» pharyngis	—	1	—	—
» cavi nasi	—	4	—	—
Meningitis tuberculosa	1	—	—	—
Syphilis	2	3	—	—
» epipharyngis	—	1	—	—
» laryngis	—	2	—	—
Erythema nodosum	—	1	—	—
V.				
Anæmia	—	2	—	—
Leuchæmia	—	1	—	—
VI.				
Diabetes mellitus	—	1	—	—
VIII.				
Neurastenia	3	1	—	—
Epilepsia	—	1	—	—
Paresis bulbaris	—	1	—	—
» n. facial	1	1	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
IX.				
Idiotia	—	1	—	—
X.				
Vitium organic. cordis	2	3	—	—
Endocarditis acuta	1	—	—	—
Myocarditis chron.	1	—	1	—
Arteriosclerosis	—	1	—	—
Thrombophlebit. ven. saphen. magna	—	1	—	—
XI.				
Epistaxis	22	8	—	—
Deviatio vel luxatio septi nasi	115	66	—	—
Abscessus septi nasi	1	—	—	—
Rhinit acut	1	—	—	—
» chron. simplex	—	1	—	—
» » hyperplastica	70	63	—	—
» » atrophica	4	2	—	—
Ozæna	1	1	—	—
Sinuit. max. acuta	7	15	—	—
» » chron.	24	47	—	—
» frontal. acuta	8	10	—	—
» » chron.	5	9	—	—
» » » c. abscess. subperiostal	3	—	—	—
Ethmoidit. acuta	—	5	—	—
» » c. complicat. orbitæ	—	3	—	—
» » chron.	69	57	—	—
Sinuit. sphenoid. acuta	—	2	—	—
» » » chron.	25	12	—	—
Pansinuit. acuta	—	7	—	—
» » chron.	41	29	—	—
» » acuta c. complicat. orbitæ	—	1	—	—
» » chron. c. »	2	—	—	—
Cystis introit. nasi	—	1	—	—
Atresia choanal. congenita	1	—	—	—
Laryngit. acuta	2	1	—	—
» » chron.	—	1	—	—
Oedema laryngis	1	3	—	—
Tumor cordæ vocal	—	2	—	—
Perichondrit. cartilag. laryng.	—	1	—	—
Asthma bronchiale	5	5	—	—
Bronchit. acuta	3	—	—	—
Bronchopneumonia acuta	1	—	—	—
Pneumonia acuta crouposa	—	1	—	—
Corpus alien. bronch.	2	—	—	—
XII.				
Periostit. alveolaris	—	1	—	—
Cystis radicis dent.	2	4	—	—
Abscessus linguæ c. septichæmica	1	—	1	—
Glossitis acuta	—	1	—	—
Tonsillit. acuta	17	14	—	—

S j u k d o m	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
Tonsillit. chron.....	55	83	—	—
Hypertrophia tonsill.....	17	23	—	—
Keratosis tonsill.....	1	2	—	—
Angina Vincenti.....	2	—	—	—
Peritonsillit. acuta.....	20	15	—	—
» » c. oedema laryngis.....	2	1	—	—
» » c. septichæmia.....	1	1	—	—
» » c. » et c. thrombophlebit. ven. jugular. int. et sin. cavernos. et c. meningit. ac. purulent.	—	1	—	1
Hæmorrhagia post incis. peritonsillit.....	1	—	—	—
Hæmorrhagia post tonsillectomiam.....	1	—	—	—
Vegetat. adenoid.....	53	79	—	—
Lutskada i mun och svalg.....	1	—	—	—
Diverticulum oesophagi.....	—	1	—	—
Corp. alien. oesophagi.....	2	1	—	—
Laceratio oesophagi post corp. alien. c. mediastinit.....	1	—	1	—
Suspicio corp. alien. oesophagi.....	4	3	—	—
Parotit. supp. ac. c. fistula in meat. acust. ext.....	—	1	—	—
XIII.				
Nephrit. acuta.....	8	2	—	—
» chron.....	2	1	—	—
XV.				
Polyarthrit. rheumat. acuta.....	—	3	—	—
» » chron.....	1	7	—	—
Gonarthrit. chron.....	—	1	—	—
Osteo-periostit. luetica oss. frontal.....	—	1	—	—
XVI.				
Röntgenskada å halsen.....	—	1	—	—
XVII.				
Syndroma Menière.....	10	1	—	—
Absolut dövhets.....	2	3	—	—
Nervös hörselnedsättning.....	5	—	—	—
Kombinerad hörselnedsättning.....	—	5	—	—
Neurolabyrinthit.....	1	3	—	—
Otosclerosis.....	1	3	—	—
Salpingo-tympanit. acuta.....	6	9	—	—
» » chron.....	21	17	—	—
Exostosis meat. acust. extern.....	1	—	—	—
Otit. externa circumscripta.....	1	6	—	—
» » diffusa.....	—	1	—	—
» media acuta simplex.....	1	1	—	—
» » » perforativa.....	30	52	—	—
» » » c. mastoidit.....	37	33	—	—
» » » c. » c. pachymeningit. ext. s. epiphlebit. sin. sigm.....	1	2	—	—
Otit. med. acuta mastoidit. et c. abscess. epidural.....	1	—	—	—
» med. acuta c. mastoidit. et c. thrombophlebit. sin. sigm. et bulb. ven. jugular.....	—	1	—	—

S j u k d o m	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
Otit. med. acuta c. mastoidit. et c. thrombophlebit. sin. sigm. et transvers. et c. abscess. epidural	—	1	—	—
» med. acuta c. mastoidit. et c. meningit. acuta purulenta	2	—	2	—
» » » c. » et c. labyrinthit. acuta purul.	—	2	—	—
» » » c. » et c. pares. n. facial.....	1	—	—	—
» » chron. purulenta c. osteit. s. polyp.....	67	43	—	—
» » » cholesteatomatosa	6	1	—	—
» » » » c. epiphlebit. sin. sigm.	—	1	—	—
» » » c. meningit. serosa	—	2	—	—
» » » c. » ac. purulenta	1	—	—	—
» » » cholesteatomatos. c. fistula capsul. labyrinth.	2	—	—	—
» » » c. labyrinthit. serosa.....	2	—	—	—
» » » c. labyrinthit. ac. purulent. et c. meningit. acuta purulenta et c. septichæmia.....	—	1	—	1
» » » c. labyrinthit. chron. latenta et c. abscess. cerebelli et c. meningit. acuta purulenta.....	1	—	1	—
XVIII.				
Dacryostenosis s. dacryocystit. chron.	6	7	—	—
Dacryocystit. phlegmonosa	2	2	—	—
XIX.				
Hæmangioma cavi nasi	1	—	—	—
Adenoma palati molli	—	1	—	—
Papilloma laryngis	1	1	—	—
Angiofibroma epipharyngis	1	—	—	—
Cancer — summa fall	11	7	—	2
» oss. maxillæ.....	—	2	—	1
» epipharyngis.....	2	—	—	—
» mesopharyngis.....	—	1	—	—
» hypopharyngis	—	1	—	—
» oesophagi	6	2	—	1
» laryngis	2	1	—	—
» auris	1	—	—	—
Sarcoma epipharyngis	—	1	—	—
» oss. maxillæ	1	—	—	—
» oss. frontal. et ethmoid.....	—	1	—	—
Tumor ad pontem.....	1	—	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar för år 1926 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	frisk eller förbättrad	
Öronsjukdomar med komplikationer.					
Exostotis meat. acust. ext.	1	Bortmäjsling av exostosen.....	1	—	—
Otit. med. acut. c. mastoidit....	56	Uppmäjsling	56	—	—
Otit. med. acut. c. mastoidit. et c. epiphlebit. sin. sigm. sive pacchymeningit. ext.	3	Uppmäjsling + friläggning av sinus och duran	3	—	—
Otit. med. acut. c. epiphlebit. sin. sigm.	3	Uppmäjsling + friläggning av sinus och duran + sinus-punktion	3	—	—
Otit. med. acut. c. mastoidit. et c. abscess. epidural.....	1	Uppmäjsling + friläggning av sinus och duran	1	—	—
Otit. med. acut. c. mastoidit. et c. thrombophlebit. sin. sigm. et transvers. et bulb. ven. jugular. int.	1	Uppmäjsling + sinusoperation + underbindning av ven. jugular. int.	1	—	—
Otit. med. acut. c. mastoidit. et c. meningit. acut. purulenta	2	Uppmäjsling + friläggning av duran	—	—	2 280. 382.
Otit. med. acut. c. mastoidit. et c. meningit. acut. purulent. (Syndroma Gradenigo)	1	Totaluppmäjsling + labyrinth-operation enl. Uffenorde + avlägsnande av osteitiskt ben i taket av och framför trumhålan	1	—	—
Otit. med. acut. c. mastoidit. et c. labyrinthit. acut. purulenta	2	Totaluppmäjsling + labyrinth-operation enl. Hinsberg.....	2	—	—
Sår efter operation för akut mastoidit.	2	Sekundärsutur	2	—	—
Otit. med. chron. purulenta c. osteit. sive polyp.	27	Totaluppmäjsling utan hörsel-gångsplastik	27	—	—
D:o	4	Konservativ totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik	4	—	—
Otit. med. chron. cholesteatomatosa	5	Totaluppmäjsling utan hörsel-gångsplastik	5	—	—

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	örorbätrad	
			finsk eller förbättrad		
Otit. med. chron. c. epiphlebit. sin. sigm.		1 Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik + friläggning av sinus och duran	1	—	
Otit. med. chron. c. meningit. serosa	1	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik + friläggning av sinus och duran	1	—	
Otit. med. chron. cholesteatomatosa c. fistul. capsul. labyrinthi.....	2	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik	2	—	
Otit. med. chron. cholesteatom. c. labyrinthit. acuta purulent. operata et c. mening. ac. purulenta et c. septico-pyämia ...	1	Revision + sinusoperation ...	—	—	1 781/1925.
Otit. med. chron. operata c. labyrinthit. chron. latent. et c. abscess. cerebelli + meningit. ac. purulenta	1	Revision av op.-såret + labyrinthop. enl. <i>Uffenorde</i> + punktion av lob. temporal. inf. cerebri + punktion, incision och dränage av abscess i lillhjärnan	—	—	1 835.
Sår efter operation för kronisk otit.	1	Sekundärsutur	1	—	
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>					
Cystis introit. nasi	1	Exstirpation	1	—	
Deviatio septi nasi	237	Resect. subm. septi nasi	237	—	
Abscessus septi nasi	1	Incision	1	—	
Rhinit. chron. hyperplast.	178	Conchotomia inf.	178	—	
» » atroph.	1	Lautenschlägers ozænaoperation	1	—	
Sinuit. frontal acut.	1	Ethmoidectomy et trep. sin. spheno.	1	—	
» » chron.	3	Radikalop. enl. <i>Riedel</i>	3	—	
» » »	1	Radikalop. enl. <i>Jansen</i>	1	—	
» » »	3	Op. enl. <i>Halle</i>	3	—	
» » » » c. complicat. orbitæ	3	Ethmoidectomy	3	—	
Ethmoidit. ac. c. complicat. orbitæ	2	Radikalop. enl. <i>Riedel</i>	1	—	1 884. Myocarditis chron.
D:o	1	Ethmoidectomy	1	—	
Ethmoidit. chron. polypus. sive suppurativa	189	Ethmoidectomy	189	—	
Sinuit. sphenoid. acut.	1	Trep. endonasal. sin. sphenoid	1	—	
» » chron.	167	D:o	167	—	
» maxillæ acut.	18	Trep. endonasal. sin. maxillæ...	18	—	
» » chron.	140	Radikalop. enl. <i>Caldwell-Luc</i>	140	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			Frisch eller förförbättrad	död	
Sinuit. maxillæ chron.	1	Radikalop. enl. Denker.....	1	—	
Pansinuit. chron. polypos	6	Evulsio polyp.	6	—	
Cancer oss. maxillæ et cellul. ethmoidal.....	1	Elektrokoagulation av tumören	1	—	
Cancer oss. maxillæ et orbitæ	1	D:o	—	1	753.
Sår efter op. för cancer oss. maxillæ.....	1	Avlägsnande av bensekvestrar + sekundärsutur av ansiktsfistel	1	—	
Sarcoma oss. maxillæ.....	1	Elektrokoagulation av tumorinfiltreerade delar + partiell överväksresektion	1	—	
Tumor cavi nasi et epipharyngis	1	Radikalop. av kähkhåla + utrymning av sil- och kilben samt extirpation av tumören med diatermikniv	1	—	
Hämangioma cavi nasi	1	Elektrokoagulation	1	—	
Tbc. cavi nasi	1	Excision av infiltrerad slemhinnna	1	—	
* D:o	2	Elektrokoagulation	2	—	
Fractura oss. nasai	1	Reposition + fixationsförband	1	—	
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget och matstrupen.</i>					
Granuloma rad. dent.....	1	Extract. dent. + excochleatio	1	—	
Cystis rad. dent.....	5	Exstirpation	5	—	
Tumor palati mollis	1	Exstirpation av tumören med diatermikniv	1	—	
Hypertrophia tonsill.	30	Tonsillectomia duplex	30	—	
Tonsill. chron.....	142	D:o	142	—	
Peritonsillit. acut.	17	D:o	17	—	
» » c. oedema laryngis	1	D:o	1	—	
Vegetationes adenoid.	123	Abrasio	123	—	
Abscess. linguæ c. septico- pyæmia	1	Incision	—	—	1 860.
Angioma epipharyngis	1	Exstirpation av tumören + galvanokaustik	1	—	
Cancer epipharyngis	2	Elektrokoagulation	2	—	
Sarcoma epipharyngis	1	Provexcision	1	—	
Cancer mesopharyngis	1	D:o	1	—	
» hypopharyngis	1	Oesophagoscopi + provexcision	1	—	
« oesophagi	5	Oesophagoscopia.....	5	—	
» ».....	2	D:o + radiuminläggning	2	—	
Corp. alien. oesophagi	3	Oesophagoscopi + extraktion	3	—	
Suspicio corp. alien. oesophagi	5	Oesophagoscopi	5	—	
Corp. alien. oesophagi c. perforatione et mediastinit.....	1	D:o	—	1	675.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död förförbättrad eller frisk	död förförbättrad	
Pulsionsdivertikel.....	1	Oesophagoscopi	1	—	—
För diagnos	1	D:o	1	—	—
<i>Sjukdomar i larynx, trachea och broncher.</i>					
Oedema laryngis.....	1	Tracheotomia	1	—	—
D:o	2	Oesophagoscopia	2	—	—
Tbc. laryngis	3	Laryngoscopia direct. enl. <i>Haslinger</i> + provexcision	3	—	—
D:o	1	Laryngoscopia direct. enl. <i>Haslinger</i> + galvanokaustik	1	—	—
D:o c. stenos	2	Tracheotomia	2	—	—
D:o	1	Laryngoscopia directa enl. <i>Haslinger</i> + elektrokoagulation + tracheotomia	2	—	—
Tumor cordæ vocalis	2	Directoscopia enl. <i>Haslinger</i> + provexcision	2	—	—
Papillomata laryngis	1	D:o	1	—	—
D:o d:o	1	Directoscopia enl. <i>Haslinger</i> + elektrokoagulation	1	—	—
Cancer laryngis	1	Provexcision	1	—	—
D:o d:o c. stenos.	1	Tracheotomia	1	—	—
Corp. alien. bronchi	2	Bronchoscopy + extraction...	2	—	—
<i>Sjukdomar i tårvägarna.</i>					
Dacryocystit. chron. vel dacryostenosis	8	Dacryocystorhinostomia endonasal enl. <i>West</i>	8	—	—
Dacryocystit. phlegmonosa.....	3	D:o	3	—	—
D:o operata	1	Revision av op. enl. <i>West</i> ...	1	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1926 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

S j u k d o m	Antal fall	O p e r a t i o n
<i>Sjukdomar i öronen.</i>		
Atheroma conchæ auric	1	Incisio.
Corp. alien. meat. acust. ext.....	3	Extractio.
Otit. extern. circumscrip.....	83	Incisio.
Otit. media acuta	159	Paracentes.
Sår efter op. för akut mastoidit	24	Sekundärsuturer.
Otit. media chron. polypos.....	25	Evulsio polypi.
Sår efter op. för kronisk otit.	8	Sekundärsuturer.
Abscess. in cicatrice reg. mastoid	6	Incisio.
<i>Sjukdomar i näsan och dess böhlor.</i>		
Furuncul. vestib. nasi	13	Incisio.
Corp. alien. cav. nasi	3	Extractio.
Verruca nasi int.	1	Exstirpatio.
Deviatio septi nasi	1	Resect. subm. septi.
Rhinit. chron. hyp.	3	Conchotomia inf. duplex.
Sinuit. maxill. sive suspicio sinuit.	547	Punctio sin. max.
Ethmoidit. chron. polypos	3	Evulsio polyp.
Fractura oss. nasal	1	Reposition.
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget samt matstruppen.</i>		
Papilloma uvulæ	1	Excisio.
Vegetat. adenoid.	102	Abrasio.
Hypertrophia tonsill.	41	Tonsillektomia.
Peritonsilit. acuta.....	153	Incisio.
Corp. alien. tonsill.	6	Extractio
* * hypopharyngis	1	*
* * oesophagi	4	Oesophagoscopi + Extraction.
Suspicio corp. alien. oesophagi	3	Oesophagoscopi.
För diagnos	1	*
<i>Sjukdomar i larynx.</i>		
Tumor plicæ vocalis.....	1	Excisio probat.
Fibroma * , ...	1	Excisio.
Corp. alien. introit. laryngis	1	Extractio.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar för år 1926 angående för skador intagna, med hänsyn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
1. Skadans natur.						
Fractura oss. nasal. ambor.	1	—	1	—	—	1
Fractura baseos crani et oss. petros. c. labyrinthit. ac. purulenta	—	1	1	—	1	—
Summa för grupp I	1	1	2	—	1	1
2. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i arbete.						
Genom fall på marken under yrselanfall	—	1	1	—	1	—
B. Olycksfall utom arbete.						
Vid slagsmål eller överfall (knytnävsslag)	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp II	1	1	2	—	1	1

YNGVAR NIELSEN.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år
1926 angående intagna sjukdomsfall.

S j u k d o m	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
I.				
Blennorrhœa neonat. non gonorrh.	2	1	—	—
Cataracta congenita	6	4	—	—
VI.				
Diabetes mellitus	—	3	—	—
VIII.				
Meningitis cerebrospinalis	1	—	1	—
XVI.				
Eczema	3	1	—	—
Impetigo	2	3	—	—
XVIII.				
Entropium	1	1	—	—
Ectropium	1	—	—	—
Ptosis	1	—	—	—
Blepharitis vaccinulosa	—	4	—	—
Conjunctivitis catarrhalis	2	3	—	—
» phlyctænulosa	1	2	—	—
» trachomatosa	2	1	—	—
» æstivalis	—	1	—	—
Keratitis phlyctænulosa	2	5	—	—
» fascicularis	1	1	—	—
» dendritica	2	3	—	—
» parenchymatosa	1	1	—	—
» marginalis	3	2	—	—
Ulcus corneæ	10	2	—	—
» serpens	13	5	—	—
Maculæ corneaæ	15	4	—	—
Stafyloma corneæ	1	—	—	—
Scleritis, Episcleritis	3	2	—	—
Dacyrocystitis	12	11	—	—
Cataracta senilis	22	29	—	—
» complicata	1	4	—	—
» traumatica	13	4	—	—
» secundaria	8	6	—	—
Luxatio lenti	2	1	—	—
Iritis, Iridocyclitis	16	18	—	—
Seclusio pupillæ	2	1	—	—
Glaucoma	3	8	—	—
Hydrophthalmus	1	—	—	—
Retinochorioiditis	2	1	—	—
Ablatio retinæ	2	—	—	—
Myopia gravis	1	1	—	—
Hæmorrhagia corp. vitr.	1	—	—	—
Neuritis retro bulbaris	2	2	—	—
Atrofia nervi optici	1	2	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
Strabismus concomit.	5	7	—	—
Contusio bulbi	8	3	—	—
Ruptura bulbi	2	—	—	—
Vulnus perfor. corneaæ	29	5	—	—
Combustio corneaæ	5	—	—	—
Corp. alien in oculo.	19	—	—	—
Phtisis bulbi	2	—	—	—
Panophtalmitis	1	—	—	—
Iridocyclitis traumat.	13	2	—	—
Tumor intrabulbaris	2	—	—	—
Phlegmone retro bulbar	1	—	—	—

Under 1926 vårdades å ögonavdelningen 321 patienter.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år
1926 angående operativt behandlade sjukdomsfäll och utförda
operationer å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven
			död
			oförbättrad
			finsk eller förfärrad
Vulnus lacerat palp.	2	Sutur	2 — —
Dacryocystit. chron.	4	Exstirpation	4 — —
» »	6	Operation enl. <i>Toti</i>	6 — —
» phlegm.	1	Petiti's operation	1 — —
Ulcus serp. corneæ...	7	Galvanokaustik	7 — —
Keratitis fascicul.	2	"	2 — —
Vulnus perfor. bulbi	5	Conjunctivalplastik	5 — —
Prolapsus iridis	15	Excision av prolaps	15 — —
Seclusio pupillæ	2	Iridectomia	2 — —
Glaucoma simplex	3	Trepanation enl. <i>Elliot</i>	3 — —
» secundar.	2	Punktion	2 — —
» absolutum	4	Enukleation	4 — —
» inflammatis.	1	Iridectomi	1 — —
Cataracta senilis	51	Starretraktion	51 — —
» secundaria	20	Discussion	20 — —
» traumat.	5	"	5 — —
» »	41	Evakuuation	41 — —
» congenit.	3	"	3 — —
» »	25	Discussion	25 — —
Corp. alien. in oculo	17	Magnetextraktion	17 — —
Panophthalmitis	1	Evisceration	1 — —
Ruptura bulbi	2	Enukleation	2 — —
Iridocyclit. traum.	13	"	13 — —
Tumor intrabulb.	2	"	2 — —
Strabismus converg.	2	Tenolysi	2 — —
» »	4	Framlägggn. av m. rect. ext.	4 — —
» divergens	5	" " " " int.	5 — —
» »	3	Tenolysi	3 — —
Ptosis	1	Operation enl. <i>Hess</i>	1 — —
Ectropium cicatricial.	2	Plastisk operation	2 — —

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år
1926 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

S j u k d o m	A n t a l f a l l	O p e r a t i o n
Vulnus palpebræ	2	Sutur.
Tumor "	5	Exstirpatio.
Chalazion	45	"
Dacryocystitis.....	14	"
" phlegm.	12	Petit's operation.
Cysta palpebræ	3	Exstirpatio.
Conjunctivit. trachomat.	4	Prässning.
Ulcus corneæ.....	8	Galvanokaustik.
Keratit. fascicularis	4	"
Pterygium	2	Operation.
Corpus alien. in oculo.....	2	Magnetextraktion.
Iridocyclit. traumat.	4	Enukleation.
Glaucoma absolut	1	"
Sarcoma oculi	3	"
Blepharo chalasis	2	Plastik.
Strabismus	13	Operation.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år 1926 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Förbränning (<i>Combustio</i>) å öga	5	—	5	—	—	5
Slag å öga (<i>Contusio bulbi</i>)	8	3	11	—	2	9
Skada å hornhinnan	23	5	28	—	8	20
Vulnus perfor. bulbi	29	5	34	—	24	10
Främmande kropp inträngd i ögat	19	—	19	—	14	5
Övriga skador å ögat.....	16	3	19	—	12	7
Summa för grupp I	100	16	116	—	60	56
II. Skadans tillkomstsätt.						
<i>A. Olycksfall i yrkesarbete.</i>						
Vid hushållsgöromål	—	8	8	—	2	6
» hanterande av yxa	11	2	13	—	9	4
» » » hammare	10	—	10	—	4	6
» » » mejsel.....	16	—	16	—	13	3
Vid arbetsmaskiner inom jordbruk:						
tröskverk	3	—	3	—	—	3
Vid arbetsmaskiner inom industri:						
jord-, sten- och glasindustri	7	—	7	—	4	3
trävaruindustri	2	—	2	—	1	1
metall- och maskinindustri (elektriska motorer och ledningar)	4	—	4	—	3	1
varv- och skeppsbyggeri (ångmaskiner och transmissioner).....	6	—	6	—	4	2
Genom slag av djur	1	—	1	—	—	1
Genom beröring med släckt kalk	3	—	3	—	1	2
» » » smält metall.....	2	—	2	—	—	2
» sprängskott.....	1	—	1	—	1	—
Vid hanterandet av dynamit	5	—	5	—	3	2
Genom inträngande föremål, såsom träflisor, spikar, glasskärvor	7	3	10	—	6	4
Vid lossning och lastning av gods	2	—	2	—	—	2
Genom slag av trädgren	3	1	4	—	—	4
<i>B. Olycksfall utom yrkesarbete.</i>						
Genom påköring av motorfordon	1	—	1	—	—	1
Vid sport och gymnastik, jakt.....	1	—	1	—	—	1
» lek	6	2	8	—	4	4
» överfall	1	—	1	—	—	1
Under rusets inflytande.....	2	—	2	—	—	2
Fall, halkning	1	—	1	—	—	1
Inträngande skarpa föremål	5	—	5	—	5	—
Summa för grupp II	100	16	116	—	60	56

GUNNAR SCHILLER.

Årsberättelse från Göteborgs stads patol.-anatomiska och bakteriologiska laboratorium 1926.

Patologisk-anatomiska avdelningen.

I. *Obduktioner.*

För Sahlgrenska sjukhuset ha utförts	469	st.
» Barnsjukhuset » ..... 112 »	112	»
» Barnbördshuset » ..... 65 »	65	»
» Ekmanska sjukhuset » ..... 29 »	29	»
» Epidemisjukhuset » ..... 22 »	22	»
» Sjukhuset å Stampen » ..... 33 »	33	»
Summa för under H.-N. stående sjukhus	730	st.

Dessutom ha utförts:

Polisobduktioner	41	st.
Rättsmedicinska obduktioner..... 9 »	9	»
Obduktioner å Gibraltar ..... 385 »	385	»
Summa 435 st.	435	st.

Summa obduktioner 1,165 st.

II. *Histologiska undersökningar.*

För Sahlgrenska sjukhuset ha utförts.....	1,010	st.
» andra under H.-N. stående sjukhus ha utförts..... 312 »	312	»
Summa för under H.-N. stående sjukhus	1,322	st.
» andra sjukvårdsinrättningar och enskilda läkare ha utförts ... 1,333 »	1,333	»
Summa histologiska undersökningar	2,655	st.

C. O. FORSELIUS.

Prosektor.

Bakteriologisk-serologiska avdelningen.

Nedanstående tabell omfattar alla bakteriologiska undersökningar under 1926.
Undersökningens art.

Widals reaktion	647
Fæces o. urinundersökning (tyfus & dysenteri)	1,122
Blododling för tyfusdiagnos o. andra ändamål	356
Difteriprov	3,707
Tbc.-undersökning av sputum	362
» » » urin	263
Bakt.-undersökning av urin	2,111
» » » var, punktat m. m.	732
Kikhostundersökning	27
Vaccinberedning	556
Wassermannprov	8,516
Marsvinsprov	122
Tyfusundersökning av vatten	1
Colititrering av vattenprov	1,032
Bakterieundersökning av vattenprov	2,106
Summa	21,660

A. WASSÉN.
Laborator.

Årsrapport från Röntgenavdelningen år 1926.

I. Röntgenundersökningar.

	1924	1925	1926
Antal undersökta patienter.....	6,245	7,152	7,921
» diarieförda radiogram	18,738	20,587	22,808

Röntgenundersökningarnas fördelning framgår av nedanstående tabell:

Kroppsdel	Negativt fynd	Inflammatorisk förändring och i lues	Tuberkulos	Tumor	Främmende kropp	Deformitet
Skelett och ledgångar	1076	1186	531	158	135	68
Respirationsorgan	326	—	561	1180	64	4
Näsans böhlor	44	—	168	—	5	3
Cirkulationsorgan	54	—	58	—	—	50
Digestionsorgan	469	—	399	—	133	4
Gallblåsa.....	—	—	78	—	—	—
Urinorgan	191	—	23	6	7	127
Tänder.....	—	—	128	—	—	—
	Summa	2,160	1,186	1,946	1,344	344
					206	735

Undersökn. fördela sig på följande sätt:

Från medicinska avdelningen	1,735
» kirurgiska »	2,025
» tuberkulos »	167
» ögon »	10
» öron »	80
» röntgen »	101
» stadens och sjukhusets polikliniker	2,453
» » sjukhus	587
Andra patienter	763
	Summa 7,921

II. Röntgen- och Radiumbehandling.

A. Uppgift på antalet behandlingar och patienter 1926.

	1924	1925	1926
Röntgenbehandlingar hava givits i ett antal enkeldosor av	8,345	8,005	10,394
Radiumbehandlingar hava givits i ett antal enkeldosor av	225	247	546
Antalet behandlade patienter utgjorde..... därav	1,200	1,274	1,382
Å sjukhuset intagna på radiologiska avd.....	189	210	231
På övriga sjukhusavd.	126	127	118
Från stadens och sjukhusets polikliniker	392	444	546
Övriga patienter	493	493	487
Summa	1,200	1,274	1,382

B. Uppgift på å radiologiska avdelningen intagna patienter 1926.

D i a g n o s	Vårdade	D i a g n o s	Vårdade
Tuberculosis cutis.....	1	Carcinoma ventriculi	1
» costæ	1	» recti	2
» miliaris	1	» colli	1
Lymphogranulomatosis.....	3	» mammae	12
Actinomycosis	1	» prostatae	1
Leukæmia myeloides	3	» penis	2
» lymphatica	2	» urethræ	1
Neuralgia	1	» clitoridis	1
Eczema	3	» vulvæ	3
Ulcus varicosum	1	» vaginæ	2
Pruritus	1	» corporis uteri	5
Krauroris vulvæ	1	» colli uteri	51
Coxitis	1	» tubæ	1
Atrophy cutis	3	» ovarii	3
Trichophytia	2	» ossium	1
Sycosis	1	Sarcoma cutis	2
Ulcus ventriculi.....	1	» costæ	1
Carcinoma cutis.....	21	» brachii	1
» palpebræ.....	5	» mediastini	1
» labii.....	14	» renis	1
» maxillæ	1	» pelvis	3
» mandibulæ	2	» uteri	3
» tonsillæ	1	» organ. alior.	3
» gingivæ, buccæ	7	Endothelioma.....	1
» palati	1	Hypernephroma renis	1
» pharyngis	1	Tumor cerebri	1
» oesophagi	1	Papilloma ovarii	1

Diagnos	Vårdade	Diagnos	Vårdade
Adenoma	1	Morbus Basedowi	5
Teratoma	1	Myoma uteri	5
Osteoma	1	Metropathia uteri	3
Tumor utan p.-a. d.	15	Endometrit	1
Hämangioma	6	Pyometra	1
Struma	1	Imbecillitas (steriliseringssbeh.)	1
» maligna	2	Nihil	1

C. Uppgift på behandlade sjukdomsfall 1926.

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
<i>Tuberkulos.</i>			
Tbc. lymphogland.	231	Sjukdomar i nervsystemet.	
» cutis, lupus vulgaris	11	Otosclerosis	3
» peritonei	2	Sclerosis disseminata	28
» mening.	1	» amyotrophica lat.	1
» salping.	1	Myelitis	2
» pulmonis	1	Zoster	1
» costæ	2	Neuralgia, neuritis	7
» tendovaginitis	2	Parkinsonismus	1
» miliaris	1	Syringomyelia	3
Lupus erythematosus	4	Neurofibromatosis	1
Lymphogranulomatosis	6	Tumor cerebri	6
		» medullæ spin.	8
<i>Inflammationer o. a.</i>			
Conjunctivitis æstivalis	1	Sjukdomar i andra organ.	
Keratitis	3	Ulcus ventriculi s. duodeni	10
Tonsillitis	1	Cirrhosis hepatis	1
Actinomycosis	2	Icterus hæmolyticus	1
Vulvus infectum, abscess	8	Splenomegalia	1
Fistula	2	Asthma bronchiale	5
Arthritis	8	<i>Gynekologiska sjukdomar.</i>	
Periostitis alveolaris	4	(utom maligna tumörer.)	
<i>Blodsjukdomar.</i>			
Leukæmia myeloïdes	12	Kraurosis vulvæ	2
» lymphatica	2	Endometritis	1
» acuta	1	Pyometra	1
<i>Sjukdomar i endokrina organ.</i>			
Dysthyreosis	7	Meno- s. metrorrhagia, metropathia climact.	28
Morbus Basedowi	24	Myoma uteri	14
Struma	6	Dysmenorrhœa	2
» maligna	5	Steriliseringssbehandling	6
Tumor hypophyseos	7	<i>Hud- och hårsjukdomar.</i>	
		Eczema	152
		Impetigo	2

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
Acne, furulosis.....	52	Carcinoma, oesophagi.....	6
Seborrhoea	2	» ventriculi	3
Pruritus, prurigo	19	» coeci	2
Dermatitis.....	5	» recti	6
Rosacea.....	5	» colli	4
Perniones	6	» laryngis	1
Psoriasis	14	» pulmonum	1
Sycosis barbæ	7	» mammae	63
Trichophytia	12	» prostate	3
Favus	2	» urethræ	1
Pityriasis rosea	1	» testis	1
Lichen ruber planus	1	» vesicæ urin	2
Xanthelasma	6	» penis	2
Erythema	1	» clitoridis	1
Hidradenitis	24	» vulvæ	5
Hyperhidrosis	2	» vaginæ	2
Hypertrichosis	1	» colli uteri	68
Alopecia	2	» corporis uteri	8
Tatuering	1	» tubæ	1
Sclerodermia	1	» ovarii	19
Atrophia cutis	1	» ossium	2
Induratio cutis	2	Sarcoma, samtliga fall	47
		» cutis	8
		» choriodeæ	2
		» sinus frontal	1
Papilloma	10	» gingivæ	1
Verruca	78	» maxillæ	1
Clavus	5	» mandibulæ	1
Keloid	7	» laryngis	1
Fibroma	6	» reg. colli	2
Nævus	13	» mediastini	1
Hæmangioma	55	» costæ	1
Lymphangioma	1	» axillæ	1
Fibrolipom	1	» brachii	1
Condyliomata accuminata	2	» cruris	4
Osteoma	1	» testis	1
Teratoma	1	» clitoridis	1
Adenoma	1	» uteri	4
Adenofibroma	1	» ovarii	3
Melanoma	1	» pelvis	5
		» mesenterii	1
		» renis	1
		» organ. alior.	6
Carcinoma, samtliga fall	299	Hypernephroma	2
» cutis	48	Hæmangiosarcoma	1
» palpebra	7	Lymphosarcoma	4
» labii	22	Melanosarcoma	4
» maxillæ	3	Fibrosarcoma	5
» mandibulæ	2	Endothelioma	1
» tonsillæ	1	» lymphangiomas	1
» gingivæ, buccæ	8	Epithelioma	1
» linguae	2	Kystoma ovarii	2
» palati	2	Tumor utan p.-a. d.	28
» pharyngis, epipharyng. ..	3		

EINAR WINTHER.

Göteborgs Barnsjukhus.

Å kirurgiska avdelningen år 1926 intagna sjukdomsfall även som döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.					
1	Monstrum	36	18	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitärer sjukdomar.					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone....	90	66	3	—
22	Erysipelas	8	12	—	2
23	Scarlatina	1	1	—	—
29	Influenza epidemica	3	3	—	—
31	Varicellæ.....	3	1	—	—
42	Tuberculosis samtliga fall	50	53	—	3
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	1	1	—	—
	» ossium et articulorum	12	9	—	1
	» lymphoglandularum	28	33	—	—
	» cutis.....	3	6	—	—
	» organorum aliorum	6	4	—	2
57	Oxyuris	1	2	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					
64	Hæmophilia	2	1	—	—
66	Purpura hæmorrhagica	1	—	—	—
VI. Åmnesomsättningssjukdomar.					
68	Diabetes mellitus	1	—	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebrospinalis	1	1	1	1
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	—	1	—	—
85	Paraplegia	1	—	—	—
88	Myelitis	—	1	—	—
94	Neuritis. Neuralgia	1	1	—	—
95	Paralysis	3	—	—	—
96	Spasmus	4	—	—	—
97	Migrän.....	1	—	—	—
98	Epilepsia	2	—	—	—
100	Neurasthenia	—	1	—	—
101	Enuresis	1	—	—	—
	Incontinentia alvi	1	—	—	—
IX. Sinnessjukdomar.					
	Mongolismus	—	1	—	—

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
	X. Cirkulationsorganens sjukdomar.				
112	Endocarditis acuta.....	—	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	—	—	—
	XI. Andningsorganens sjukdomar.				
121— 124— 125— 127— 128	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	34	21	—	—
134	Morbi laryngis	2	2	—	—
138	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	8	3	—	—
140	Pneumonia crouposa acuta	6	7	1	—
	Bronchopneumonia acuta	1	1	1	—
	Pleuritis. Empyema pleuræ	4	6	—	—
	XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.				
143	Caries dentis	1	4	—	—
	Periostit. alveolaris	7	6	1	—
144	Stomatitis. Noma.....	2	—	—	—
145	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	22	6	—	—
146	Peritonsillitis acuta	6	8	—	—
147	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	197	167	—	—
149	Abscess. retropharyng.....	—	4	—	—
153	Gastritis acuta	1	1	—	—
»	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	1	1	—	—
159	Appendicitis	53	45	—	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	5	3	—	—
161	Hernia.....	77	20	—	—
162	Obstipatio	—	1	—	—
171	Peritonitis acuta	12	14	—	2
172	Polyp recti	2	2	—	—
	Prolapsus recti	2	3	—	—
	Abscessus ad anum	4	3	—	—
	Atresia ani c. megacolon	1	—	—	—
	XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	3	1	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	4	—	—
	XIV. Könsorganens sjukdomar.				
	A. Manliga könsorganen.				
185	Hydrocele	16	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis	3	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	24	—	—	—
189	Balanit.....	4	—	—	—
	Retentio testis	15	—	—	—
	B. Kvinnliga könsorganen.				
190	Hydrocele muliebris.....	—	1	—	—
200	Hymen imperforatus	—	1	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
XV. Muskernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.					
203	Tendovaginitis	1	—	—	—
204	Bursitis. Hygroma	1	2	—	—
205	Synovitis. Arthritis	4	1	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	2	2	—	—
209	Ankylosis	1	2	—	—
211	Osteochondrit. dissecans	1	—	—	—
	Ostitis fibrosa	2	—	—	—
213	Osteomyelit s. Osteitis. Periostitis	17	9	—	2
214	Rachitis	3	—	—	—
	Curvatur. rachit. antercur.	6	1	—	—
216	Kyphosis rachit.	1	—	—	—
	Coxa plana (Perthes)	3	2	—	—
	Coxa vara epifisiolyt. bilat.	—	1	—	—
	Morbus Köhler	1	—	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.					
221	Zoster	1	2	—	—
222	Eczema	6	9	—	—
228	Impetigo	4	4	—	—
230	Atheroma	1	—	—	—
233	Dermatomykosis	—	1	—	—
234	Trichophytia	—	1	—	—
235	Ichtyosis	—	1	—	—
236	Adenomata sebacea	—	1	—	—
	Strofulus	—	1	—	—
	Pustula vaccinata	1	—	—	—
	Unguis incarnatus	—	1	—	—
	Granuloma umbilicalis	1	—	—	—
	Cicatrices p. combust.	—	1	—	—
XVII. Öronsjukdomar.					
241	Morbi meatus auditorii externi	4	3	—	—
242	Morbi tubæ Eustachii	3	1	—	—
243	Otitis media catarrhalis	4	4	—	—
»	Otitis media purulenta	78	52	—	—
»	Mastoiditis	24	25	—	—
»	Cholesteatoma	—	1	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.					
258	Conjunctivitis phlyctænulosa	2	6	—	—
300	Blepharit.	1	1	—	—
	Hordeolum	—	1	—	—
XIX. Svulster.					
301	Fibroma	—	2	—	—
304	Exostosis	—	1	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
306	Angioma	7	12	—	1
315	Sarcoma	—	1	—	—
318	Blastoma teratoides	1	—	—	—
319	Struma	—	1	—	—
	Ranula	—	1	—	—
XX. Andra sjukdomar.					
326	Dystrophia adiposogenitalis	1	—	—	—
	Morbus Barlow	—	1	—	—
	Ödema universalis	1	—	—	—

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1926 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			död	oförbättrad	förbättrad	
			ffrisk	eller	förbättrad	
Fract. cranii c. impress.....	3	Upplyftn. av intrryckta benbitar	2	—	1	1144/26. Contusio cerebri.
» » » »	1	Reposition + osteosyntes.....	1	—	—	
Dermoid reg. nasi	1	Exstirpation	1	—	—	
Rhinit hyperplast.....	7	Conchotomia inf. duplex	7	—	—	
Polyp cavitat nasi	1	Evulsio polyp.....	1	—	—	
Ethmoidit ac. + hyperplasia conchæ med.....	2	Conchotomia med. unilat.....	2	—	—	
Sinusit. maxillaris ac.....	2	Endonasal käkhålepunktion	2	—	—	
» » chron.....	1	» käkhålepreparation..	1	—	—	
Suspicio sinusit. maxill.....	1	» käkhålepunktion	1	—	—	
Atheroma palp. inf. oculi	1	Utskrapning	1	—	—	
Suspicio abscessus cerebri. Epilepsia Jackson?	1	Explorativ trepanation + hjärnpunktion	—	—	—	Kvarligger.
Adenomata sebacea palpebræ	1	Utslevning	1	—	—	
Atheroma inf. auric.....	1	Incision + tamp.....	1	—	—	
Otit. ext. circumscrip.....	2	»	2	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit.....	40	Uppmejsling.....	39	—	1	1002/26. Meningit. purul. förefintlig vid operationen.
» » » » et osteit. ossis zygomat.....	1	»	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. Bezzold	1	Radikalop. utan plastik	1	—	—	
Otit. med chron. c. polyp	1	Uppmejsling.....	1	—	—	
» » » » mastoidit.....	1	»	1	—	—	
» » » » (tbc?) c. suspicio mastoidit.....	1	Revision	3	—	1	608/26. Meningit. purul. sekundär till op.
Mastoidit. recidiv.....	4	+ konservativ radikalop. med plastik	1	—	—	
» »	1	Revision + punktion av sinus	1	—	—	
» » op. non sanata	3	»	3	—	—	
Otit. med. ac. sin. c. mastoidit. recid. et tromb. sin. sigm....	1	Revision + utrymning av sinus	1	—	—	
Otit. med. chron. cholesteatom c. mastoidit. + trombos sin. sigm.....	1	Uppmejsling + trombectomy...	1	—	—	
Cheiloschisis unilat.....	5	Harläppsoperation	5	—	—	
» » operata	1	»	1	—	—	
» bilat.....	3	Dubbelsid. harläppsop. i 2 seancer	3	—	—	
Cheilognatouranopalatoschisis unilat.....	3	Harläppsoperation	3	—	—	
Uranopalatoschisis	13	Tonsillectomia duplex + plastik i 2 seancer enl. Lane	12	1	—	
Palatoschisis	1	Plastik enl. Langenbeck.....	—	1	—	
Ranula	1	Exstirpation	1	—	—	
Caries dentis	6	Extraktion.....	6	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	frisk eller förbättrad	
Periostit. alveolaris.....	8	Incision	8	—	
Osteomyelit. ac. mandib.	1	Utslevning av benhärd	1	—	
» subchron. »	1	» » »	1	—	
» operata »	1	Revision	—	—	Kvarligger.
Abscess. sept. retropharyng.	2	Incision	2	—	
» » »	1	Tonsillectomi unilat. + Incis	1	—	
Peritonsillit. ac.	1	» »	1	—	
» »	2	Incision	2	—	
Phlegmone sublingualis.....	2	»	2	—	
Tonsillit. chron. + veg. ad.	203	Tonsillect. duplex. + abrasio	203	—	
» »	2	» »	2	—	
Veg. adenoid.....	13	Abrasio	13	—	
Torticollis congen.....	3	Nedre öppen myotomi + re- section av muskler	3	—	
» »	1	Nedre öppen myotomi	1	—	
Cysta colli med. congen.....	1	Exstirpation + sutur	1	—	
» » » » operata recidiv.....	1	» + »	1	—	
Cysta colli med. congen.....	1	» + resectio part. corpus ossis hyoidei	1	—	
» » » » infect.	1	Incision + provex. + tamp.	1	—	
Lymfadenit. tbc. reg. parotidea	1	Utslevning + jodoformparaffin + tamp.	1	—	
» » » »	1	Utslevning + jodoformparaffin + sutur	1	—	
Abscessus reg. parot. c. fistula	1	Utslevning	1	—	
Lymfadenit. tbc. colli	12	Exstirpation + sutur	12	—	
» » » c. abscess.	20	Utskrapning + jodoformparaf- fin + sutur	20	—	
» » » »	6	Utskrapning + jodoformparaf- fin + tamp.	6	—	
» » » »	1	Utskrapning + exstirp. av kört- tel + jodoformparaffin + sutur	1	—	
» » » »	2	Punktion	2	—	
» » » fistula..	3	Revision	3	—	
» supp. colli.....	1	Exstirpation	1	—	
» » »	33	Incision + tamp.	33	—	
Pediculos capillitii c. abscess					
supp. nuchaæ.....	1	» + »	1	—	
Strictura total. oesophagi	1	Gastrostomi enl. Witzel	—	—	Kvarligger.
Lymfad. supp. axillæ	2	Incision + tamp.	2	—	
Osteit. sept. costæ	1	Resectio costæ + dränage ...	1	—	
» » » recidiv. c.	1	» » VII et VIII....	—	—	Kvarligger.
fistula	1	Provexcision	—	1	
Sarcoma reg. thoracis.....	1	Incision + resectio costæ +			
Abscess. tbc. reg. thoracis.....	1	tamp.	1	—	
» » » » c.	1	Revision	1	—	
fistula	1	Resectio costæ + thoracotomi + dränage	5	—	
Empyema pleuraæ	5				

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	förbättrad frisk eller förbätttrad	
Empyema pleuræ operata recidivans	1	Incision + dränage	1	—	
Empyema pleuræ tbc	1	Resectio costæ VIII—X + thoracotomi + dränage	—	—	Kvarligger.
Spina bifida cystica lumbosacral	2	Exstirpation	2	—	Kvarligga.
Spondylit. tbc	2	Bentransplantation enl. Albee	—	—	
» » c. abscess reg. fossæ iliaica	1	Tömning av abscess gm. troicart	—	—	Kvarligger.
Spondylit. tbc. c. abscess reg. fem. c. fistula	1	Excision av fistel + utslevning + jodoformparaffin + sutur	—	—	Kvarligger.
Invaginatio ileocoecalis	3	Laparotomi + desinvagination + appendectomi + sutur...	3	—	
» »	2	Laparotomi + desinvagination + sutur	2	—	
Ileus + invaginatio ileocoecalis incompleta	1	Laparotomi + provexstirpation av mesenterialkörtel	1	—	
Ruptura tegminis abdom. c. eventratione post. op. pro invaginatione	1	Reposition + sutur	1	—	
Hernia ing. mob.	46	Lat. förskjutning enl. Kocher	46	—	
» » »	14	Exstirpation av bräcksäck	14	—	
» » » recidiv....	1	Rad-op. enl. Bassini-Schultén	1	—	
» » » congen....	1	» » »	1	—	
» » » »	5	Lat. förskjutn. enl. Kocher ...	5	—	
» » » »	2	Exstirpation av bräcksäck	2	—	
» » » »	1	Rad-op. enl. Bassini-Schultén	1	—	
Suspicio hernia inguin.	1	Provoperation	1	—	
Hernia inguin. incarcerated....	3	Herniotomi + reposition + exstirpation av bräcksäck	3	—	
» » »	1	Herniotomi + reposition + lat. förskjutning enl. Kocher ...	1	—	
» » » »	1	Herniotomi + reposition + rad-op. enl. Bassini-Schultén	1	—	
» » » umbilicalis	27	Radikaloperation	27	—	
» » » operata c. abscess	1	Revision	1	—	
Hernia epigastrica	1	Radikaloperation	1	—	
» abdom. post. op.	1	»	1	—	
» femoralis	1	»	1	—	
Appendicit. ac.....	19	Appendectomi + sutur	19	—	
» » ex oxyuris....	5	» » »	5	—	
» » chron.	3	» » »	3	—	
» » suspect.	9	» » »	9	—	
» » ac. gangrän.	24	» » »	24	—	
» » c. abscess	24	» » + dränage	24	—	
» » c. peritonit. diff.	2	» » + uttorkning + dränage	2	—	
Abscessus abdom. post. appendicit.	5	Laparotomi + dränage	5	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			förbättrad	död	förbättrad	
Abscessus Douglasi post appendicit. ac. grangr. op.	1	Revision	1	—	—	
Ileus paralyt. post. appendicit. ac. c. peritonit.	1	Laparotomi + tunntarmsfistel enl. <i>Witzel</i>	—	—	1	223/26. Ileus.
Lymfadenitis ac. mesenterii. Oxyuris	1	Appendectomi + provexstirpation av körtel + dränage	1	—	—	
Lymfadenitis ac. mesenterii ...	2	Appendectomi + extirpation av körtlar + dränage	2	—	—	
Actinomycos. abdom. c. absc.	1	Incision + tamponad	—	1	—	Död i hemmet.
Peritonit. diffusa	1	Laparotomi + uttorkn. + drän.	—	—	1	263/26. Peritonit.
* pneumococcia	4	» » + kontraincisioner + dränage	4	—	—	
Volvulus ex. peritonit. adhäsiva p. appendicit. ac. op.	1	Lösning av brider	1	—	—	
Tbc. ileocecalis et peritonei	1	Provlaparotomi + appendectomi + sutur	—	—	1	830/26. Milliar tbc.
Peritonit. tbc.	1	Laparotomi + spoln. + sutur	1	—	—	
Megacolon cong. (Hirschsprung)	1	» + sigmoideoraphia	1	—	—	
Aplasia ani	1	Plastisk op.	1	—	—	
Contractura ani	1	Dilatation forceé	1	—	—	
Prolapsus recti	5	Rectopexi enl. <i>Ekehorn</i>	5	—	—	
Abscessus ad anum	4	Incision + tamp.	4	—	—	
Ruptura renis c. hämorrhagia retroperitonealis	1	Laparotomia explorativa + nephrectomia + tamp.	—	—	1	626/26. Anämia.
Ruptura vesicæ urin.	1	Incision + uttömning av peri-vesicala hämatom + tamp.	1	—	—	
* hepatis et pancreatis	1	Laparotomi + tamp.	1	—	—	
Phimosis	20	Circumcisio	20	—	—	Hade länge fistula pancreatis men läkte.
*	2	Plastisk op.	2	—	—	
Hydrocele funiculi s. testis	12	Exstirpation	12	—	—	
* testis	1	Punktion	1	—	—	
* » communic.	2	Exstirpation	2	—	—	
* funiculi *	1	Lat. förskjutning enl. <i>Kocher</i>	1	—	—	
Retentio testis	12	Op. enl. <i>Åkerblom-Schultén</i> ...	12	—	—	
* *	1	* * * + fixation av scrotum till läret	1	—	—	
* * c incarc.	1	Op. enl. <i>Åkerblom-Schultén</i> ...	1	—	—	
Epididymit. tbc. bilat.	1	Resectio epidid. et vas def. bil.	—	—	—	Kvarligger.
Hymen imperf. c. hämatocolpos	1	Excision + kantsuturering	1	—	—	
Hypospadia scrotalis	1	Seance I blåsfistel. Seance II lambåplastik (enl. <i>Thiersch-Duplay</i>)	—	1	—	Fick scarlatina.
Syndactylia man.	1	Lambåplastik vid brösthuden	1	—	—	
Doigt á resort	1	Uppklippling av senskidan	1	—	—	
Osteoma subungualis hallucis	1	Bortmejsling av osteomet	1	—	—	
Onychogryphosis pollicis	1	Evulsio	1	—	—	
Ganglion reg. malleolar. med.	1	Exstirpation	1	—	—	
Bursit. * * *	1	»	1	—	—	

S j u k d o m	Antal fall	O p e r a t i ö n	Patienten utskriven		Anmärkningar
			f r i s k e l l e r f ö r b ä t t r a d	o t ö r b ä t t r a d	
Curvat. rachit. anticur. bilat.	8	Osteotomia tibiae + osteoclasis fibulae + korrig. + gips.	8	—	
Pes equinus spasticus.....	1	Öppen tenotomi enl. <i>Bayer</i> + korrig. + gips	1	—	
Pes equinus-varus spasticus ...	3	Öppen tenotomi enl. <i>Vulpius</i> + korrig. + gips	3	—	
Pes varus congen.	1	Kilformig osteotomi + korrig. + gips	1	—	
Genu valgum et flex. anchyloticum p. gonitis tbc.	1	Kilformig osteotomi av tibia + redression + gips	1	—	
Genu varum anchyloticum post gonitis tbc.	1	Osteot. tibiae + korrig. + gips	—	—	Kvarligger.
Genu valgum anchyloticum p. osteomyelit	1	» » » »	1	—	
Ostitis fibrosa	2	Uppmejsling + utskrapning...	1	—	1 kvarligger.
Fractura femoris	3	Blodig rep. + osteos. + gips	3	—	
» »	3	Spiksträck	3	—	
» »	2	Spikextension enl. <i>Schmerz</i> ...	2	—	
» » inveterata ...	1	Bortmejsling av callus + reposition + fixation med <i>Lanes</i> platta + gips	1	—	
» patellæ	1	Blodig rep. + osteos. med wire	1	—	
» anticur.	2	» » » + gips...	2	—	
» » non sanata ...	1	Avlägsnande av borrh o. metalltråd + reposition + gips...	1	—	
Fractura supracond. humeri ...	1	Blodig rep. + extension med metalltråd genom olecranon enl. <i>Borschgrewinck</i>	1	—	
» » » ...	1	Reposition + extension med metalltråd genom olecranon enl. <i>Borschgrewinck</i>	1	—	
» » » ...	1	Spikextension + halvgips....	1	—	
» condyl. lat. ...	1	Blodig. rep. + skena	1	—	
» » » op. ...	1	Osteosyntes med spik	1	—	
veterata	1	Borttagning av spik	1	—	
Fractura epicond. med. humeri	1	Bortmejsling av frakturfragment	1	—	
» » lat. »	1	Blodig rep. + osteosyntes ...	1	—	
inveterata	1	Exstirpation av epicondylen...	1	—	
Luxatio cubiti	1	Rep. + Spikexten. enl. <i>Schmerz</i>	1	—	
» » inveterata	1	Blodig reposition.....	1	—	
» » + fract. epicon-	1	Blodig rep. + osteos. med stift	1	—	
dyl. med. humeri	1	» » + exstirpation av proc. coronoideus ulnæ	1	—	
Luxatio cubiti inveterata + fract. proc. coronoideus ulnæ	1	Blodig rep. + halvgips.....	2	—	
Fractura antibrachii.....	2	» » + osteosyntes + halvgips	1	—	
» »	1				

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	oförbättrad frisk eller förbättrad	
Fractura antibrachii inveterata	1	Osteotomi av radius + reposi- tion + halvgips	1	—	
Subluxatio humeri post.....	1	Capsuloraphia	1	—	
Hämarthros genu sin.....	1	Punktion	1	—	
Osteomyelit. ac. femoris.....	1	Uppmejsl. + utskrapn. + drän.	1	—	
» » tibiæ	1	» » + fixa- tion av mjukdelarna i sår- hålan med stift	1	—	
» »	1	Uppmejsl. + utskrapn. + drän.	1	—	
» »	1	Utslevning av benhärd + sutur	1	—	
» » fibulæ	1	Resectio part. sup. fibulæ	1	—	
» chron. » c. fistulis	1	» » inf. »	1	—	
» ac. patellæ c. gonitis ac.	1	Utrymnning av patellarhärd + arthrotomi + rödränage	—	—	Kvarligger.
Apofysit. sept. calc. sin.....	1	Utslevning av benhärd + fett- plombering + sutur	1	—	
Osteit. ossis metatars. I ped.	1	Subperiostal resection av corpus metatars. I + spiksträck	1	—	
» » » »	1	Utskrapn. + drän. + spikext.	1	—	
Osteomyel. (pneumococc.) ulnæ	1	Utrymn. av benhärd + tamp.	1	—	
Osteit. ac. pollicis	1	E vulsio unguis + utskrapn. + tamp	1	—	
» » phalang. II poll. ...	1	Utskrapning + tamp	1	—	
Periostitis radii	1	Provexcision	1	—	
Corpus alienum patellæ (synål) c. arthritis.....	1	Extraktion av nälen + tamp. + punktion av knäleden	1	—	
Gonitis sept.....	1	Arthrotomi + dränage	1	—	
Omarthritis sept.....	1	» »	1	—	
Arthrit. sept. articulat. talocrur.	3	» »	3	—	
» » » »	1	Revision	1	—	
operata	1	Utslevning + jodoformglycerin + sutur	1	—	
Osteit. tbc. metacarp. I man.	1	Sprengelsnitt + härdelimination + sutur	—	—	Kvarligger.
Osteit. tbc. acetabuli	1	Härdelimination + jodoform- glycerin + sutur	—	—	Kvarligger.
Tbc. articulat. sacroiliaca c. ab- scess reg. fossæ iliac. et fe- moralis	1	Utslevning + korrig. + gips	—	—	Kvarligger.
Coxit. tbc. op. non sanata ...	1	Punktion + jodoformglycerin	—	—	»
» » c. abscess reg. fem.	1	Provexcision av kapsel	1	—	»
Gonitis tbc.....	1	Punktion + rivanolspolning	1	—	
» »	1	Amputatio dig. II + exarticu- latio dig. III	1	—	
Laceratio man.....	1	Amputatio pollicis et dig. II	1	—	
» »	1	Lambåplastik vid brösthuden	1	—	
» pollicis	1	Avlägsnande av hagel	1	—	
Vulnus sclopetorum	1	Sutur	7	—	
Vulnera	7	Incision + tamp	11	—	
Lymfadenit. ac. reg. inguin.....	11				

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven	Anmärkningar
			död	
Lymfadenit. ac. reg. cubiti	1	Incision + tamp.	1	—
Abscess, phlegmone, furunkel, panaritium	66	»	66	—
Abscess pneumoc. reg. gluteal.	1	»	1	—
Erysipelas c. abscess	2	»	1	1 476/26. Erysipelas.
Lymfadenit. tbc. reg. inguin. c. fistula	1	Exc'sion av fistel + extirpation av körtel + surtur	1	—
Tbc. cutis reg. antercur.	1	Provexcision	1	—
Scrophuloderma	3	Incision + utskrapning + uttvättning + sutur	3	—
»	2	Exst'ration + sutur	2	—
Neurofibroma	1	»	1	—
Fibroma	1	»	1	—
Hämangioma	12	»	12	—
Angiolipoma	2	»	2	—
Lymfangiomat	1	»	1	—
Pyämia	1	Blodtransfusion (immunotransfusion enl. Wright)	1	—
Intestinal infantilism + anämi	1	Blodtransfusion	1	—

Antalet vårdade patienter å kirurgiska avdelningen under år 1926 var 1,610.

Antalet döda under året var 32.

Antalet kliniska operationer 1,000.

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år
1926 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

S j u k d o m	Antal fall	O p e r a t i o n
Hyp. tons.	673	Tonsillectomi.
Veg. adenoid.	733	Abrasio.
Angina phlegmonosa	3	Enukleation.
Lymfom tbc. colli.	5	Incision.
Anchyloglossus	9	Klipp.
Chalazion	4	Incision + utskrapning.
Mastoïditis recidiv.	1	Revision.
Otitis med. ac.	21	Paracentes.
Otitis externa	6	Incision.
Tandblödning	1	Bränning.
Epistaxis	2	Etsning med kromsyra.
Periostitis alveolaris	25	Incision.
Caries dent.	36	Tandextrakt.
Frenulum labii sup.	1	Plastisk op.
Angioma frontis	1	Exstirpation.
Tragus sup.	1	»
Hæmatoma capillitii	2	»
Abscessus	75	Incision.
Phlegmone	12	»
Lymfad. ac.	5	»
Furunculus	23	»
Carbunculus	10	»
Vulnus infect.	25	Revision.
» contus.	158	Suturer.
» incis.	123	»
» laceratum	27	»
» morsum	5	»
Contusio dig.	5	Evulsio unguis + sutur.
Hordeolum	1	Incision.
Clavus	1	Utskrapning.
Paronychia	4	Incision.
Nævus infect.	1	Excision.
Atheroma	3	Exstirpation.
» infect.	1	Incision.
Cysta dermoides	4	Exstirpation.
Hæmatoma infect. septi nasi	2	Incision.
Scrofuloderma	1	Incision + alkohol.
Ranula	1	Incision.
Tromb seruminus	2	Extraktion.
Arthritis poll.	1	Incision + kontraincision.
Panaritium	20	Incision.
Amputatio traumatica dig.	1	Revision + sutur.
Corpus alien.	61	Extraktion.
Verruca plant.	6	Utskrapning.
» infect.	4	Bortklipning.
Ganglion	3	Exstirpation.
Unguis incarcerata	3	Königs op.
Mastitis ac.	8	Incision.
Granuloma umbilicalis	34	Klipp.
Synovitis gon.	1	Punktion.
Distorso genu	1	»

S j u k d o m	Antal fall	O p e r a t i o n
Hydrocele	7	Punktion.
Paraphimosis	7	Reposition.
Contractura ani	1	Dilatation forceé.
Fractura humeri.....	19	Skena.
» radii.....	20	Reposition + spjäla.
» tibiae	17	Skena.
» antibrachii	36	Reposition + spjäla.
» »	2	» + halvgips.
» clavic.	8	» + förband.
» fibula	1	Skena.
» anticur.	11	Reposition + spjäla.
» »	2	» + halvgips.
» dig.	3	Spjäla.
» diafys ulnæ	4	Reposition + spjäla.
» apicis olecrani	1	Spjälad i sträckställning.
Infractio radii.....	3	Spjäla.
Luxatio dig.	4	Reposition + spjäla.
» antibrachii	3	Reposition.
» poll.	1	»
Subluxatio radii.....	12	»
» humeri.....	2	»
Fissura supracondyl.....	1	Skena.
» humeri	2	Spjäla.
» radii	3	»

Kirurgiska polikliniken har under år 1926 besöks av 4,519 patienter.

Å kirurgiska kliniken och polikliniken har under år 1926 anlagts 141 gipsförband och tagits 30 gipsavgjutningar.

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1926 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföld		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
S��r utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	15	5	20	—	—	20
Kontusion (<i>Contusio</i>).....	12	3	15	—	—	15
Inträngd främmande kropp	1	—	1	—	—	1
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bind- väven (<i>Sepsis</i>).....	5	1	6	—	—	6
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	4	1	5	—	1	4
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, H��mar- throsis</i>).....	4	—	4	—	—	4
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	55	22	77	—	2	75
Avsk��rnning av muskel, sena, nerv	1	—	1	—	—	1
Krossning, avhuggning, avslitning (<i>Amputatio tra- umatica, Laceratio</i>) 1—2 fingrar	3	—	3	—	2	1
D:o d:o 3—5 fingrar, hand	2	1	3	—	3	—
F��rbr��nnning (<i>Combustio</i>) {Fingrar, hand	1	—	1	—	—	1
Ansikte	5	2	7	1	—	6
{Andra kropssdelar	14	4	18	4	—	14
Skada �� lever, mjälte, njure, urinblåsa	2	2	4	1	—	3
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	24	2	26	—	—	26
Brott �� hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos crani</i>)	3	—	3	—	—	3
Direkt skada å hjärna eller ryggmärg	5	2	7	5	1	1
Nedsvalda föremål (<i>Corpus alienum intestini</i>) ..	2	—	2	—	—	2
Skottskada	—	1	1	—	1	—
Förgiftning med lysol, karbolsyra, kreosot	1	2	3	—	—	3
» » attiksprit.....	1	—	1	—	—	1
» » salpetersyra	1	1	2	—	—	2
» » andra syror eller alkalier	1	1	2	—	—	2
Summa för grupp I	162	50	212	11	10	191
II. Skadans tillkomstsätt.						
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Genom på- eller ��verk��rnning av motorfordon	21	9	30	—	1	29
» » » » annat f��rdon.....	5	4	9	—	—	9
Vid sport och gymnastik:						
gymnastik och allmän idrott.....	7	—	7	—	—	7
��kning med motorfordon, velociped	14	—	14	—	2	12
k��lk��kning	2	1	3	—	—	3
skridskoåkning o. d.	—	1	1	—	—	1
Iek	13	3	16	—	—	16
Fall f��n fönster, stege, tr��d o. s. v.	23	9	32	5	1	26
Druckit etsande eller giftiga ämnen	4	4	8	—	—	8
Fall, halkning	17	8	25	—	—	25
Nedstörtande föremål, ras.....	3	—	3	—	—	3

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar-stående men	över-gående men
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	13	—	13	—	1	12
Hett vatten, kaffe o. s. v.	15	6	21	5	—	16
Tänt eld på kläder, celluloiddocka.....	2	—	2	1	—	1
Exploderande spritlampa	1	—	1	—	—	1
» knallhatt	2	—	2	—	1	1
Handen i tröskverk, hackelsemaskin	4	—	4	—	3	1
Skottskada	—	1	1	—	1	—
Bränd av blixt.....	1	—	1	—	—	1
Nedsvalda föremål	2	—	2	—	—	2
Summa för grupp II	149	46	195	11	10	174

ARVID HELLSTADIUS.

Amanuens.

Uppgift från *medicinska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1926 angående intagna sjukdomsfall även som döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
1	Monstrum	9	1	2	—
2	Debilitas cong. Atelectasis pulm.....	7	4	—	—
4	Melæna neonatorum.....	2	—	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	5	5	1	1
22	Erysipelas	1	2	—	—
23	Scarlatina	—	2	—	—
27	Parotitis epidemica	2	3	—	—
28	Pertussis	14	17	—	1
29	Influenza epidemica	35	27	5	7
31	Varicellæ.....	17	22	—	—
33	Typhus abdominalis.....	—	2	—	—
34	Paratyphus	4	6	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta.....	—	2	—	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	—	1	—	1
42	Tuberculosis	121	131	19	11
	* pulmonum. Tuberculosis laryngis.....	28	26	6	4
	* cerebri. Meningitis tuberc.	13	8	11	7
	* ossium et articulorum	2	—	—	—
	* lymphoglandularum	69	77	—	—
	* cutis.....	2	4	—	—
	* organorum aliorum	27	27	2	—
44	Syphilis hereditaria	3	4	—	—
55	Tænia	8	2	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	16	12	—	—
60	Leuchæmia	1	—	1	—
61	Pseudoleuchæmia	—	1	—	1
66	Myelos. aleuchæmica	—	1	—	—
<i>VI. Åmnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	8	7	—	—
69	Adipositas universalis	1	1	—	—
70	Morb. Barlowi	1	1	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	1	—	1	—
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebrospinalis	4	—	—	—
82	Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri...	—	3	—	—
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	2	4	1	—
90	Sclerosis cerebrospinalis disseminata	—	1	—	—
93	Atrophia musculorum progressiva spinalis Werding-Hoffman	2	—	—	—

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
94	Neuritis retrobulbar.....	1	—	—	—
95	Paralysis n. abducent	—	1	—	—
96	Spasmophilia	16	5	—	—
	Chorea.....	4	4	—	—
	Familiär spast. pares	—	2	—	—
98	Epilepsia.....	10	11	—	—
100	Neurasthenia	33	24	—	—
	Psycopathia	5	6	—	—
IX. <i>Sinnessjukdomar.</i>					
102— 110)	Insania et Idiotia	12	10	—	1
X. <i>Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	7	3	—	—
112	Endocarditis acuta.....	17	14	2	2
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	15	22	—	1
XI. <i>Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124,	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas. sin. maxill.....	2	—	—	—
125— 127)	Morbi laryngis lar. ac.....	4	1	—	—
	Bronchit. capill.....	—	2	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	53	43	—	1
129	Bronchitis chron.	2	2	—	—
130	Bronchiectasia	—	1	—	—
131	Asthma bronchiale	28	4	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	43	43	4	3
134	Bronchopneumonia acuta.....	18	14	1	—
135	Pneumonia fibroplastica chronica	—	1	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	9	1	—	—
141	Pneumothorax spontan.....	—	1	—	—
XII. <i>Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis. Noma.....	5	4	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	94	63	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	31	31	—	—
153	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	72	44	3	—
155	Ulcus duodeni	1	—	—	—
159	Appendicitis	1	3	—	—
160	Invaginatio	1	—	—	—
161	Hernia inguinal.....	1	—	—	—
162	Pylorospasm	7	3	—	1
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	2	2	1	1
168	Icterus. Icterus catarrhalis	10	7	—	1
171	Peritonitis acuta	—	1	—	—

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XIII. <i>Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	22	18	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	1	—	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis.....	7	27	—	1
177	Nephrolithiasis	—	1	—	—
180	Cystitis	—	7	—	—
XIV. <i>Könsorganens sjukdomar.</i>					
B. Kvinnliga könsorganen.					
192	Vulvitis. Vaginitis	—	2	—	—
201	Pubertas præcox	—	1	—	—
XV. <i>Muskternas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
206	Polyarthritis rheumatica acuta	22	19	—	—
207	» » chronica	1	1	—	—
213	Purpura abdominal	2	1	—	—
214	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	2	2	—	—
216	Rachitis	40	25	—	—
	Osteit. dissecans	2	—	—	—
XVI. <i>Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema nodosum	15	29	—	—
218	Urticaria	6	3	—	—
220	Pemphigus neonat.	1	—	—	—
221	Zoster	—	1	—	—
222	Eczema	24	14	—	—
228	Impetigo	10	4	—	—
231	Furunculosis. Furunculus.....	4	3	—	—
234	Trichophytia	—	1	—	—
	Erythroderm. desq.	4	4	—	—
	Dermatit. acut.	2	—	—	—
XVII. <i>Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media purulenta.....	43	37	—	—
243	Mastoiditis	—	1	—	—
248	Mutismus	—	1	—	—
XVIII. <i>Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis	4	2	—	—
	» phlyctænulosa	1	2	—	—
261	Dacryocystitis catarrhalis.....	—	1	—	—
281	Chorioditis exsudativa (non suppurativa). Retino-chorioditis...	1	—	—	—

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XIX. <i>Svulster.</i>					
315	Sarcoma	1	2	—	1
319	Tumor cerebri	2	2	1	1
XX. <i>Andra sjukdomar.</i>					
323	Hyperthyreosis	—	2	—	—

Den medicinska polikliniken besöktes under året av 3,851 patienter.

Uppgift från *medicinska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1926 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar-stående men	över-gående men
I. Skadans natur.						
Förgiftning med "Meta"-tablett	1	—	1	—	—	1
» » botulismus	1	1	2	—	—	2
» » benzin	1	—	1	—	—	1
Andra förgiftningar.....	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp I	3	2	5	—	—	5

ELSA LAGERGREN.

Amanuens.

Göteborgs epidemisjukhus.

Å Epidemisjukhuset (överläkare Hj. Wennerberg) ha under år 1926 vårdats 982 patienter, av vilka under året intagits 952.

Sjukdomarna ha fördelats enligt följande tabell:

	Kvarlig-gande från		Intagna under		Summa vårdade		Avförla år 1926				Kvarlig-gande till	
	1925		1926		1926		friska		döda		1927	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Typhus	—	1	6	11	6	12	5	9	—	1	1	2
Paratyphus	1	—	54	75	55	75	54	73	1	1	—	1
Scarlatina	5	8	144	170	149	178	127	144	—	1	22	33
Diphtheria	6	7	70	65	76	72	61	57	2	1	13	14
Croup (utan difteri)	—	—	14	9	14	9	13	6	1	2	—	1
Angina	1	—	30	60	31	60	31	59	—	—	—	1
Meningitis epid. cerebr.....	—	—	1	1	1	1	—	—	1	1	—	—
Encephalit	—	—	2	2	2	2	2	1	—	—	—	1
Poliomyelitis ac.....	—	—	3	1	3	1	2	1	1	—	—	—
Dysenteri	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
Annan sjukdom	—	1	112	120	112	121	106	116	6	4	—	1
Summa	13	17	437	515	450	532	402	467	12	11	36	54

Frånräknas de till 1927 kvarliggande äro mortalitetssiffrorna:

för samtliga sjukdomar	892	vårdade,	23	döda	=	2,58 %
» typhus	15	»	1	»	=	6,67 %
» paratyphus	129	»	2	»	=	1,55 %
» scarlatina	272	»	1	»	=	0,37 %
» difteri	121	»	3	»	=	2,48 %
» croup (utan difteri).....	22	»	3	»	=	13,63 %
» angina	90	»	—	»	=	0,00 %
» meningitis epid. cerebr.....	2	»	2	»	=	100,00 %
» encephalitis	3	»	—	»	=	0,00 %
» poliomyelitis ac.....	4	»	1	»	=	25,00 %
» dysenteri	2	»	—	»	=	0,00 %
» annan sjukdom	232	»	10	»	=	4,31 %

Av difteripatienterna hava 14 haft croupsymptom, av dessa ha 1 eller 7,14 % avlidit. För de rena svalgdifterierna är mortaliteten alltså 1,87 %.

Samtliga patienter med croupsymptom utgjorde 36 med 4 dödsfall = 11,11 %.

Å 17 av dessa har ej något operativt ingrepp utförts, å övriga 19 har operation företagits, varav i 8 fall endast intubation, i 7 fall enbart tracheotomi och i 4 fall både intubation och tracheotomi.

Av de enbart intuberade avled 1 eller 12,50 %, av de endast tracheotomiserade avledo 3 eller 42,86 % och av dem å vilka båda operationerna företagits 0 eller 0,00 %.

Totalmortaliteten utgjorde 21,05 % för de opererade.

Uppgift från Göteborgs epidemisjukhus för år 1926 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone...	1	2	1	—
22	Erysipelas	—	2	—	—
23	Scarlatina	144	170	—	1
24	Diphtheria	70	65	2	1
27	Parotitis epidemica	1	1	—	—
28	Pertussis	4	11	1	1
29	Influenza epidernica	30	36	—	—
31	Varicellæ	2	—	—	—
33	Typhus abdominalis	6	11	—	1
34	Paratyphus	54	75	1	1
36	Dysenteria	1	1	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta	3	1	1	—
39½	Encephalitis lethargica	2	2	—	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	1	1	1	1
42	Tuberculosis pulmonum	4	1	—	—
	» cerebri. Meningitis tuberc.	1	—	1	—
	» ossium et articulorum	1	1	—	—
44	Syphilis acquisita	2	—	—	—
57	Febris. Febricula incert.	7	12	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					
58	Anæmia	1	—	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.					
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	1	—	1	—
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebrospinalis	2	—	1	—
96	Spasmofili	—	1	—	—
100	Neurasthenia	—	1	—	—
X. Cirkulationsorganens sjukdomar					
112	Endocarditis acuta	—	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	1	4	—	—
XI. Andningsorganens sjukdomar.					
121-1	Rhinit. purulent	2	2	—	—
124	Empyema sin. maxillar.	1	1	—	—
125-1	Oedema laryng. et pharyng.	1	—	—	—
127	Pharyngitis acuta. Bronchitis acuta	12	17	—	—
128	Pneumonia crouposa acuta	6	6	1	—
134	Bronchopneumonia acuta	16	17	1	1
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	2	1	—	—
139	Croup	14	9	1	2
142	XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.				
143	Stomatitis	2	4	—	—
144	Angina tonsillaris	53	60	—	—

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
145	Peritonsillitis acuta	—	1	—	—
153	Gastritis acuta	—	1	—	—
153	Enterocolitis acuta	4	2	—	—
154	Gastritis chronica	—	1	—	—
158	Enterocolitis chronica	—	1	—	1
166	Cholecystitis. Cholangitis	—	1	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	1	1	—	—
171	Peritonitis acuta	2	—	—	—
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.					
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	1	—	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis.....	—	5	—	—
XIV. Könsorganens sjukdomar.					
A. Manliga könsorganen.					
187	Orchitis	1	—	—	—
XV. Muskernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.					
206	Polyarthritis rheumatica acuta	1	—	—	—
214	Rachitis	2	3	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.					
217	Erythema multiforme et nodosum	2	4	—	—
218	Urticaria	—	1	—	—
221	Zoster	—	1	—	—
222	Eczema	—	1	—	—
228	Impetigo Contagios	—	1	—	—
	Lepra	1	—	—	—
XVII. Öronsjukdomar.					
243	Otitis media catarrhalis } ac.	6	8	—	—
	Otitis media purulenta }				
XX. Andra sjukdomar.					
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis.....	1	—	—	—
326	Diathesis exsudat	—	1	—	—
	Nihil	1	2	—	—

Årsberättelse från Göteborgs Barnbördshus år 1926.

1. Under året intagna och avfördra.

Grupp	Intagna										Avfördra		
	Under 20 år	20–30 år	30–40 år	Över 40 år	Ogifta	Gifta	Änkor och från- skilda	Först- föder- skor	Omfö- derskor	Summa intagna	Summa avfördra	Därv döda	till sjuk- hus
A	167	1695	980	125	583	2377	7	1195	1772	2967	2945	12	7
B { a	8	72	57	10						147	151	—	—
B { b	Patienter intagna å Gynekologiska avdelningen										474	473	10

Grupp A angiver kvinnor intagna för förlossning.
 » B » » » av annan orsak.

Kvarligger den $\frac{1}{1}$, A: 54;

B: { a: 4

b: 7

» » $\frac{31}{12}$ A: 76, därav oförl. 10; B: { a: 0

b: 8

2. Fosterlägen.

Nackbjudning: 2489. Hjässbjudning: 44. Pannbjudning: 4. Ansiktsbjudning: 6. Sätes- och fotbjudning: 113. Tvär- och snedläge: 6. Obestämt läge: 33. Förlösta före inkomsten: 17. Bland obestämda lägen: Kejsarsnitt: 9. Summa fosterlägen: 2689.

3. Dödsorsaker bland på anstalten avlidna kvinnor.

I. *B. B. avdelningen.* 1) 2271: Metritis purulenta + Trombophyl. purul. v. uterinæ, iliacæ och cavæ + Bronchopneumoniæ. 2) 204: Placenta prævia total + Ruptura uteri c. haemorrhagia intraperitoneal + Anæmia. 3) 294: Endo-myo-metrit. purul. + Peritonit. acut. purul. 4) 890: Embolia art. pulmonal + Nephrit. chron. + Splenomegali (leukæmi?). 5) 907: Salpingit. purulent. sin. + Peritonit. purulent. 6) 856: Abort. infect. mens. V + Sepsis + Bronchopneumoniæ. 7) 1193: Nephrit. – Nephros. chron. exacerb. 8) 1482: Abort. infect. + Septicæmia. 9) 1561: Placenta prævia + Myometrit. purul. + Peritonit. diffus. + Ileus paralyt. + Pyelit. 10) 1734: Haemorrhagia cerebri (pons) + Hepatitis acut. gravis + Nephrosis levis. 11) 2383: Abort. sept. + Sepsis + Endopericardit. 12) 2451: Embolia art. pulmon.

II. *Gynekologiska avdelningen.* 1) 4: Kystoma simplex ovarii op. + Læsio venæ + Haemorrhagia intraabdom. + Anæmia. 2) 69: Gravid. mens II + Vulnus infect. foñnic. post. + Parametrit + Peritonit. diffus sero-purul. 3) 64: Myom. + Trombos v. seph. magn. + Trombos v. cavæ inf. + Peritonit saccat. pelv. 4) 202: Myom. uteri op. + Enterit. acut. + Peritonit. incip. + Ileus adhæsiv. et paralyt. 5) 198: Cancer uteri op. + Ileus paralyt. + Degeneratio organ. parenchym. 6) 201: Prolapsus vaginæ et uteri + Bronchopneumoniæ. 7) 394: Septicæmia post partum (trombophlebit. sept.) 8) 384: Cysta ovarii sin. + Embolia art. pulmonal. 9) 393: Appendicit. acut. purul. c. abscess + Part. præm. + Septicæmia + Peritonit. diffus. 10) 438: Cancer cervic. uteri recidiv.

4. Sjukdomar och oregelbundenheter hos intagna barnaföderskor.

	Antal fall		Antal fall
Albuminuria	94	Fibroadenom. mammæ	1
Nephropath'a gravidarum	70	Lymfangitis mammæ	37
Eclampsismus	12	Mastitis	1
{ gravidarum	6	Angina tonsillaris	4
Eclampsia { parturientium	4	Rhinitis, pharyngitis	5
{ puerperarum	5	Phlegmone	1
Nephritis	11	Bartholinit. supp.	1
Neuroretinitis albuminurica	4	Cysta lab. maj	1
Pyelitis, pyelonephritis	74	Tænia	1
Cystitis	30	Koloxidförgiftning	1
Bacteriuria	3	Michromelia	1
Hydramnion	8	Osteit, osteomyelit	2
Mola hydatidosa	2	Tuberculosis pulmonum	25
Placenta prævia totalis	5	Syphilis	9
» » partialis	3	Gonorrhœa	6
Lågt sittande placenta	7	Condylom. accuminata	3
Ablatio placentæ prematura	16	Anæmia	6
Pelvis justo minor	13	Epilepsia	2
Myoma uteri	4	Psychosis	3
Prolapsus funiculi	12	Pares n. ulnaris	1
» extremitatum	1	Vitium organicum cordis	16
Hotande ruptura uteri	5	Varices	24
Ruptura perinei completa	7	Tumores hæmorrhoidales	5
Ulcus puerp.	2	Pneumonia acuta	1
Placenta accreta	1	Pleuritis	4
Retentio placentæ totalis	16	Bronchitis acut.	19
» » partialis	6	Embolia art. pulmon.	8
» velamentorum	23	Astma bronchiale	1
Hæmorrhagia (gravis) sub et post partum 600	120	Akut lungödem	1
Abortus mensium 1—3	221	Influensa	2
» 4—7	91	Appendicitis	1
Missed abortion	6	Cholelithiasis	2
Partus præmaturus	123	Entero-colit. acut.	2
Hæmatoma vaginæ et vulvæ	3	Icterus catarrhal.	1
Lochiometra	45	Muskternas, ledgångarnas och bensystemets sjukdomar	6
Febris resorptionis in partu (abortu)	10	Diabetes mellitus	1
Febris resorptionis in puerb.	4	Eczema	4
Endometrit. p. part. (abort) ...	8	» mercurialis	8
Parametritis. Pelvooperitonitis	2	Psoriasis	3
Peritonit. diffus.	3	Pruritus	1
Sepsis puerperalis	5	Acne vulgaris	1
Salpingo-oophor. p. part. (abort)	4	Atherom	1
Trombophlebitis v. saphenæ	55	Erysipelas	1
Jordg. * iliac. et cruralis	14		

5. Digivning.

Antal mödrar (under året intagna), vilkas barn fått endast moderns mjölk.....	2537
D:o, vilkas barn fått moderns mjölk + konstgjord föda.....	17
D:o, oförmögna till digivning på grund av sjukdom	14
Summa mödrar	2568

6. Förlossningsoperationer.

O p e r a t i o n	Antal fall	A n l e d n i n g
Kejsarsnitt, abdominellt	9	{ 1 gång för hot. uterusruptur. 4 ggr. » bäckenförträngning. 3 » » placenta prævia total. 1 gång » ablatio placenta præm
Kejsarsnitt, vaginalt.....	3	{ 2 ggr. » eklampsia gravid. 1 gång » nephrit. chron. 1 » » tbc. pulmon.
Nedtagning av fot + utdragning	3	{ 1 » » placenta prævia partial. 1 » » sek. värksvaghet (2:dra tvilling).
Inre vändning på fot	3	{ 1 » » placenta prævia partial. 1 » » placenta prævia total. 1 » » tvärläge.
Inre vändning på fot med utdragning	6	{ 1 » » tvärläge. 2 ggr. » prolapsus funiculi. 1 gång » primär värksvaghet (2:dra tvilling). 2 ggr. » sekundär värksvaghet (2:dra tvilling).
Inre vändning på fot med utdragning efter delning av cervix	1	1 gång » placenta prævia total.
Utdragning på säte, manuell	2	2 ggr. » fosterasfyxi.
» » » instrumentell.....	2	2 » » sek. värksvaghet. 4 » » sek. värksvaghet.
Utdragning på fot.....	9	{ 1 gång » fosterasfyxi. 3 ggr. » prolapsus funiculi. 1 gång » snett förträngt bäcken. 40 ggr. » hotande fosterasfyxi. 25 » » primär värksvaghet. 25 » » sekundär värksvaghet. 2 » » eklampsia. 5 » » eklampsi. 2 » » tbc. pulmon.
Utdragning med tång	104	{ 1 gång » vit. org. cordis. 1 » » placenta prævia partial. 2 ggr. » prolapsus funiculi. 1 gång » pelvis justo minor. 2 ggr. » primär värksvaghet. 1 gång » eklampsism. 1 » » eklampsi. 2 ggr. » hydrocephalus. 1 gång » sek. värksvaghet (dött foster). 1 » » ablatio placenta præm. (dött foster).
Utdragning med tång efter delning av cervix	4	
Borrning av huvudet	4	

Operation	Antal fall	Anledning
Borrning och utdragning med kraniklast	7	{ 4 ggr. för pelvis justo minor. 3 » » primär värksvaghet (dött foster).
Huvudets avtagande och fostrets utdragn.	1	1 gång » försummat tvärläge.
Utpressning av efterbördens ur livmoderhålan under de 3 sista hav. mån.	3	
Inre lossande och uttagande av efterbördens ...	14	Retentio placenta total. c. hæmorrhagia.
Uttagande av kvarhällen moderkaksbit	5	Retentio placenta partial c. hæmorrhagia.
Abortoperation	169	Mens I—III.
»	48	» IV—VII.
»	5	Missed abortion.
Skrapning för mola hydatidosa	1	
Framkallande av förtidig börd	20	{ 3 ggr. för hydramnion. 7 » » eklampsism. 1 gång » eklampsi. 4 ggr. » nephrit. chron. 3 » » ablatio placen. præm. 1 gång » vit. org. cordis. 1 » » polyarthrit. subacut. 6 ggr. » fosterasfyxi. 2 » » tbc. pulmon. 2 » » vit. org. cordis. 1 gång » nephrit. chron. 1 » » psykosis.
Utpressning och episiotomi	6	Ruptura perinei totalis.
Framkallande av missfall	6	» » partial.
Perinealsuturering.....	2	
Sek. perinealsuturering	1	
Episiotomi i samband med annan operation	75	{ 1 gång för mastit. supp. acut. 1 » » Bartholinit supp. acut.
Incision	2	Atherom. lab. maj.
Excision	1	{ 2 ggr. för eklampsism. 2 » » eklampsi.
Venesektion	6	{ 1 gång » nephrit. chron. 1 » » akut lungödem.

Grunderna till den medföljande
Abortionen är att det
Könsmissförhållandet
Nedstyrkande, tillgängligheten till
Könsmissförhållandet
Vidare att det
Ptyktis, att det
Cystitis, att det
Hämorrhoides, att det
Purpura, att det
Vitiligo, att det
Tuberkulos, att det

med anledning av

Toniskt spänning, att det
Apoplexie, att det
Hypotension, att det
Tuberkulos, att det
Psykose, att det
Iceberg, att det
Varicose, att det
Uterus varicosus, att det
Pelvis justo minor, att det

med anledning av

7. På anstalten födda barn.

<i>Summa levande födda</i>	2617	<i>Summa dödfödda</i>	72
Levande födda, fullgångna	2515	Dödfödda, fullgångna	55
Av dem mankön	1263	Av dem mankön	28
» » kvinnökön	1252	» » kvinnökön	27
Levande födda, ofullgångna	102	Dödfödda, ofullgångna	17
Av dem mankön	89	Av dem mankön	9
» » kvinnökön	63	» » kvinnökön	8
<i>Summa enkelbördar</i>	2938	<i>Summa tvillingbördar</i>	34
		<i>Summa trillingbördar</i>	—

8. På anstalten avlidna barn.

			Summa		Anmärkningar.
	Efter naturlig förlössning				
Under 1:a levnadsdygnet.....	11		11	Därav	11 Dibil. congen.
» 2:a »	15	2	17	» 11	» »
» 3:e »	8		8	» 2	» »
Övriga.....	5	1	6	» 1	» »
<i>Summa</i>	39	3	42		

9. Dödfödda samt dödsorsaker bland på anstalten avlidna barn.

	Antal fall		Antal fall
<i>Dödfödda.</i>		<i>Dödsorsaker bland på anstalten avlidna barn.</i>	
Döda före födelsen	31	Missfoster och bildningsfel ...	2
» under födelsen av kväv- ning	24	Ofullgångenhet	17
» under födelsen av annan orsak	17	Asphyxi	3
<i>Summa dödfödda</i>	72	Melæna neonatorum	1
		Hæmorrhagia cerebri	5
		Pneumonia, bronchopneumon.	8
		Vitium congenitum cordis.....	2
		Ruptura hepatis c. hæmorrh....	3
		Tumor abdominis	1
<i>Summa avlidna barn</i>	42		

10. Levande utskrivna barns sjukdomar under vistelsen å anstalten.

	Antal fall		Antal fall
Icterus neonatorum	3	Bronchitis acuta	1
Kephalhämatoma.....	25	Pneumonia	5
Melæna neonatorum	6	Hepatitis	1
Anæmia.....	1	Mastitis supp.	2
Blenorrhea gonorrhœica	3	Phlegmone submaxillar.....	1
» non gonorrhœica...	21	Hernia umbilicalis	1
Fractura claviculæ, brachii, femoris.....	2	Angioma	1
		Hæmorrhagia cerebri	1

11. Missbildningar.

	Antal fall		Antal fall
Monstrum	2	Pes varus	1
Acrania	1	Pes valgus	1
Chondrodystrophia	1	Defect antibrach. sin.....	1
Cheilognathopatatoschisis	7	Defect radii et pollic. sin.	1
Hydrocephalus	2	Stenos isthmi aorta	1
Spina bifida	1	Hypospadi	1
Meningocele.....	1	Atresia part. oesophagi	1
Torti collis	1		

12. Sjukdomar hos på anstalten vårdade, men där icke förlösta kvinnor.

	Antal fall		Antal fall
Graviditas.....	145	Trombophlebit. v. saph.....	1
Abortus imminent.....	12	Appendicit. ac.	1
Albuminuria	3	Hyperemesis	2
Neophropathia gravidarum ...	13	Tuberculosis pulmon.....	9
Nephritis	2	Psykosis	1
Vitium org. cordis	3	Icterus catarrhal.	1
Pyelitis	6	Varices	3
Cystitis	2	Ulcus varices	1
Hæmorrhagia in graviditat	8	Pelvis justo minor	1

13. Sjuk- och obduktionsberättelser till dödsfallen.

I. Å Barnbörsavdelningen.

1. N:o 2771 år 1925. H. E. A., gift, 40 år. Inkom den $\frac{29}{11}$, död den $\frac{1}{1}$ 1926. Klin. diagn.: Placenta prævia totalis + Trombophlebit. crur. et anticrur. sin. II-para. Sista m. den $\frac{8}{3}$. Samma dag pat. inkom, hade hon haft flera mindre blödningar. På kvällen började hon blöda mera. Vid inre undersökning fann man modermunnen öppen för 3 finger, helt täckt av placentarvävnad. Sedan främre cervixklipp gjorts, sprängdes hinnorna, varefter vändning på fot och extraktion gjordes (S-m). En mindre ruptur i bakre modermunsläppen suturerades. På tredje dagen inställdes sig en svårare frysning, som under de närmaste dagarna åtföljdes av flera. Utbredda trombophlebiter uppstodo i v. b. Uterus dåligt involverad. Hennes tillstånd förbättrades sedermera något, men så småningom utbildade sig en ömmande resistens till v. om uterus. Efter 4 v:s sängläge försämrades hon allt mera. Nya, upprepade och svåra frysningar inställdes sig. Pulsen blev hastig, liten och mjuk samt oregelbunden. Hon magrade allt mera, hyn gråaktig, kallsvettig. Mors den $\frac{1}{1}$ 1926.

P. A. D.: Metritis purulenta + Trombophlebit. purul. v. uterinæ, iliacæ o. cavæ + Bronchopneumonie.

2. N:o 204. I. M. A., gift, 29 år. Inkom den $\frac{26}{1}$, död den $\frac{27}{1}$. Klin. diagn.: Placenta prævia totalis c. haemorrhagia. II-para. S. m. d. $\frac{14}{5}$. Under grossessen intet anmärkningsvärt. Den $\frac{26}{1}$ kl. 10 e. m. fick pat. plötsligt en ymnig blödning, varjämte värvkar inställdes sig. På morgonen den $\frac{27}{1}$ åter en ymnig blödning. Vid inre undersökning fann man modermunnen öppen för 3 finger, fullständigt täckt av placentarvävnad. Då pat. fortsatte att blöda, gjordes främre och bakre cervixklipp, placentan genomborrades trubbigt, varefter vändning på fot med extraktion av fostret gjordes. (Bkt.) Pat. blödde rikligt under operationen. Efter densamma intet anmärkningsvärt; puls något hastig, rätt mjuk men regelbunden. Vid uppvaknandet började pat. plötsligt bli sämre, blekheten tilltog, pulsen blev liten, oregelbunden samt kunde till slut ej palperas trots stimulering o. koksaltinjektion. Mors kl. 12 middag.

P. A. D.: Placenta prævia totalis + Ruptura uteri c. haemorrhagia intraperitonealis + Anæmia.

3. N:o 294. F. M. A., gift, 41 år. Inkom den $\frac{5}{2}$, död den $\frac{13}{2}$. Klin. diagn.: Hotande uterusruptur + Sepsis puerperal. O-para. S. m. i slutet av april. Då pat. legat i förlossningsarbete i något över 3 dagar, började kontraktionsringen att stiga. Vid inre undersökning d. $\frac{8}{2}$ på morgonen var modermunnen öppen för 2—3 finger, hinnorna hela, huvudet stod 1 tvärfinger ovan sittbenstaggen. Kontraktionsringen stod vid naveln. På diagnosen: hotande uterusruptur gjordes klassiskt kejsarsnitt (Bkt.). Fostervattnet var något missfärgat samt luktade illa. De närmaste dagarna efter op. kände pat. sig rätt så duktig. Den $\frac{11}{2}$

började pulsen bliva hastig, mjuk samt ibland något oregelbunden. Buken blev uppdriven och spänd, var ej ömmande för palpation. Tarmens funktion var tillfredsställande. Avslaget luktade illa. Den $\frac{13}{2}$ började pat:s allmäntillstånd bli allt sämre, hyn blev blek, grådaskig, kallsvettig, tungan torr, belagd, buken alltméra meteoristisk, klagade ej över några smärter. Pulsen kunde till slut ej mera palperas trots stimulering. Mors på aftonen samma dag.

P. A. D.: Endo-myo-metrit. purul. + Peritonit. acut. purul.

4. N:o 890. S. I. K. J., ogift, 40 år. Inkom den $\frac{19}{4}$, död den $\frac{28}{4}$ 1926. Klin. diagn.: Nephrit. chron. + Embolia art. pulmonal. V-para. Genomgått 2 missfall. S. m. den $\frac{28}{4}$ 1925. Under grossessen alb. samt svullen i benen. Ej känt fosterrörelser sedan den $\frac{9}{4}$. Vid inkomsten blodtr.: 180, alb.: 0,1. I sedimentet epitelceller och vita blodkroppar. Hjärtat något förstorat, inga biljud, PII:accent. Den $\frac{19}{4}$ partus provocat. (hinnstick) (Bkt.). Fostret och placenta avgick spontant. Puerperiet utan anm. Steg upp på 8:de dygnet. Då hon varit uppe i 5 t. började hon helt plötsligt klaga över illamående samt segnade till marken. Kraftig dyspnoe och cyanos. Hastig, liten puls. Medvetslöshet inträdde snabbt och efter ett par min. mors.

P. A. D.: Embolia art. pulmonal. + Nephrit. chron. + Splenomegali (leukæmi?).

5. N:o 907. G. M. V. B., ogift, 19 år. Inkom den $\frac{23}{4}$, förlöst samma dag, död den $\frac{1}{5}$. Klin. diagn.: Sepsis puerp. + Parametrit et pelvooperitonit. supp. I-para, fullgången. Vid inkomsten riklig mängd gulvit, illaluktande flytning. Ingen ömhet vid palpation av buken. På andra dagen efter partus började pat. klaga över smärter i nedre delen av buken på båda sidor av uterus. Dessa tilltogo under de närmaste dagarna och voro särskilt kraftiga på vänster sida. Den $\frac{27}{4}$ började smärtorna sprida sig uppåt. Den $\frac{28}{4}$ uttalade peritonitsympt. i hela nedre delen av buken med défense och stark ömhet. Puls: 130, liten, mjuk; temp. 40,2. Ihållande kräckningar; ytlig hastig resp. Rikligt med varigt, stinkande avslag. Vid bimanuell palpation utbredda ömmande resistenser på båda sidor om uterus; ingen smältnings. Pat:s allmäntillstånd blev alltméra dåligt; fick ej behålla något pr. os; ihållande diarré inställde sig; medvetslös den $\frac{30}{4}$ samt mors påföljande natt.

P. A. D.: Salpingit. purul. sin. + Peritonit. purul.

6. N:o 856. B. A. J., gift, 30 år. Inkom den $\frac{18}{4}$, död den $\frac{1}{5}$. Klin. diagn.: Abort. infect. mens V + Septicæmia + Bronchopneumonia. VI-para. S. m. den $\frac{10}{11}$ 1925. Den $\frac{7}{4}$ började pat. blöda och fortsatte sedan därmed varje dag. Den $\frac{18}{4}$ kraftigare blödning, varjämte värkar inställde sig. Samma dag pat. hitkom, framföddes fostret. Då placenta trots utpressningsförsök ej avgick, och då pat. blödde, gjordes digital uttagning av den i cervix kvarhållna placentan. (Thn). Den hade en vidrig, stinkande lukt. På tredje dagen fick pat. en kraftig frysning

med temp. på 41 grader. Ingen ömhet från buken. Pat. låg sedan med dagligen återkommande frysningar, hade svår huvudvärk samt klagade över smärtor från hela kroppen. Den $\frac{27}{4}$ fann man utbredda rl. å båda lungbaserna jämte medelstark dämpning. Pat. blev sedan allt mera slö med liten, hastig, oregelbunden puls. Rikliga upphostningar. Ingen utgjutning i pleuræ. Den $\frac{28}{4}$, började pat. bli oredig och medvetslöshet inträdde påföljande dag, vilken varade till mors inträdde $\frac{1}{5}$.

P. A. D.: Abort. + Sepsis + Bronchopneumonia.

7. N:o 1193. H. I. H., gift, 37 år. Inkom den $\frac{25}{5}$, död den $\frac{27}{5}$ 1926. Klin. diagn.: Eklampsia gravid. c. retinit. alb. II-para. S. m. den $\frac{16}{10}$ 1925. Vid inkomsten uttalade eklampsismsymptom: ödem, blodtr.: 295, huvudvärk, kränningar, utbredda retinitiska förändringar. Urin: + alb., i sediment: rikligt med röda och vita blodkroppar + korniga cylindrar. Den $\frac{25}{5}$: Venesektion: 500. Rest-N: 80 mgr. %. Den $\frac{26}{5}$ eklampsianfall; omedelbart därefter vaginalt kejsarsnitt. (Bkt.). Påföljande natt lugn och stilla, puls regelbunden, något mjuk. På morgonen den $\frac{27}{5}$ inträdde plötsligt kollapstillstånd med hastig, liten, oregelbunden, till slut ej palpabel puls; kraftig dyspnoe o. cyanos. Mors ett par min. därefter.

P. A. D.: Nephrit — nephros. chron. exacerb.

8. N:o 1482. E. K. E., ogift, 29 år. Inkom den $\frac{28}{6}$, död den $\frac{3}{7}$. Klin. diagn.: Abort infect. mens. II + Septicæmia. II-para. S. m. den $\frac{21}{5}$. Den $\frac{24}{6}$ började pat. blöda ymnigt. Under de närmaste dagarna sparsammare blödning jämte upprepade frysningar. Den $\frac{28}{6}$ kraftigare blödning, varjämte starka värkar inställdes sig. Vid inkomsten påverkat allmäntillstånd, temp. 40,2. Puls: 120, liten, mjuk. Buk ej uppdriven eller ömmande. Uterus förstorad, modermunnen öppen för ett finger, riklig blödning; ingen resistens el. ömhet åt sidorna; det löst i cavum uteri liggande ägget uttogs med fingern. (Thn.). Pat:s allmäntillstånd fortsatte emellertid att försämrades allt mera: anletsdragen insjunkna, kall, svettig hy. Klagade över värk i hela kroppen. Obetydlig défense i nedre delen av buken. Ömmade något över adnex men någon resistens kunde ej palperas, inget exsudat i fossa Douglasi. Pulsen blev allt mera dålig, liten, hastig, oregelbunden. Pat. var ibland ej fullt klar. Mors den $\frac{3}{7}$.

P. A. D.: Abort. infect. + Septicæmia.

9. N:o 1561. A. V. ö., ogift, 19 år. Inkom den $\frac{5}{7}$, död den $\frac{12}{7}$. Klin. diagn.: Placenta prævia total. + Ileus paralytic. + Periton. diffus. I-para. S. m. i början av nov. 1925. Den $\frac{5}{7}$ fick pat. plötsligt en blödning på omkr. 200 gr. Vid inkomsten ingen blödning. Låg till sängs i 5 dagar, varefter hon fick stiga upp. På aftonen samma dag kraftig, forsande blödning på ungefär 1,000 gr. Vid inre undersökning fann man cervix bibeckan, modermunnen knappt öppen så att man kunde föra in fingern. Fostervattnet hade ej avgått. I anslutning här till gjordes abdominellt kejsarsnitt (Bkt.-Thn.). Barnet var djupt

asfyktiskt och blekt och kunde ej upplivas. Föstervatnet klart, luktade ej illa. Dagen därpå företedde pat. en kraftigt uppdriven buk, temp. 39,7; puls 136. Upprepade tarmsköljningar gjordes men med föga resultat. Den $\frac{11}{7}$ upprepade kräkningar, buken var fortfarande spänd och uppdriven men ej öm för palpation; allmäntillst. fortfarande ganska gott. Den $\frac{12}{7}$ laparotomi. Buksnittet starkt infekterat med abscesser här och var. Diffus varig peritonit men mest uttalad nedåt lilla bäckenet; tarmarna kraftigt utspända. Witzels fistel anlades. Pat:s allmäntillstånd försämrades sedan allt mera och mors inträdde samma dags eftermiddag.

P. A. D.: Placenta prævia + Myometrit. purul. + Peritonit diffus. + Ileus paralytic. + Pyelit.

10. N:o 1734. U. O. I. M., gift, 34 år. Inkom den $\frac{19}{7}$, död den $\frac{30}{7}$. Klin. diagn.: Eklampsia parturient. I-para. S. m. den $\frac{13}{10}$ 1925. Pat. hade under de sista 3 veckorna varit svullen i kroppen samt haft flimmer för ögonen. Vid inkomsten ödem, blodtr.: 140. I urinen: alb., i sedimentet sparsamt med vita blodkroppar, för övrigt intet anmärkningsvärt. Vårdades 10 dagar innan partus, varvid tillståndet höll sig oförändrat. Partus den $\frac{30}{7}$ efter 4 t:s förlossningsarbete. Strax innan barnet framföddes började pat. klaga över svår huvudvärk, varjämte blodtrycket steg till 180. Omedelbart därefter fick pat. ett eklamptiskt anfall. Hennes medvetslöshet fortsatte sedan efter anfallet. Pulsen försämrades allt mera, blev dålig, liten, mjuk och oregelbunden och efter 6 t:s medvetslöshet gick pat. till mors.

P. A. D.: Hæmorrhagia cerebri (pons.) + Hepatitis acuta gravis + Nephrosis levis.

11. N:o 2383. L. E. A., gift, 31 år. Inkom den $\frac{14}{10}$, död den $\frac{16}{10}$. Klin. diagn.: Abort. infect. + Sepsis. IV-para. S. m. den $\frac{17}{8}$. Började blöda från underlivet den $\frac{7}{10}$, sedan dess ihållande men sparsam blödning samt upprepade svåra frysningar. Vid inkomsten kraftigt påverkat allmäntillstånd: uttalad dyspnoe och cyanos, liten, mjuk, knappt palpabel puls; överallt å kroppen utsädd av små, grynskora abscesser. Den $\frac{14}{10}$ utrymning av uterus (Bkt.). Tillståndet försämrades allt mera: trots stimulering höll sig pulsen dålig. Den $\frac{15}{10}$ började pat. bli medvetlös, vilket fortsatte till mors inträdde påföljande dag, $1\frac{1}{2}$ dygn efter inkomsten.

P. A. D.: Abort. sept. + Sepsis + Endopericardit.

12. N:o 2451. M. J. L., gift, 29 år. Inkom den $\frac{24}{10}$, förlöst den $\frac{24}{10}$, död den $\frac{2}{11}$. Klin. diagn.: Embolia art. pulmon. I-para, fullgången. Förlossning och puerperium utan anm. Inga tecken på tromboser. Utskrevs på 10:de dygnet. Kollaberade i korridoren, blev starkt cyanotisk och dyspnoisk, började kallsvettas samt blev mycket orolig. Fördes tillbaka till sin säng, där hon förlorade medvetandet samt gick till mors inom ett par min.

P. A. D.: Embolia art. pulmonal.

II. Å Gynekologiska avdelningen.

1. N:o 4. K. S. R., gift, 34 år. Inkom den $\frac{4}{1}$, död den $\frac{6}{1}$. Klin. diagn.: Kystoma simplex ovar dx. + Hæmorrhag. postop. II-para. Mager och blek. Känt sig trött och matt sedan 1 år. Nedre delen av buken spänd och uppkörd sedan 1 månad. Vid palpation finner man en barnhuvudstor, cystisk tumor i högra delen av bäckenet. Pat. op. den $\frac{5}{1}$, varvid ovariotomia dx. gjordes på vanligt sätt. (Bkt.). 3 t. efter op. blev pat. blek och dålig, började kallsvettas; pulsen blev liten, hastig. Buken mjuk, ööm. Efter stimulans och koksaltinjektion blev hon bättre. På natten blev pat. ånyo hastigt mycket dålig och blek, kallsvettig hud, puls liten, oregelbunden, samt gick till mors strax därefter.

P. A. D.: Kystoma ovarii op. + Læsio venæ + Hæmorrhagia intraabdominalis. + Anæmia.

2. N:o 69. D. H., gift, 33 år. Inkom den $\frac{12}{2}$, död den $\frac{13}{2}$. Klin. diagn.: Graviditas mens II + Vulnus infect. fornic. post. + Parametrit et peritonitis diffusa. I-para. S. m. den $\frac{3}{1}$. Den $\frac{7}{2}$ började hon känna svåra smärter i nedre delen av buken samt började blöda från underlivet. Smärtorna fortsatte under de närmaste dagarna, tilltogo i styrka samt spridde sig uppåt buken. Hade haft upprepade frysningar och kräkningar varje dag. Vid inkomsten dåligt allmäntillstånd, grådaskig hy, insjunkna ansiktsdrag, euphorisk; ibland något oredig. Puls: 130, liten, oregelbunden; temp.: 40,2. Buk: spänd och öm. Vid bimanuell undersökning fann man i bakre fornix ett 2-öres stort, särigt parti, som var starkt ömmande. Till vänster om uterus en hård, ömmande utfyllnad. Samma dag hon kom in, gjordes laparotomia expl. varvid dränage inlades (Bkt.). Pat:s tillstånd försämrades emellertid alltjämt. Mors påföljande natt.

P. A. D.: Gravid. mens II + Vulnus infect. fornic. post. + Parametrit + Peritonit diffus. sero-purul.

3. N:o 64. E. E. J., gift, 35 år. Inkom den $\frac{9}{2}$, död den $\frac{8}{3}$. Klin. diagn.: Myoma submucos. uteri + Trombophlebit. anticrur. sin. + Embolia art. pulmonal. III-para. Sedan $\frac{1}{2}$ år rikliga och täta blödningar med tilltagande matthet och blekhet. Uterus kändes vid bimanuell undersökning uppgången i en dubbel knytnävstor, hård, knölig tumor. Den $\frac{12}{2}$ amputatio uteri supravaginal (Bkt.-Thn.). 5 dagar därefter utbredda trombophlebiter i vänstra benet. Temp. hade åter börjat bliva normal, då pat. på 24:e dagen efter op. hastigt blev dålig; klagade över svårighet att andas samt kände svårt tryck och tyngd över bröstet. Blev samtidigt allt mera cyanotisk. Pulsen blev dålig, hastig, liten och oregelbunden. Efter ett par min. förlorade pat. medvetandet. Mors strax därefter.

P. A. D.: Myom + Trombos v. saph. magn. + Trombos v. cavæ inf. + Peritonit. saccat. pelv.

4. N:o 202. J. L., gift, 31 år. Inkom den $\frac{31}{5}$, död den $\frac{7}{6}$. Klin. diagn.: Myom. uteri subseros. + Ileus paralyt. O-para. Op. den $\frac{1}{6}$: Exstirpatio + Enucleatio + Appendect. e. p. (B-n). Under de 3 närmaste dagarna ihållande kräkningar, vilka dock ej hade fæcal lukt. Buken något uppdriuen men ej spänd el. ömmande. Vid lavemang och tarmsköljning funktionerade tarmen tillfredsställande. 5:te dygnet började pat. bli påtagligt dålig; pulsen blev hastig, liten. Buken mera uppdriuen, något spänd, ej ömmande. På morgonen tarmsköljning med utmärkt resultat. På kvällen hastigt tilltagande försämring; buk kraftigt uppdriuen, spänd med uttalad ömhet. Pulsen oregelbunden, knappt palpabel; riklig kallsvett. Mors på natten.

P. A. D.: Myom. uteri op. + Enterit. acut. + Peritonit. incip. + Ileus ad. häesiv et paralytic.

5. N:o 198. E. K., ogift, 58 år. Inkom den $\frac{27}{5}$, död den $\frac{11}{6}$. Klin. diagn.: Cancer corp. uteri + Peritonit. sero-fibrinos. fossa Douglasi + Myocardit. chron. O-para. Sedan aug. 1924 täta och ihållande blödningar samt illaluktande flytning på sista tiden. Hade ej magrat. Den $\frac{27}{5}$: abrasio expl. med patol. anat. diagn.: adenocarcinom. Den $\frac{8}{6}$: Exstirpatio uteri total. + Salpingo-oophorect. bilat. (Lst.). Å andra dagens afton något uppdriuen buk men ej spänd eller hård. Allmäntillstånd gott. Vid tarmsköljning relativt gott resultat. Buken blev dock allt mera uppdriuen och spänd, varjämte pat. hastigt började tackla av; pulsen blev dålig, liten, hastig och repade sig ej trots stimulans. Mors inträdde 3 dagar efter operationen.

P. A. D.: Cancer uteri op. + Ileus paralyt. + Degeneratio organ. parenchym.

6. N:o 201. K. G., gift, 60 år. Inkom den $\frac{31}{5}$, död den $\frac{15}{6}$. Klin. diagn.: Prolapsus vaginæ et uteri + Bronchopneumoniæ. Op. den $\frac{2}{6}$: Amputatio cervicis + Kolporaphia ant. + Kolpoperineoraphia post. (Thn.). Den $\frac{7}{6}$ började pat. klaga över håll i bröstet samt svårighet för att andas. Under de närmaste dagarna återkommande håll samt tilltagande dyspnoe och cyanos. Dämpning med bronkiell resp. å båda lungbaserna jämte crepiterande biljud. Den $\frac{13}{6}$ började pulsen bli allt mera dålig, liten, oregelbunden, knappt palpabel och 13 dagar efter op. gick pat. till mors.

Sektion vägrades.

7. N:o 394. E. U. A., gift, 37 år. Inkom den $\frac{29}{10}$, död den $\frac{1}{11}$. Klin. diagn.: Septicæmia post partum. VII-para. Partus i hemmet 10 dagar innan inkomsten. En vecka efter förlossningen frysningar och allmänt illamående. Hade ibland känt smärtor till höger om uterus, vilka dock ej varit särskilt svåra. Vid inkomsten starkt påverkat allmäntillstånd. Temp.: 40,3. Puls: 150, liten, mjuk. Var mycket oredig. Stark dyspnoe och cyanos. Obetydlig ömhet över höger adnexa. Bimanuellt kändes fundus uteri 3 tvf. nedom naveln, cervix i det närmaste

sluten. Högra adnexa något ödematösa, obetydligt ömmande. Måttlig mängd illaluktande avslag. Under de närmaste dagarna försämrades pat:s tillstånd allt mera. Dyspnoen och cyanosen tilltogo. Pulsen blev allt sämre trots stimulans. Den $\frac{31}{10}$ inträdde medvetslöshet samt mors dagen därpå.

P. A. D.: Septicæmia post partum (trombophlebit. sept.).

8. N:o 384. B. L., gift, 63 år. Inkom den $\frac{25}{10}$, död den $\frac{21}{11}$. Klin. diagn.: Cysta ovarii sin. + Trombophlebit. crur. sin. + Embolia art. pulmonal. I-para. Sedan 3 år tillbaka återkommande blödningar från underlivet. Klagat över smärkor från nedre delen av buken sedan sommaren 1926. Magrat mycket. Den $\frac{26}{10}$ ovariotomia sin. (Bkt.). Den $\frac{9}{11}$ trombophlebit i v. ben. Den $\frac{21}{11}$ blev pat. plötsligt dålig, klagade över håll i bröstet samt svårighet för att andas. Kraftig cyanos och dyspnoe. Puls hastig, liten och mjuk, knappt palpabel. Trots stimulantia försämrades tillståndet hastigt och pat. dog efter några minuter.

Sektion vägrades.

9. N:o 393. K. E. B., gift, 41 år. Inkom den $\frac{28}{10}$, död den $\frac{5}{11}$. Klin. diagn.: Appendicit. acut. purul. c. abscess. + Part. præm. + Septicæmia. IV-para. S. m. den $\frac{26}{4}$ 1926. Inkom till gyn. avdeln. för appendicit i samband med grossess. Hade 4 dagar förut haft angina tonsillaris. Vid inkomsten begränsad défense och ömhet i höger flank rätt långt bakåt. Inga kräkningar eller frysningar. Urin: utan anm. Temp.: 37,5. Under de 2 närmaste dagarna förbättrades tillståndet avsevärt; temp. sjönk, défensen försvann och ömheten avtog. På 4:de dygnet började ömheten tilltaga, varjämte défense åter inställdes sig, samtidigt som temp. steg till 37,9. Op. gjordes då samma dag (Lst.), varvid man fann en begränsad retrocoecal abscess. Appendix extirperades och dränage inlades. Dagen därpå inställdes sig värvkar och efter några timmars förlossningsarbete framföddes fostret. Under de närmaste dagarna höll sig pat:s tillstånd oförändrat. Buken var något spänd samt obetydligt öm. Vid upprepade tarmsköljningar funktionsrade tarmen tillfredsställande. Inga kräkningar eller frysningar. Buksnittet starkt gangränöst. Temp. och puls: utan anm. Dygnsmängd urin liten varje dag. Den $\frac{5}{11}$ blev pat. plötsligt dålig med liten, mjuk, hastig puls; kraftig cyanos och dyspnoe. Hämtade sig något efter stimulans men dog sedan några timmar därefter.

P. A. D.: Appendicit. acut. purul. c. abscess + Part. præm. + Septicæmia + Peritonit. diffusa.

10. N:o 438. I. H., gift, 27 år. Inkom den $\frac{1}{12}$, död den $\frac{2}{12}$. Klin. diagn.: Cancer cervic. uteri recidiv. III-para. Förut op. härstädes i febr. 1926. (Bkt.), då uterus extirperades enl. Wertheim. Redan efter ett par mån. uppstod recidiv i högra sidan av bäckenet och tumören utbredder sig allt mera. Hon magrade av våldsamt samt började få uppre-

pade blödningar från vagina, vilka nedsatte hennes allmäntillstånd allt mera. Sedan 3 v. innan hitkomsten hade hon haft blodig, illaluktande urin. Då hon intogs här $\frac{1}{12}$, var hon ytterligt kakektisk. Tumören hade utbrett sig i hela lilla bäckenet samt perforerat inåt blåsan och tarmen samt ut i vagina. Pat. fortsatte att småblöda från tumörmassorna i vagina och hennes tillstånd försämrades märkbart, så att hon gick till mors redan dagen därpå.

P. A. D.: Cancer cervic. uteri recidiv.

Sammanställning av 12 fall av eklampsia under år 1926.

1. 9 voro I-para, därav 8 fullgångna samt 1 ofullgången.
2. 1 var II-para och fullgången.
3. 2 voro III-para, båda ofullgångna.

Ad. 1. Av de 8 fullgångna I-para förlöstes 5 spontant (nämligen 485, 917, 1082, 1179, 1877), i ett fall förlöstes patienten med forceps efter delning av cervix (2694), i de 2 övriga fallen gjordes hinnsprängning, och då huvudet började synas anlades forceps (1392, 1736). I det sista av dessa båda fall (1736) hade venesektion gjorts 4 dagar innan partus.

Den ofullgångna I-para förlöstes 2 v. innan beräknad tid, varvid förlössningen sattes i gång medelst hinnstick.

Såväl samtliga mödrar som barn tillhörande denna grupp utskrevos levande.

Ad. 2. Den till denna grupp hörande fullgångna II-para förlöstes med forceps (741). Moder och barn utskrevos levande.

Ad. 3. Av de båda ofullgångna III-para förlöstes den ena genom spontan partus præm. (2711). Å den andra gjordes hinnstick, föregånget av venesektion. I båda fallen lycklig utgång för såväl moder som för barn.

Mortaliteten för såväl mödrar som barn var alltså 0 %.

Sammanställning av 15 fall av eklampsia under år 1926.

1. Eklampsia gravid: 6 fall (19, 27, 28, 35, 37 och 41 år).
2. " partur: 4 " (34, 34, 36 och 37 år).
3. " puerp: 5 " (21, 23, 34, 41 och 41 år).

Ad. 1. 4 voro I-para, en var II-para samt en IV-para.

I alla dessa fall utom ett (1656) hade narcotica och venesektion använts.

Av de 4 I-para förlöstes 3 (alla ofullgångna) med tång (304, 1466, 1656). På en av dessa hade hinnsprängning gjorts (1466) och på en annan måste cervix klyvas, innan tången anlades (1656). Levande barn i dessa 3 fall.

I det 4:de fallet, som rörde en ofullgången patient (VII-grav. m.) gjordes vaginalt kejsarsnitt (519). Fostret var ej viabelt, dess längd 33 cm., vikt 875 gr.

II-föderskan var ofullgången (VII-grav. m.). Förloöstes genom vaginalt kejsarsnitt (1193). Fostret dog under ingreppet, längd: 41 cm., vikt 1,350 gr. Modern dog 12 t. efter partus i hjärtkollaps.

IV-föderskan var fullgången. Förloöstes genom tång efter föregången hinnsprängning (2736). Levande barn, längd 47,5 cm., vikt 2,630 gr.

Av dessa 6 fall av eklampsia gravid. förekom endast i ett fall (1656) 2 anfall efter partus. Av mödrarna utskrevos 2 friska (304 och 519). 3 utskrevos med gott allmäntillstånd (1466, 1656 och 2736), blodtr. resp. 115 mm., 135 mm. och 115 mm. samt resp. 0,05 %, sp. o. 0,03 % alb. En moder (1193) utskrevs död.

Av de viabla fostren dog ett.

Ad. 2. 3 voro I-para, en var II-para.

I samtliga fall utom ett (1083) kom narcotica till användning. I ett fall (1734) användes dessutom venesektion. De 3 I-para voro alla fullgångna. 2 av dem (725 och 1083) förloöstes med tång; den första hade haft 2 anfall före partus men sedan inga; barnet dog 2 dagar efter förlossningen i häemorrh. cerebri, vikt 3,680 gr. Den andra (1083) hade blott haft ett anfall under partus, inget efter förlossningen; levande barn, vikt 3,660 gr.

Den 3:dje I-föderskan (1734) födde spontant ett levande barn, vikt 3,050 gr. Hade blott haft ett anfall under partus, ur vilket hon ej mer vaknade till medvetande utan dog 6 t. efteråt.

II-föderskan var fullgången (2098). I detta fall måste borrning av fosterhuvudet med extraktion göras på grund av hotande uterusruptur vid bäckenförträngning; barnets vikt: 3,270 gr.

Patienten hade ett anfall före partus samt ett efter.

Av mödrarna utskrevs en frisk (2098), 2 utskrevos med gott allmäntillstånd (725 och 1083), blodtr. resp. 140 mm. och 130 mm. samt resp. sv. sp. och 0,3 % alb. En moder (1734) utskrivne död.

Mortaliteten för fostren var 50 %.

Ad. 3. 3 voro I-para, 2 voro II-para.

En av I-para var ofullgången, VII-grav. m. (740). Hade behandlats med narcotica, innan förlossningen sattes i gång genom hinnsprängning. Därefter spontan partus. Hade 2 anfall efter förlossningen. Barnet levande, vägde 1,440 gr.

De båda andra I-föderskorna voro fullgångna samt förloöstes båda spontant (353 och 1860). Levande barn resp. 3,560 gr. och 3,610 gr. Båda hade 2 anfall efter partus.

Av de båda II-para var den ena fullgången (268) samt förloöstes spontant. Hade 9 anfall efter partus. Levande barn, vikt 3,150 gr.

Den 2:dra II-föderskan var ofullgången — VII-grav. m. (434). Behandlades med narcotica och venesektion, innan hinnstick gjordes. Därefter spontan partus. Hade ett anfall efter förlossningen. Levande barn, vikt 1,500 gr.

Av mödrarna utskrevos 2 friska (268 och 353), de 3 övriga med gott allmäntillstånd (434, 740 och 1860) samt med ett blodtr. av resp. 150, 150 och 110 mm. och med resp. 0,08 %, 0,03 % och 0,02 % alb.

Samtliga barn utskrevos friska.

Totalmortaliteten för mödrarna i samtliga eklampsifall: 13,33 %.

Reducerade mortaliteten för fostren 20 %.

Sammanställning av 5 fall av *Placenta prævia totalis* och 3 fall av *Placenta prævia partialis* under år 1926.

1 var I-para (19 år) ofullgången.

4 voro II-para (resp. 25, 31, 32 och 37 år), av vilka 2 voro fullgångna samt 2 ofullgångna (369 och 1967).

2 voro III-para (resp. 24 och 29 år), resp. ofullgången och fullgången.

1 var IV-para (38 år) fullgången.

4 voro sålunda fullgångna samt 4 ofullgångna. I ett fall (952) gjordes hinnsprängning, varefter förlossningen avslutades med forceps. I två fall (369 och 1772) gjordes vändning på fot, varefter förlossningen avslutades spontant. I ett annat fall (304) gjordes vändning på fot och extraktion efter delning av cervix och i ytterligare ett fall (2317) nedtogs en fot, varefter extraktion följe. De tre återstående patienterna (1561, 1967 och 2711) förlöstes genom klassiskt kejsarsnitt.

Indikationen för de utförda ingreppen voro i alla fall ymnig blödning utom i ett fall (2211), där klassiskt kejsarsnitt gjordes vid ofullständigt öppnad förlossningskanal, då modern var mycket blek (H. b. 55 %) och med dåligt allmäntillstånd och man ej vågade taga risken av en spontan förlossning med åtföljande blödning. Säväl moder som barn utskrevos friska. I ett fall (1561) inträffade vid en i. u. en häftig blödning, som nödvändiggjorde omedelbar förlossning. Även i detta fall gjordes klassiskt kejsarsnitt, då pat. ej haft något förlossningsarbete och modern munnen knappt hade börjat öppna sig. Säväl moder som barn dogo. Dödsorsaken för modern var: Myometrit. purul. + Peritonit. diffusa. Även i det fall (204), där vändning på fot + extraktion gjordes efter föregången delning av cervix, dog modern; dödsorsaken var: Ruptura uteri c. haemorrh. intraperitonealis.

Av fostren ha 4 avlidit, därav 1 innan ingreppet gjordes (369); 2 dogo under förlossningen (952 och 1772). I ett (1561) av kejsarsnittsfallen dog barnet.

Mortaliteten för mödrarna: 25 %.

Reducerade mortaliteten för barnen: 37,5 %.

Sammanställning av 13 fall av missförhållande mellan fosterhuvudet och bäckenet under år 1926.

1. 6 fall av allmänt förträngt bäcken.
2. 5 fall av platt förträngt bäcken.
3. 1 fall av snett förträngt bäcken.
4. 1 fall av relativ bäckenförträngning.

Inom grupp 1 voro 1 I-para, 4 II-para och 1IV-para.

Förstföderskan (1272), som var fullgången, förlöstes efter 84 t:s förlossningsarbete genom klassiskt kejsarsnitt. Såväl moder som barn utskrevos friska. Puerperium och läkningsförlopp utan anm. Barnets vikt: 3,350 gr.

Av II-para voro 2 fullgångna (702) samt 2 (1817 och 2263) ofullgångna. I ett fall av de fullgångna gick förlossningen spontant samt med normalt puerperium. Barnet, som utskrevs friskt, vägde 3,650 gr. Den andra fullgångna II-föderskan (1532) måste efter 43 t:s förlossningsarbete förlösas på grund av stigande temp. och hotande uterusruptur; tångförsök gjordes först, men då detta misslyckades, gjordes perforation och utdragning. Obetydlig temp.-stegring under de första dagarna av puerperium; utskrevs efter 11 dygn. Barnet vägde 4,100 gr. Av de ofullgångna måste i ett fall (1817) efter 64 t:s förlossningsarbete perforation och utdragning göras på grund av stigande temp. och hotande uterusruptur. Tångförsök gjordes först. Puerperium utan anm. Barnet vägde 3,600 gr. I det 2:dra fallet (2263) gjordes partus art. præm. (hinnstick). Barnet vägde 3,250 gr. samt utskrevs friskt. Puerperium utan anm. IV-föderskan hade förut genomgått en tångförlossning, varvid barnet dog. 2:dra och 3:dje ggn gjordes part. art. præm. Inkom nu fullgången trots tillsägelse att inkomma på förut angiven tid. Förlöstes genom kejsarsnitt enligt Porro. Både moder och barn utskrevos friska. Läkningsförloppet utan anm. Barnet vägde 3,320 gr.

Imom grupp 2 voro 2 I-para, 1 II-para och 2 III-para. De båda förstföderskorna voro fullgångna. Den ena (1672) av dem förlöstes med tång, då det var fråga om ansiktsbjudning och hakan visade svårighet att rotera framåt. Såväl moder som barn utskrevos friska. Puerperium utan anm. Barnet vägde 3,370 gr. På den andra förstföderskan (737) gjordes perforation av fostret efter 41 t:s förlossningsarbete. Puerperium förlöpte normalt. Barnet vägde 2,650 gr.

Tvåföderskan (2098), som var fullgången, hade första gången gått igenom tångförlossning (levande barn). Efter 34 t:s förlossningsarbete utbröt eklampsi. Då dessutom en hotande uterusruptur förelag, avslutades förlossningen. Först gjordes tångförsök, men då detta misslyckades, gjordes perforation + utdragning. På 3:dje och 4:de dagen obetydlig temp.-stegring; puerperium för övrigt utan anm. Barnets vikt: 3,270 gr.

De båda 3-föderskorna voro fullgångna. Den ena (536), som förut genomgått en sen-abort samt en förlossning, som avslutades med per-

foration, förlöstes nu genom klassiskt kejsarsnitt. Både moder och barn utskrevos friska. Puerperium och läkningsförlopp utan anm. Barnet vägde 4,300 gr. Även den andra patienten (2382) förlöstes denna gång genom klassiskt kejsarsnitt. Den 1:sta förlossningen hade gått spontant (barnets vikt 300 gr.). 2:dra gången var det tångförlössning (barnet dog, vägde 3,300 gr.). Både moder och barn utskrevos denna gång friska. Puerperium och läkningsförlopp utan anm. Barnet vägde 3,660 gr.

Patienten, som tillhörde *3:dje gruppen* var I-para samt fullgången (98). Hon förlöstes genom extraktion på fot. Såväl moder som barn utskrevos friska. Barnets vikt 3,720 gr. Puerperiet var utan anm.

I det sista fallet — relativ bäckenförträngning — var patienten (2622) I-para samt fullgången. Hon var 37 år samt hade aldrig haft några menses. Efter 17½ t:s förlossningsarbete förlöstes hon genom kejsarsnitt enligt Porro. Man hade först tänkt att icke taga bort uterus, men då placentan visade sig vara fastvuxen och ej gick att lossa, måste man extirpera uterus, särskilt som patienten började blöda mycket. Läkningsförloppet komplicerades genom tillstötande purulent bronkit. Vid en hostattack sprack buksåret upp och kunde ej fullt slutas på grund av tillstötande nekros och infektion i fascian. På 32:dra dagen uppstod tarmfistel. Patienten utskrevs efter 66 dagar. Såret var då i det närmaste läkt och fisteln hade dragit ihop sig kraftigt. Barnet utskrevs friskt; vägde 4,090 gr.

Mortaliteten för mödrarna: 0 %, för fostren: 30,7 %.

Sammanställning av 12 fall

N:r	Jour-nal n:r	Ålder	-para	Fullg.	Tillstånd vid ink.	Tillstånd senare
1	485	19	I-p.	Ja	Ödem, kräkningar, huvudvärk, flimmar för ögonen, tryck i maggropen. Bltr.: 170 mm. Urin: 0,1 % alb. Sediment: massor av vita blodkr. + epitelceller.	Förlöst 4½ t. efter inkomsten. Bltr. strax efter partus 150 mm. Dagen därpå 130 mm. sedan normalt. Alb. 0,3 % dagen efter partus sedan i stadigt sjunkande.
2	741	24	II-p.	Ja	Ödem, huvudvärk, Bltr.: 150 mm. Urin: 0,03 % alb. Sediment: rikligt med epitelceller + vita blodkr.	Förlöst 12 dagar efter inkomsten. Bltr. i stadigt stigande, 220 mm. dagen innan partus. Svår huvudvärk. Bltr. sjönk sedan för varje dag efter partus. På 12 dagen 115 mm. 0 alb. efter 16 dagar.
3	917	26	I-p.	Ja	Ödem, huvudvärk, kräkningar, flimmar för ögonen, tryck i maggropen. Bltr.: 155 mm. Urin: 0,8 % alb. Sediment: sparsamt med r. o. v. blodkr. + körninga cylindrar.	Förlöst 31 dagar efter inkomsten. Bltr. hade hållit sig mellan 170—140 mm. Alb. hade sjunkit hela tiden men steg dagarna närmast innan partus till 0,9 %. Bltr. efter förlössn. 130 mm. Alb. fri på 8:de dygnet.
4	1082	26	I-p.	Ja	Ödem, kräkningar, tryck i maggropen. Bltr.: 140 mm. Urin: alb. över U. Sediment: sparsamt m. epitelceller, v. blodkroppar + hyalina cylindrar.	Förlöst 19 dagar efter inkomsten. Bltr. varierade mellan 135—180 mm. innan partus. Alb. hade sjunkit ända till dagen för partus, då alb. steg till 1,3 %. Bltr. efter partus 155 mm. Dagen därpå 140 mm. Efter partus sjönk alb. för varje dag.
5	1179	42	I-p.	Ja	Ödem, kräkningar, huvudvärk, tryck i maggropen. Bltr.: 195 mm. Urin: 1,4 % alb. Sediment: massor av röda och vita blodkroppar. Rest. N. 33 mgr. %.	Förlöst 12 dagar efter inkomsten. Bltr. 210 mm. före partus. Alb. sjönk stadigt ända till utskrivningsdagen. Bltr. efter partus 150 mm. Höll sig sedan mellan 140—150 mm. Ödemen minskade raskt efter partus.
6	1392	29	I-p.	Ja	Ödem, huvudvärk, kräkningar, flimmar för ögonen. Bltr.: 165 mm. Urin: 0,6 % alb. Sediment: gott om epitelceller, r. o. v. blodkroppar. Rest. N. 30 mgr. %.	Förlöst 3 dagar efter inkomsten. Bltr. steg varje dag före partus till 185 mm. Efter partus sjönk det successivt, så att det på 7:de d. var 120 mm. Alb. 0,7 % å dagen för partus, sjönk sedan för varje dag, kraftig diures e. partus.

av Eklampsism under år 1926.

Behandling	Utgång för modern	Utgång för fostret	Anm.
Spontan partus.	Utskrevs 7 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 130 mm. Alb.: spår.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 49 cm. » vikt: 3130 gr.	
Luminal, dial. mo + Forceps.	Utskrevs frisk efter 54 dagar. Bltr.: 110 mm. Urin: 0 alb.	Utskrevs friskt Föd. längd: 50,5 cm. » vikt: 2000 gr.	Ögonbottnar utan anm. Värdtiden förlängd på grund av dubbelständiga trombophlebitter.
Veronal, luminal somnifen. Spontan partus.	Utskrevs frisk 9 dagar efter partus. Bltr: 130 mm. Urin: 0 alb. 0 sediment.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 50 cm. » vikt: 2920 gr.	Nasala begränsningsgåra av papillerna något suddiga. Ögonbottnar för övrigt utan anm.
Luminal. Spontan partus.	Utskrevs 10 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 120 mm. Urin: 0,2 % alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 46,5 cm. » vikt: 2420 gr.	Ögonbottnar utan anm.
Mo +, luminal. Spontan partus.	Utskrevs 11 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 150 mm. Urin: 0,05 % alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 53 cm. » vikt: 3330 gr.	Ögonbottnar utan anm.
Mo +, luminal. Hinnstick. Forceps.	Utskrevs 10 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 130 mm. Urin: spår alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 47 cm. » vikt: 2410 gr.	Papiller med något suddiga gränser. Retina med gråaktig färgton.

(Forts.)

(Forts.)

N:r	Jour-nal n:r	Ålder	-para	Fullg.	Tillstånd vid ink.	Tillstånd senare
7	1736	26	I-p.	Ja	Ödem, huvudvärk, flimmer för ögonen. Bltr.: 145 mm. Urin: 0,05 % alb. Sediment: massor av epitelceller, v. blodkroppar + cylindr. Rest. N. 34 mgr. %.	Förlöst 6 dagar efter inkomsten. 2:dra dagen efter inkomsten steg bltr. 190, sjönk sedan dagen innan partus 160 mm. Alb. hade då stigit till 0,9 %. Efter partus var bltr. 110 mm. Å 2:dra dygnet efter partus endast sp. alb.
8	1877	20	I-p.	Ja	Ödem, kräkningar, huvudvärk, tryck i maggropen. Bltr.: 145 mm. Urin: 0,08 % alb. Sediment: spars. med epitelceller + vita blodkroppar.	Förlöst 5 dagar efter inkomsten. Bltr. höll sig mellan 130–165 mm. före partus. Sjönk sedan för varje dag ned till 110 mm. på 4:de dagen efter partus. Alb. ej någon gång över 0,1 %. Tillståndet förbättrades snabbt efter partus
9	2474	32	I-p.	Nej (2 v. förtid.)	Ödem, huvudvärk, tryck i maggropen. Bltr.: 180 mm. Urin: 0,4 % alb. Sedim.: gott om vita blodkroppar + epitelceller, spars. med röda blodkroppar + cylindrar.	Förlöst 12 t. efter inkomsten. Bltr. steg strax innan partus till 190 mm. Sjönk sedan de 2 närmaste dagarna efter partus, så att det på 3:dje dagen var 130 mm. Alb.-mängden avtogs stadigt för varje dag.
10	2548	38	III-p.	Nej (4 v. förtid.)	Ödem, huvudvärk, kräkningar, oro och ångest. Bltr.: 160 mm. Urin: 0,6 % alb. Sedim.: sparsamt med epitelceller o. v. blodkr. Rest. N. 30 mgr. %.	Förlöst 18 dagar efter inkomsten. Bltr. höll sig mellan 160–170 mm. under 14 dagar. Steg till 185 mm. de 3 närmaste dagarna innan partus. Sjönk till 130 mm. dagen efter förlössn. Alb. 0,4 % dagen innan partus, huvudvärk och kräkningar i tilltagande.
11	2694	41	I-p.	Ja	Ödem, flimmer för ögonen, tryck i maggropen. Bltr.: 145 mm. Urin: 0,07 % alb. Sediment: rikligt med vita blodkr. + epitelceller, sparsamt med korniga cylindrar.	Förlöst 4 dagar efter inkomsten. Bltr. i stigande, dagen för partus 190 mm., dagen därpå 150 mm. Alb. översteg ej någon gång 0,1 % (dagen för partus). Sympt. veko snabbt efter partus.
12	2711	37	III-p.	Nej (5 v. förtid.)	Ödem, huvudvärk, kräkningar, flimmer för ögonen, tryck i maggropen. Bltr.: 140 mm. Urin: 0,3 % alb. Sediment: sparsamt med vita blodkroppar + epitelceller.	Förlöst 3 dagar efter inkomsten. Bltr. varierade mellan 130–160 mm. 2:dra dagen efter partus 120 mm. Alb. i ständigt sjunkande. 0 sediment.

Behandling	Utgång för modern	Utgång för fostret.	Anm.
Mo +, luminal. Venesektion. Hinnsprängning. Forceps.	Utskrevs frisk 11 dagar efter partus. Bltr.: 120 mm. Urin: 0 alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 52 cm. » vikt: 3800 gr.	
Luminal, phanodom. Spontan partus.	Utskrevs 13 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 120 mm. Urin: sp. alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 52,5 cm. » vikt: 4080 gr.	
Partus arte. præm. Hinnsprägnings.	Utskrevs 7 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 135 mm. Urin: 0,07 % alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 45 cm. » vikt: 2030 gr.	
Luminal, mo + Venesektion: 40 gr. Part. arte. præm. Hinnstick.	Utskrevs till Sahlgrenska sjukhuset för anæmi 14 dagar efter partus. Bltr.: 120 mm. Urin: 0,08 % alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 43,5 cm. » vikt: 1740 gr.	Ögonbottnar utan anm. Hb.: 40 % Sahli.
Luminal. Forceps efter delning av cervix.	Utskrevs frisk 18 dagar efter partus. Bltr.: 110 mm. Urin: 0 alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 51,5 cm. » vikt: 3140 gr.	
Mo + spontan partus præm.	Utskrevs 7 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 110 mm. Urin: 0,04 % alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 45 cm. » vikt: 2160 gr.	Nasala papillgränsen å. v. ö. suddig. Ögonbottnar för övrigt utan anm.

Sammanställning av 6 fall av

N:o	Journal n:o	Ålder	-para	Fullg.	Tillstånd vid ink.	Anfall före förlossn.	Behandling
1	304	19	I-p.	Ja	Ödem, huvudvärk. Medvetslös. Bltr.: 160 mm. Urin: alb. över U. Sediment: massor av r. o. v. blodkr. + korn. cylindrar. Rest. N. 32 mgr. %.	10	Venesektion: ink. dag. Mo +, kloral, luminal. Forceps.
2	519	35	I-p.	Nej Grav. m. VII	Ödem, huvudvärk, flimmer för ögonen. Bltr.: 170 mm. Urin: alb. 2×U. Sediment: r. o. v. blodkr. + cylindrar. Rest. N. 35 mgr. %.	3	Venesektion: 500 gr. (ink. dagen). Mo +, kloral, luminal. Sectio cæsarea vaginal.
3	1193	37	II-p.	Nej Grav. m. VII	Ödem, huvudvärk, kräkning, tryck i maggropen, flimmer för ögonen. Bltr.: 295 mm. Alb.: 0,8 %. Sediment: gott om r. o. v. blodkr. + korn. cylindrar. Rest. N. 80 mgr. %.	1	Venesektion: 500 gr. (ink. dagen). Mo + Sectio cæsarea vaginal.
4	1466	28	I-p.	Ja	Ödem, flimmer för ögonen. Bltr.: 190 mm. Alb.: 0,4 %. Sediment: gott om v. blodkr. + epitelceller. Sparsamt med r. blodkr. och cylindrar. Rest. N. 26 mgr. %.	5	Venesektion: 350 gr. (2:dra dagen efter ink.) Mo +, kloral. Hinnsprängning. Forceps.
5	1656	27	I-p.	Ja	Ödem, tryck i maggropen. Bltr.: 155 mm. Alb.: 0,13 %. Sediment: r. o. v. blodkr. för övrigt 0. Rest. N. 39 mgr. %.	8	Mo +, kloral. Hinnsprängning. Främre o. bakre cervixklipp + Forceps.
6	2736	41	IV-p	Ja	Ödem, huvudvärk, flimmer för ögonen. Bltr.: 195 mm. Alb.: massor av r. o. v. blodkr. + korn. cylindrar. Rest. N. 30 mgr. %.	4	Mo +, kloral, luminal. Venesektion. Hinnstick. Forceps.

Eklampsia gravid. år 1926.

Anfall efter förlösn.	Utgång för modern	Utgång för fostret	Anm.
0	Utskrevs 52 dagar efter partus. Frisk. Bltr.: 110 mm. Urin: 0 alb. 0 sediment.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 47,5 cm. » vikt: 2550 gr.	Vårdtiden förlängd genom tillstötande trombophlebit.
0	Utskrevs 19 dagar efter partus. Frisk. Bltr.: 130 mm. Urin: 0 alb. 0 sediment.	Fostret dött. Längd: 33 cm. Vikt: 875 gr.	Ögonbottnar utan anm.
0	12 tim. efter op. inträdde plöts- ligt kollaps o. medvetslöshet. Ngr. min. därefter <i>mors.</i>	Fostret dog under förlösn. Längd: 41 cm. Vikt: 1350 gr.	Utbredda retinitiska förändringar i båda ögonbottnarna.
0	Utskrevs 13 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 115 mm. Urin: alb. 0,05 %.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 48 cm. » vikt: 2540 gr.	Papillernas nasala be- gränsningar suddiga. För övrigt 0 från ögonbottnarna.
2	Utskrevs 9 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 135 mm. Urin: spår alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 46 cm. » vikt: 2700 gr.	Papillit å båda ögonen.
0	Utskrevs 12 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 115 mm. Alb.: 0,03 %.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 47,5 cm. » vikt: 2630 gr.	Papill visade suddiga gränser å h. öga jämte retinitiska förändringar. 0 från v. öga.

Sammanställning av 4 fall av

N:o N:o	Journal	Ålder	-para	Fullg.	Tillstånd vid ink.	Anfall under förlössn.	Behandling
1	725	37	I-p.	Ja	Ödem. Bltr.: 190 mm. Urin: alb. 0,7 %. Sediment: rikligt med r. o. v. blodkr. + cylindrar.	2	Mo + Forceps.
2	1083	36	I-p.	Ja	Ödem, huvudvärk, flimmer för ögonen, tryck i maggropen. Bltr.: 210 mm. Urin: alb. 0,6 %. Sediment: massor av v. blodkr. + epithelceller. Rest. N. 40 mgr. %.	1	Forceps.
3	1734	34	I-p.	Ja	Ödem, flimmer för ögonen. Bltr.: 155 mm. Urin: alb. 0,04 %. Sediment: sparsamt med v. blodkr. + epithelceller. Rest. N. 42 mgr. %.	1	Mo + Venesektion. Spontan partus.
4	2098	34	II-p.	Ja	Ödem, kräkningar. Bltr.: 135 mm. Urin: 0,03 % alb. Sediment: massor av v. blodkr. + epithelceller, sparsamt med r. blodkr. + cylindrar.	1	Mo +, kloral. *) Borrning + utdragning med kranioklast.

Eklampsia partur. år 1926.

Anfall efter förlösn.	Utgång för modern	Utgång för fostret	Anm.
0	Utskrevs 13 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 140 mm. Urin: ev. sp. alb.	Avled 2 dygn efter förlössn. i hämorrh. cerebri. Längd: 54 cm. Vikt: 3680 gr.	Ögonbottnar utan anm.
0	Utskrevs 7 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 130 mm. Urin: 0,3 % alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 47 cm. » vikt: 2660 gr.	Ögonbottnar utan anm.
0	Återvaktade aldrig till med- vetande efter anfallet, utan dog 6 tim. efter partus.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 49 cm. » vikt: 3050 gr.	
1	Utskrevs frisk 15 dagar efter partus. Bltr.: 120 mm. Urin: 0 alb.	Dött. Längd: 52 cm. Vikt: 3270 gr. utan hjärna.	*) Perforation gjordes på grund av hotande ute- rusruptur vid pelvis justo minor (legat i för- lossningsarbete i två dygn.)

Sammanställning av 5 fall av

N:o	Journal N:o	Ålder	-para	Fullg.	Tillstånd före förlossn.	Behandling
1	268	41	II-p.	Ja	Ödem, huvudvärk. Bltr.: 220 mm. Urin: 0,3 % alb. Sediment: massor av v. blodkr. sparsamt med r. blodkr. + korniga cylindrar.	Mo +, kloral, luminal. Spontan partus.
2	353	23	I-p.	Ja	Bltr.: 140 mm. Urin: spår alb. Sediment: sparsamt med v. blodkr. + epithelceller. För övrigt 0.	Mo +, kloral. Spontan partus.
3	434	41	II-p.	Nej Grav. m.VIII.	Ödem, kräkningar, huvudvärk, Bltr.: 205 mm. Urin: 0,6 % alb. Sediment: gott om epithelceller, r. o. v. blodkr. + cylind. Rest. N. 29 mgr. %.	Mo +, kloral, luminal. Venesektion: 300 gr. Hinnstick. Spontan partus.
4	740	34	I-p.	Nej Grav. m. VII.	Ödem, huvudvärk, flimmar för ögonen, tryck i maggropen. Bltr.: 250 mm. Urin: alb. till U. Sediment: rikligt med r. o. v. blodkr. + epithelceller + cylindrar. Rest. N. 51 mgr. %.	Mo +, kloral, luminal. Hinnstick. Spontan partus.
5	1860	21	I-p.	Ja	Ödem, huvudvärk, flimmar för ögonen, tryck i maggropen. Bltr.: 155 mm. Urin: 0,3 % alb. Sediment: sparsamt med v. blodkr. + epithelceller. För övrigt 0.	Mo +, kloral, luminal. Spontan partus.

Eklampsia puerp. år 1926.

Anfall	Utgång för modern	Utgång för fostret	Anm.
9	Utskrevs frisk 16 dagar efter partus. Bltr.: 110 mm. Urin: 0 alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 49,5 cm. » vikt: 3150 gr.	Ögonbottnar utan anm.
2	Utskrevs frisk 10 dagar efter partus. Bltr.: 115 mm. Urin: 0 alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 50 cm. » vikt: 3560 gr.	
1	Utskrevs 10 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 150 mm. Urin: 0,08 % alb.	Utskrevs friskt till barnhem. Föd. längd: 42 cm. » vikt: 1500 gr.	Ögonbottnar utan anm.
2	Utskrevs 19 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 150 mm. Urin: 0,03 % alb.	Utskrevs friskt till barnhem. Föd. längd: 40,5 cm. » vikt: 1440 gr.	Ögonbottnar bleka med gråaktig teckning. Papiller sudliga med oskarpa gränser.
2	Utskrevs 7 dagar efter partus. A. T. gott. Bltr.: 110 mm. Urin: 0,02 % alb.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 51,5 cm. » vikt: 3610 gr.	

Sammanställning av 8 fall av

N:o	Jour-nal-n:o	Ålder	-para	Fullg.	Förlossn.-arb.	Behandling
1	204	29	III-p.	Ja	Ja	Vändning på fot + Extraktion efter delning av cervix.
2	369	37	II-p.	Nej	Ja	Vändning på fot. Spontan partus.
3	952	31	II-p.	Ja	Ja	Hinnsprängning. Forceps.
4	1561	19	I-p.	Nej 4 v. förtid.	Nej	Klassiskt kejsarsnitt.
5	1772	24	III-p.	Nej 4 v. förtid.	Ja	Vändning på fot. Spontan partus.
6	1967	32	II-p.	Nej 2 v. förtid.	Ja	Klassiskt kejsarsnitt.
7	2211	25	II-p.	Ja	Nej	Klassiskt kejsarsnitt.
8	2317	38	IX-p.	Ja	Ja	Nedtagning av fot + Extraktion.

Placenta prævia år 1926.

Utgång för modern	Utgång för fostret	Anm.
Död $1\frac{1}{2}$ t. efter partus. Diagnos: Ruptura uteri c. häemorrh. irtraperito- nealis.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 49 cm. » vikt: 3160 gr.	Dagen innan hitkomsten en ymnig blödning, som snart upphörde. Påföljande morgon åter ymnig blödning (300–400 gr.) I. u.: mm. öppen för 3 finger. <i>Placenta prævia totalis.</i>
Utskrevs frisk 47 dagar efter partus. Värdtiden förlängd genom tillstöt- tande trombophlebit. Temp. ej någon gång över $38,5^{\circ}$.	Dött innan ingreppet.	Halkade och föll 3 v. innan hitkomsten. I samband därmed en mindre blödning. Da- gen innan hitkomsten började pat. blöda och fortsatte därmed under nattens lopp. Då pat. inkom påföljande morgon var hon mycket blek samt kallsvettades, puls hastig, liten. I. u.: modermunnen öppen för 3 finger. <i>Placenta prævia partia'ls.</i>
Utskrevs frisk 28 dagar efter partus. På 4:de da- gen frysning med temp. på $40,3^{\circ}$. Dagen därpå $37,8^{\circ}$. Sedan sakta fallan- de temp. Ofébril e. 14 d.	Dog under förlossningen.	Upprepade småblödningar sedan 2 mån. före inkomsten. Å dagen för partus kraftigare blödning. I. u.: mm. öppen för 3 finger, placentarväv- nad kändes till vänster. Hinnsprängning. Därefter kraftigare blödning efterhand som värkarna tilltogo (950 gr.) <i>Placenta prævia partialis.</i>
Död 3 dagar efter partus. Diagnos: Myometrit pu- rul. + Peritonit diffusa.	Framdrogs djupt asfykti- skt. Kunde ej upplivas.	4 dagar innan hitkomsten plötsligt blödning på 200 gr. Sedan ingen blödning på 5 da- gar. Då pat. tänkte gå hem, gjordes inre undersökning, varvid hon åter började blö- da häftigt (950 gr.) mm. knappt öppen. <i>Placenta prævia totalis.</i>
Utskrevs frisk 8 dagar ef- ter partus. Feber upp till $39,4^{\circ}$. Efter 5:te dyg- net ofébril.	Dog under förlossningen.	14 dagar innan hitkomsten en mindre blöd- ning. På middagen samma dag pat. inkom, började hon tlöda häftigt. Vid inkomsten ingen blödning. På aftonen åter riklig blödning. I. u.: mm. öppen för 3 finger, helt täckt av placenta. <i>Placenta prævia totalis.</i>
Utskrevs frisk 16 dagar efter partus. Temp. ej någon gång över $38,4^{\circ}$. Ofébril efter 6 dagar.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 49 cm. » vikt: 3200 gr.	En månad innan hitkomsten en mindre blöd- ning. Vistades här 4 v. innan partus. Un- der denna tid upprepade småblödningar. Dagen och natten innan partus blödning på 100–200 gr. På morgonen åter blöd- ning på 100 gr. — På grund av tidigt in- sättande blödning — en mån. innan partus antogs placenta præv. total föreliga. <i>Placenta prævia totalis.</i>
Utskrevs frisk 63 dagar efter partus. Värdtiden förlängd genom tillstöt- tande trombophlebit.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 49 cm. » vikt: 2940 gr.	8 dagar innan hitkomsten en mindre blöd- ning. Påföljande natt något rikligare blöd- ning. Sedan uppehåll till natten före för- lossningsdagen då hon åter började blöda. Då pat. var mycket blek (Hb 55 %) och mager och man ej vågade taga risken av en spon- tan förlossning med åtföljande blödning till- räddes sectio. <i>Placenta prævia totalis.</i>
Utskrevs frisk 15 dagar efter partus. Puerperium ofébril.	Utskrevs friskt. Föd. längd: 51,5 cm. » vikt: 3380 gr.	Sedan 3 mån. före partus upprepade smä- blödningar, de 2 sista 80 resp. 1 $\frac{1}{2}$ kbcm. $6\frac{1}{2}$ tim. efter det värkarna började blöd- ning på 450 kbcm. I. u.: mm. öppen för drygt 2 finger. En halv tim. efter det foten nedtagits instälde sig krystvärvkar och fosterkroppen började skri- da nedåt. Strax därefter blevo fosterljuden dåliga varför extraktion gjordes. <i>Placenta prævia partialis.</i>

Sammanställning av 13 fall av missförhållande

N:r	Jour-nal n:r	Ålder	-para	Fullg.	Föregående förlossningar	Förloss-nings duration	Bäckenförträngningens art och grad
1	98	30	I-p.	Ja		16 tim.	Snett förträngt bäcken. D. sp. 24 cm. D. cr. 25 » C. ext. 19 » D. spin. ant. sup. sin. sp. post. sup. dx. 19½ cm. D. sp. ant. s. dx. — sp. post. s. sin. 20½ cm.
2	536	31	III-p.	Ja	I. abort. mens. VI. II. Borrning av foster-huvudet + Extrakti-on.	9 tim.	Platt förträngt bäcken. D. sp. 27 cm. D. cr. 30½ » C. ext. 19½ » C. d. 10 »
3	702	29	II-p.	Ja	I. Forceps — barnet dog under förlossn.	12 tim.	Allm. förträngt bäcken. D. sp. 22 cm. D. cr. 26 » C. ext. 19 » C. d. 11 »
4	737	24	I-p.	Ja		40 tim.	Platt förträngt bäcken. D. sp. 27 cm. D. cr. 28 » C. ext. 16 » C. d. 10,5 »
5	1272	34	I-p.	Ja		84 tim.	Allm. förträngt bäcken. D. sp. 22 cm. D. cr. 26 » C. ext. 18,5 » C. d. 10 »
6	1532	23	II-p.	Ja	I. vändning på fot + Extraktion (fostret dog under förloss-ningen.)	43 tim.	Allm. förträngt bäcken. D. sp. 24 cm. D. cr. 27 » C. ext. 19 » C. d. 10,5 »
7	1672	19	I-p.	Ja		11 tim.	Platt förträngt bäcken. D. sp. 23 cm. D. cr. 27 » C. ext. 17,5 » C. d. 10,5 »

mellan fosterhuvudet och bäckenet år 1926.

Förlossningens förlopp	Utgång för modern	Utgång för fostret	Anm.
Extraktion på fot (armarna uppslagna i nacken).	Utskr. frisk 10 dagar efter partus. Puerp. utan anm.	Utskr. friskt. Föd. längd: 51 cm. » vikt: 3,420 gr.	16 7181 8
Klassiskt kejsarsnitt.	Utskr. frisk 14 dagar efter partus. Puerp. utan anm.	Utskr. friskt. Föd. längd: 52 cm. » vikt: 4,900 gr.	
Spontan partus.	Utskr. frisk 7 dagar efter partus. Puerp. utan anm.	Utskr. friskt. Föd. längd: 52,5 cm. » vikt: 3,650 gr.	16 6002 01
Borrning av fosterhuvudet.	Utskr. frisk 9 dagar efter partus. Puerp. utan anm.	Död under förlossningen. Föd. längd: 52 cm. » vikt: 2,650 gr.	16 5682 11
Klassiskt kejsarsnitt.	Utskr. frisk 15 dagar efter partus. Puerp. och iäkningsförlöpp utan anm.	Utskr. friskt. Föd. längd: 51 cm. » vikt: 3,350 gr.	16 68 6002 11
På grund av stigande temp. och stigande kontraktionsring gjordes tängförsök, som misslyckades. Därfter perfor. och extraktion.	Utskr. frisk 11 dagar efter partus. Temp. fri efter 7 dagar. Puerp. därefter utan anm.	Död under förlossningen. Föd. längd: 56 cm. » vikt: 4,100 gr.	
Forceps.	Utskr. frisk 8 dagar efter partus. Puerp. utan anm.	Utskr. friskt. Föd. längd: 50 cm. » vikt: 3,370 gr.	Ansiktsbjudn. med tvärställning av huvudet. Forceps anlades varvid hakan roterades framåt och extraktion gjordes.

(Forts).

(Forts.)

N:r	Jour-nal n:r	Ålder	-para	Fullg.	Föregående förlössningar	Förloss-nings duration	Bäckenförträningens art och grad
8	1817	31	II-p.	Nej (2 v. fört.)	I. Forceps—levande barn.	64 tim.	Allm. förträngt bäcken. D. sp. 24,5 cm. D. cr. 30 » C. ext. 21 » C. d. 11 »
9	2098	34	II-p.	Ja	I. Forceps (ansikts- bjudning) levande barn.	34 tim.	Platt förträngt bäcken. D. sp. 26,5 cm. D. cr. 28 » C. ext. 18,5 » C. d. 10,5 »
10	2263	34	II-p.	Nej (4 v. fört.)	I. Forceps på grund av hotande uteruss- ruptur — levande barn.	14½ tim.	Allm. förträngt bäcken. D. sp. 25 cm. D. cr. 22 » C. ext. 17,5 » C. d. 10,5 »
11	2382	34	III-p.	Ja	I. Spontan partus, barnets vikt: 3,000 gr. II. Forceps (barnet dog efter 1½ dag), vikt: 3,300 gr.	6 tim.	Platt förträngt bäcken. D. sp. 24 cm. D. cr. 27 » C. ext. 17,5 » C. d. 10 » C. vera beräkn. till 8.
12	2556	35	IV-p.	Ja	I. Forceps efter 3½ dygns förlössnings- arbete (barnet dog). II. Part. art. præm. (hinnstick). III. Part. art. præm. (hinnstick).	11 tim.	Allm. förträngt bäcken. D. sp. 24,5 cm. D. cr. 27,5 » C. ext. 17 » C. d. 11 »
13	2622	37	I-p.	Ja		17½ tim.	Rel. bäckenförträngning. D. sp. 24 cm. D. cr. 27 » C. ext. 20,5 »

Förlossningens förlopp	Utgång för modern	Utgång för fostret	Anm.
På grund av stigande temp. och stigande kontraktionsring gjordes tågförsök u. resultat. Därefter borrring och extraktion av fostret.	Utskr. frisk 9 dagar efter partus. Puerp. utan anm.	Dog under förlossningen. Föd. längd: 53 cm. » vikt: 3,600 gr.	
På grund av utbruten ek-lampsit samt stig. kontraktionsring gjordes tågförsök, vilket misslyckades. Därefter borrring av fosterhuvudet + utdragning med kranioblast	Utskr. frisk 15 dagar efter partus. Obeztydig temp. steogr. på 3 e o. 4:e dagen (38,5°). Puerp. i övrigt utan anm.	Dog under förlossningen. Föd. längd: 52 cm. » vikt: 3,270 gr.	Bäckenförträngningen komplicerad med Ek-lampsia part.
Partus arte præm. (hinnstick). Därefter spontan partus.	Utskr. frisk 7 dagar efter partus. Puerp. utan anm.	Utskr. friskt. Föd. längd: 47,5 cm. » vikt: 3,250 gr.	
Klassiskt kejsarsnitt.	Utskr. frisk 14 dagar efter partus. Puerp. och läkningsförlopp utan anm.	Utskr. friskt. Föd. längd: 48,5 cm. » vikt: 3,360 gr.	
Kejsarsnitt enl. Porro.	Utskr. frisk 21 dagar efter partus. Puerp. och läkningsförlopp utan anm.	Utskr. friskt. Föd. längd: 50,5 cm. » vikt: 3,320 gr.	
Kejsarsnitt enl. Porro.	Utskr. 66 dagar efter partus, komplikationer: bronchit purul + trombophlebit + infektion av buksäret o. uppsprickn. av detsamma med begränsad perit. + tarmfisteln. Vid utskrivn. var såret i det närmaste läkt. Tarmfist. hade börjat draga ihop sig.	Barnet utskr. friskt. Föd. längd: 52 cm. » vikt: 4,090 gr.	Pat. hade aldrig haft ngn menses. Efter 17½ tr förlossningsarbete stod huvudet fortfarande rörligt ovan bækening., det kändes stort och såg även stort ut på rtg. Vid op. låt plac. sig ej lossas utan var fastväxt vid väggen. Då pat. blödde och op. ej borde förlängas extirperades uterus.

Översikt av mortaliteten vid fallen av Graviditetstoxikos å Göteborgs Barnbördshus åren 1918—1926.

E c l a m p s i s m u s										
År	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1918—1926
Antal fall	13	11	12	12	21	24	30	14	12	149
Mortalitets % för mödrar	0	9,09	0	0	0	0	0	7,1	0	1,34
Mortalitets % för foster och barn	35,7 5 † av 14,2	14,28 † av 14,3	25 † av 12,2	22 † av 9,4	19 † av 21,4	16,5 † av 24,12	40 † av 30,3	21,4 † av 14,0	0 † av 12,35	23,33 † av 15,0
E c l a m p s i a g r a v i d a r.										
År	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1918—1926
Antal fall	10	3	9	10	5	7	3	3	6	56
Mortalitets % för mödrar	20	0	11,1	10	40	0	33,3	0	16,6	14,28
Mortalitets % för foster och barn	36,3 4 † av 11,2	66,7 † av 3	66,7 † av 9,6	60 † av 10,3	60 † av 5	14,3 † av 7	66,6 † av 3	33,3 † av 1	33,3 † av 2	47,36 † av 57
E c l a m p s i a p a r t u r i e n t.										
År	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1918—1926
Antal fall	10	5	2	4	7	7	4	6	4	49
Mortalitets % för mödrar	10	0	0	0	14,28	0	0	0	25	6,12
Mortalitets % för foster och barn	27,2 3 † av 11,2	40 † av 5	0 † av 2	25 † av 4	28,57 † av 7	37,5 † av 8	0 † av 4	50 † av 3	50 † av 2	31,37 † av 51

E c l a m p s i a p u e r p e r.										
År	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1918—1926
Antal fall	7	7	5	3	3	3	1	6	5	40
Mortalitets % för mödrar	0	0	0	0	0	33,3	0	0	0	2,5
Mortalitets % för foster och barn	12,5 1 † av 8	0 0 † av 8	0 0 † av 7	0 0 † av 6	0 0 † av 3	0 0 † av 3	0 0 † av 4	0 0 † av 1	0 0 † av 6	2,32 1 † av 43
G r a v i d i t e t s t o x i k o s e r.										
År	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1918—1926
Antal fall	40	26	28	29*) (30)	36*) (37)	41 †**) (43)	38***) (39)	29 (29)	27 (27)	294 (299)
Mortalitets % för mödrar	7,5	3,8	3,57	3,4 (6,4)	8,33 (10,8)	2,44 (6,97)	2,63 (5,1)	3,44 (3,44)	7,40 (17,40)	4,76 (6,35)
Mortalitets % för foster och barn	29,8 13 † av 44	20,7 6 † av 29	31,03 9 † av 29	34,6 9 (10) 26 (27)	25 9 (10) 36 (37)	18,6 (22,2) 41 (43)	36,84 (38,4) 14 (15) 35 (39)	24,1 (24,1) 14 (15) 35 (39)	14,8 (14,8) 7 † av 29	26,24 (27,45) 79 (84) † av 301 (306)

Moder och barn avled.

*{ Under värdera av dessa tillkommer i sällan större utseende. Madras och barn är de vanligaste.

Hilkommmer ytterligare 2 fall av vid sectio ställd diagnos pa graviditetsoxikos. Mordar och båth aviebo.

Moder och barn avled.

Mortaliteten för mödrar i eclampsi under åren 1918–1926 = 8,27 % el. 12 † av 145. " " " föster (barn) vars mödrar dött i eclampsi [9] 8–1926 = 29,14 % el. 44 † av 151.

Uppgift från Barnbördshusets gynekologiska avdelning för år 1926
angående intagna sjukdomsfall även som döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
8	Abortus	—	11	—	—
10	Graviditas extrauterina.....	—	10	—	—
	Placentarpolyp	—	1	—	—
19	Septichæmia et pyoseptichæmia puerperalis	—	2	—	2
	Granulom vag. p. p.	—	1	—	—
	Retrofl. ut. grav.	—	2	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	—	2	—	—
29	Influenza epidemica	—	1	—	—
42	Tuberculosis, samtliga fall	—	23	—	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis.....	—	7	—	—
	» urogenitalis	—	15	—	—
	» organorum aliorum	—	1	—	—
46	Gonorrhœa, samtliga fall.....	—	23	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	—	2	—	—
	» chronica	—	1	—	—
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorrhœica.....	—	4	—	—
	Endometritis, Salpingitis gonorrhœica	—	16	—	—
	Angina	—	1	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
60	Leuchæmia	—	1	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	—	1	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
100	Neurasthenia	—	2	—	—
101	Morb. Raynaud	—	1	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	—	1	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis.....	—	2	—	—
116	Phlebitis	—	11	—	—
119	Thrombosis. Embolia	—	4	—	—
120	Hæmorrhoider	—	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	—	1	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chron.	—	1	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	—	1	—	—
134	Bronchopneumonia acuta.....	—	1	—	—

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.					
153	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	—	2	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	—	1	—	—
159	Appendicitis	—	14	—	1
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	—	2	—	—
161	Hernia.....	—	4	—	—
162	Fissura et contr. ani.....	—	2	—	—
167	Cholelithiasis	—	4	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	—	1	—	—
172	Absc. pelv.....	—	5	—	—
	Cæcum mobile	—	2	—	—
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.					
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	—	1	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	—	6	—	—
180	Cystitis	—	1	—	—
183	Strictura urethræ	—	1	—	—
184	Polyp »	—	5	—	—
	Prolaps. »	—	1	—	—
XIV. Könsorganens sjukdomar.					
B. Kvinnliga könsorganen.					
190	Prolapsus vaginae et uteri	—	36	—	1
192	Cysta vaginae.....	—	1	—	—
193	Endometritis	—	44	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	57	—	—
195	Parametritis	—	4	—	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorhœa. Menorrhagia.....	—	68	—	—
197	Fistula urogenitalis	—	2	—	—
199	Mastitis	—	10	—	—
200	Hymen imperforatus	—	1	—	—
	Metrit fibr.....	—	1	—	—
201	Bartholinitis	—	6	—	—
	Cervix l. corpus polyp	—	20	—	—
	Arterioscleros. uteri	—	6	—	—
	Sterilitas	—	1	—	—
XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.					
202	Myitis. Rheumatismus muscularum.....	—	2	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	—	1	—	—
213	Osteomyelit's. Osteitis. Periostitis.....	—	2	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.					
218	Urticaria	—	1	—	—
222	Eczema	—	1	—	—
	Condylomata ac.....	—	3	—	—
	Ulc. chron. lab maj	—	1	—	—

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
XIX. <i>Svulster.</i>					
307	Myoma	—	55	—	2
314	Adenoma. Kystadenoma	—	19	—	2
315	Sarcoma	—	6	—	—
316	Carcinoma, samtidiga fall	—	15	—	—
	* genitalium	—	15	—	2
318	Blastoma teratooides	—	2	—	—
319	Cysta foll. ov.	—	12	—	—
	* parov.	—	1	—	—
	Tumor abd.	—	1	—	—

Uppgift från Göteborgs barnbördshus' gynekologiska avdelning för år 1926 angående
operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	förbättrad eller frisk	
9. <i>Sjukd. i bröstkörteln.</i>					
Mastit. supp.	10	Incision	10	—	
15. <i>Jejunum, ileum, colon</i>					
Ileum postop.	1	Lysis	1	—	
16. <i>Append. vermil.</i>					
Append. chr.	9	Appendectomy	9	—	
» ac.	3	»	2	—	1
Frsk append.	9	» i samb. m. an- nan op.	9	—	
17. <i>Bröck.</i>					
Hernia umbil.	1	Rad. op.	1	—	—
» ventr. postop.	3	Herniot. + rad. op.	3	—	—
18. <i>Rectum och anus.</i>					
Fissura et contr. ani	1	Dil. forcée	1	—	—
Hæmorrhoides	1	»	1	—	—
19. <i>Bukvägg och periton.</i>					
Pelvooperit. diff.	2	Lap. + drain.	1	—	1 Seps. puerp.
Absc. pelv.	5	Kolpot. post.	5	—	
Perit. chr. tbc.	1	Lysis	1	—	
23. <i>Urinröret och blåsan.</i>					
Polyp urethræ	4	Exstirp.	4	—	
25. <i>Kvinnl. könsorganen.</i>					
Prolaps. uteri et vag.	9	Kolpopereoraphia	9	—	—
» » »	6	D:o kolp. ant.	6	—	—
» » »	12	D:o + d:o + amput. cerv.	11	—	1 † i br. pneumonia.
» » »	2	Underb. av tub.	2	—	—
» » »	1	Kolp. ant. + amput. cerv. + ventrof.	1	—	—
Cervixpolyp	18	Exstirp.	18	—	
Corpus »	1	Abrasio	1	—	
Endometrit.	39	»	39	—	
Metrop. Menorrh.	35	»	35	—	
Plac. polyp.	1	»	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	förbättrad frisk eller förbättrad	
Abort	7	Abrasio	7	—	—
Dysmenorrhæa.....	9	Dil. + Abrasio	9	—	—
Sterilitas	3	"	3	—	—
Myom. corp. et cerv. ut. + graviditas	1	Enucl. + incis. ut. et exaer. ovi	1	—	—
Myoma cerv. uteri	1	Excisio	1	—	—
" polyp. s. submuc. ut.	4	Exstirp. s. enucl. per vag.	4	—	—
" "	4	Abrasio explor.	4	—	—
" corp. uteri	10	"	10	—	—
" " "	20	Amput. ut. suprav.	20	—	—
" " "	5	Exstirp. uteri total.	5	—	—
" subseros uteri	1	Lap. + enucl.	—	1	† i ileus.
Arterioscleros. uteri.....	6	Abrasio	6	—	—
" "	1	Amput. ut. suprav.	1	—	—
Metrit. fibr.	1	" " "	1	—	—
Ca. cerv. ut.	2	Total exstirp. (Werth.)	2	—	—
" "	1	Provexcision	1	—	—
Sarcom uteri	2	Amput. ut. suprav.	2	—	—
" "	1	Abrasio explor.	1	—	En av ovanstående.
Ca. corp. uteri	2	"	2	—	—
" "	2	Exstirp. uteri total.	1	1	† i peritonit.
Graviditas tubar.	5	Salpingectomy	5	—	—
"	5	Salpingo-oophorectomia	5	—	—
Tumor abd. c. asc.	1	Laparocentes	1	—	—
Retrofl. uteri gr.	1	Reposit. i narkos	1	—	—
Salpingo-ooph. ac.	1	Lap. explor.	1	—	—
Pyosalp. s. pyovar.	2	Salp.-oophorectomia	2	—	—
Salpingo-ooph. chr.	6	Salpingectomy	6	—	—
" " "	6	Salp.-oophorectomia	6	—	—
D:o (sterilitas)	10	" " " + Salpingect.	10	—	—
Retroflexio uteri fixata	2	Lysis + ventrofixatio uteri ..	2	—	—
" " "	1	" " "	1	—	—
Salpingit. tbc.	1	D:o + d:o + salpingect.	1	—	—
Kystoma ovar.	4	Salpingect. + Salpingo-ooph.	4	—	—
Cysta parov.	15	Ovariotomy	13	—	I) Emboli. I) Hæmorrh. postop.
" dermoid. ov.	1	Parovariotomy	1	—	—
" follic. ov.	2	Ovariotomy	2	—	—
Ca ovarii	8	" s. excisio	8	—	—
Sarcom ovarii	3	Ovariotomy	3	—	—
" "	2	"	2	—	—
Fibroma "	1	Amput. suprav. medt. adnex.	1	—	—
"	1	Ovariotomy	1	—	—
<i>Smärre operationer.</i>					
Barthol. ac.	8	Incisio	8	—	—
" chron.	1	Exstirp. av körteln	1	—	—
Condylom. ac.	2	Abrasio + kauter.	2	—	—
Nephr. chron.	1	Venesectio	1	—	—
Ulc. chron. lab. maj	1	Excision	1	—	—
Cysta lab. maj inf.	1	Incisio	1	—	—
Phlegm. reg. umb.	2	"	2	—	—

HENRIC BENCKERT.

Holtermanska sjukhuset.

År 1926 intagna sjukdomsfall även som döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					
22	Erysipelas	2	—	—	—
42	Tuberculosis	3	5	—	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	1	—	—	—
	» cutis.....	—	2	—	—
	Lupus vulgaris	2	3	—	—
44	Syphilis hereditaria	—	1	—	—
	» acquisita	81	26	—	—
	Därav primaria	32	3	—	—
45	Ulcus molle	32	—	—	—
	Bubo	17	—	—	—
46	Gonorrhœa	317	93	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	317	92	—	—
	» » chronica	—	1	—	—
	Epididymitis »	78	—	—	—
	Prostatitis »	83	—	—	—
	Periurethritis »	6	2	—	—
	Strictura urethræ gonorrhœica	1	—	—	—
	Proctit	—	39	—	—
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholin. gonorrhœica	—	24	—	—
	Cervicit	—	75	—	—
	Salping. gonorrhœica	—	5	—	—
	Conjunctivitis »	1	1	—	—
	Lymphadenitis »	3	—	—	—
	Rheumatismus »	11	—	—	—
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.					
78	Neoarsaminolismus	—	2	—	—
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.					
144	Angina Vincenti	1	—	—	—
XIV. Könsorganens sjukdomar.					
A. Manliga könsorganen.					
185	Hypertrophia prostatae	1	—	—	—
187	Balanitis	3	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	5	—	—	—
189	Condyloma acuminata	2	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.					
	Condyloma acuminata	—	3	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.					
217	Erythema multiforme	1	—	—	—
218	Urticaria. Strophulus	4	5	—	—
220	Prurigo	9	6	—	—

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
221	Zoster	2	—	—	—
222	Eczema	53	52	—	—
223	Psoriasis	21	12	—	—
225	Lupus erythematosus	—	1	—	1
227	Ulcus varicosum cruris.....	5	7	—	—
228	Impetigo	10	15	—	—
229	Acne	3	—	—	—
230	Pityriasis rosea	2	1	—	—
231	Furunculosis, Furunculus..	5	4	—	—
232	Pediculosis	—	5	—	—
233	Sycosis barbæ	4	—	—	—
234	Trichophytia	3	3	—	—
235	Lichen ruber plan.	2	—	—	—
236	Scabies	54	37	—	—
	Dermatitis acuta.....	15	12	—	—
	» ex usu neoarsaminol.....	—	2	—	—
	» herpetiform.....	—	3	—	—
	Impetigo *	—	1	—	—
XIX. Svułster.					
302	Atheroma	1	—	—	—

Årsrapport
från Holtermanska sjukhusets Röntgen- och Ijusavdelning.

Uppgift på behandlade sjukdomsfall år 1926.

Diagnos.	Antal.
<i>Tuberculosis.</i>	
Lupus vulgaris, tbc cutis	64
Tbc pulmon. et laryngis	7
Tbc ossium et articulorum	12
Tbc renum	2
Tbc lymfoglandularum	6
<i>Hudsjukdomar.</i>	
Eczema.....	22
Prurigo.....	12
Pruritus.....	2
Acne	6
Sycosis barbæ.....	1
Psoriasis	7
Lichen ruber planus	3
Lupus erythematosus.....	11
Alopecia areata	3
Perniones.....	1
Verruca	3
<i>Diverse sjukdomar.</i>	
Rheumatismus musculorum	6
Cardioscleros	1

Av lupus vulgaris-fallen hava under året 55 vårdats på statens bekostnad, därav äro 15 fall nytillkomna under året. 9 fall hava såsom friska avslutat behandlingen, de stå dock under fortsatt observation.

Sammanlagda antalet Finsenbehandlingar, lokala och allmänna, utgör 8021 seancer.

Kvartsljus- och liknande Ijusbehandlingar hava givits åt 26 fall från sjukhuset — 628 seancer, åt 49 polikliniska fall — 973 seancer.

Röntgenbehandlingar hava givits åt 12 fall från sjukhuset — 40 enkeldoser, åt 20 polikliniska fall — 61 enkeldoser.

Årsberättelse från Hemmet för lungotssjuka för år 1926.

Omsättning, underhållsdagar m. m.

Antal patienter under året intagna	Världtid (dagar) för de under året utskrivna (utom avlidna)												avlidna										
	Lägsta Högsta		antalet någon dag under året vårdade	längsta m. kv.		kortaste m. kv.		medel- m. kv.		längsta m. kv.		kortaste m. kv.		medel- m. kv.									
	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.						
28	65	9	31	20	43	8	25	14.332	39	51	29	206	267	8	1	86	67	112	278	1	11	43	113

**Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter
med tuberkulos.**

	Män	Kv.	Summa
5—10 år	2	—	2
10—15 >	2	3	5
15—20 >	2	9	11
20—25 >	4	15	19
25—30 >	9	13	22
30—35 >	5	13	18
35—40 >	1	6	7
40—45 >	3	3	6
45—50 >	—	3	3
50—60 >	—	1	1
60—70 >	—	1	1
Summa	28	67	95

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

Sjukdom	I. Lung-tuberkulos med eller utan komplik.			II. Tuberkulos med annan lokalisering			Sjukdom	III. Utan tydliga symptom av tuberkulos		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
a) <i>Antal patienter</i> ...	27	66	93	1	1	2	a) <i>Antal patienter</i> ...	—	1	1
b) <i>Sjukdomsfall.</i>							b) <i>Sjukdomsfall.</i>			
Tbc. pulmonum.....	27	66	93	—	—	—	Bronchitis	—	1	1
» laryngis	—	5	5	—	—	—				
» cerebri. Mening. tbc.	—	—	—	—	—	—				
» ossium et articulorum	—	1	1	—	—	—				
» lymphogland. bronch.	—	—	—	1	—	1				
» intestini	7	11	18	—	—	—				
» peritonei	—	1	1	—	—	—				
Pneumothorax spontaneus	1	—	1	—	—	—				
» artificialis...	2	2	4	—	—	—				
Hæmoptysis	2	2	4	—	—	—				
Abscessus ad anum	—	1	1	—	—	—				
Pleuritis exsudativa	1	—	1	—	—	—				
Empyema pleuræ	1	1	2	—	—	—				
Laryngitis	1	2	3	—	—	—				
Amyloidosis universalis	2	7	9	—	—	—				
» lienis.....	1	3	4	—	—	—				
Emphysema pulmonum	1	—	1	—	—	—				
Nephritis chronica.....	2	2	4	—	—	—				
Nephrosis	2	8	10	—	—	—				
Hydronephrosis	—	2	2	—	—	—				
Néphrosclerosis	—	1	1	—	—	—				
Peritonitis diffusa	—	1	1	—	—	—				
Ulcus ventriculi	—	1	1	—	—	—				
Myoma »	—	1	1	—	—	—				
Anæmia	—	1	1	—	—	—				
Angina catarrhalis	—	1	1	—	—	—				
Myoma uteri	—	1	1	—	—	—				
Psychosis	1	—	1	—	—	—				
Neurosis	—	2	2	—	—	—				
Myopia	—	1	1	—	—	—				
Deviatio septi nasi	—	1	1	—	—	—				

Dödsorsaker hos under året avlidna.

S j u k d o m	Män	Kvinnor
Tuberculosis pulmonum.....	8	25

Behandlingens resultat för under året utskrivna tuberkulospatienter.

	Antal utskr. (incl. avlidna)			Behandlingens resultat											
				Förbättrade			Oförändrade			Försämrade			Avlidna		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
a) Lungtuberkulos, st. I ...	1	3	4	1	2	3	—	1	1	—	—	—	—	—	—
st. II ...	1	9	10	—	6	6	1	4	5	—	—	—	—	—	—
st. III ...	25	54	79	13	20	33	4	8	12	—	—	—	8	25	33
Summa	27	66	93	14	28	42	5	13	18	—	—	—	8	25	33
b) Annan tuberkulos	1	1	2	—	—	—	1	—	1	—	1	1	—	—	—

Utförda operationer.

S j u k d o m	Antal fall	O p e r a t i o n	Antal
Tuberculosis pulmonum.....	4	Pneumothorax artificialis	18

E. BERGMAN.

Arsberättelse från Sommarsanatoriet å Sandarne för år 1926.

Omsättning, underhållsdagar m. m.

Antal patienter						Vårdtid (dagar) för de under året															
Samtliga under året intagna	Häufig för- sta gången värda	Avlidna		utskrivna (utom avlidna)				avlidna													
		m.	kv.	m.	kv.	Längsta någon dag under året	Högsta värde	Medeltal värda	pr dag	längsta		kortaste		medel-		längsta		kortaste		medel-	
										m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
103	87	—	—	103	87	—	—	12,362	96	126	22	64	63	12	10	57	53	—	—	—	—

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

		Män	Kv.	Summa
10–15 år	3	—	3	
15–20 *	5	9	14	
20–25 *	16	8	24	
25–30 *	11	10	21	
30–35 *	6	10	16	
35–40 *	8	9	17	
40–45 *	10	11	21	
45–50 *	15	14	29	
50–60 *	16	8	24	
60–70 *	12	8	20	
över 70 *	1	—	1	
Summa	103	87	190	

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

S j u k d o m	Lungtuberkulos med eller utan kompl.		
	m.	kv.	s:a
a) Antal patienter.....	103	87	190
b) Sjukdomsfall.			
Tbc. pulmonum	103	87	190

GÖSTA GÖTHLIN.

Årsberättelse för år 1926 från Sjukvårdsanstalten å Kålltorp.

Omsättning, underhållsdagar m. m.

Samtliga intagna under året	Antal patienter		Vårdtid (dagar) för de under året																				
			Avlidna		utskrivna (utom avlidna)						avlidna												
	Härv för- sta gången vårdade	Utskrivna (frånsett avlidna)	Lägsta antalet någon dag under året	Högsta vårdade	Medeltal vårdade pr dag		längsta		kortaste		medel-		längsta		kortaste		medel-						
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.						
127	147	75	86	116	121	18	15	66,396	181,9	189	168	1,552	1,042	2	16	246,4	204,5	792	482	9	12	234,4	157

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	Män	Kv.	Summa
1— 5 år	9	5	14
5—10 »	7	5	12
10—15 »	8	3	11
15—20 »	23	28	51
20—25 »	24	33	57
25—30 »	20	25	45
30—35 »	12	18	30
35—40 »	8	11	19
40—45 »	8	2	10
45—50 »	10	3	13
50—60 »	2	2	4
Summa	131	135	266

I uttagstidens med eller utan kompl.	Summa
100	100
95	95
90	90
85	85
80	80
75	75
70	70
65	65
60	60
55	55
50	50
45	45
40	40
35	35
30	30
25	25
20	20
15	15
10	10
5	5
0	0

ÅRSBERÄTTELSE

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

S j u k d o m	I. Lungtuber- kulos med eller utan komplik.			S j u k d o m	I. Lungtuber- kulos med eller utan komplik.		
	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
a) <i>Antal patienter</i>	181	135	266	Bronchitis foetida	1	—	1
b) <i>Sjukdomsfall</i> .				Pleuritis	16	7	23
Tbc. pulmonum	181	135	266	Empyema pleurae	3	—	3
» laryngis	10	6	16	Pneumothorax spontan	1	—	1
» ossium et articulorum ...	2	1	3	Angina tonsillaris	7	6	13
» lymphoglandularum	3	1	4	Hypertrophy tonsillarum	1	2	3
» urogenitalis	1	—	1	Gastritis acuta	2	—	2
» intestini	18	10	23	Enterocolitis acuta	1	—	1
» miliaris acuta	1	—	1	Achyilia gastrica	2	—	2
» peritonei	1	2	3	Fistula ani	1	—	1
» mesenterialis	1	1	2	Abscessus ad anum	1	—	1
Phlegmone	1	—	1	Cholecystitis	1	—	1
Scarlatina	1	—	1	Ascites	1	—	1
Diphtheria	1	—	1	Nephritis degenerativa et in- flammatoria acuta	1	1	2
Morbilli	1	2	3	Nephritis degenerativa et in- flammatoria chron.	6	6	12
Influenza epidemica	18	8	21	Pyelitis	1	1	2
Varicellæ	—	2	2	Enuresis nocturna	—	1	1
Syphilis aquisita	2	—	2	Epididymitis	1	—	1
Gonorrhœa	1	—	1	Parametritis	—	1	1
Lymphadenitis	—	1	1	Tendovaginitis	—	1	1
Diabetes mellitus	1	1	2	Polyarthritis rheumatica acuta	—	2	2
Hysteria	—	1	1	Purpura rheumatica	1	—	1
Neurasthenia	1	1	2	Periostitis alveolaris	—	1	1
Neurosis	—	1	1	Hæmatoma bursæ præpatell....	—	1	1
Psychos.	1	2	3	Eczema	1	1	2
Imbecillitas	1	—	1	Decubitus	1	—	1
Pericarditis	3	1	4	Favus	—	1	1
Vit. organ. cordis	2	2	4	Paronychia	1	—	1
Angina pectoris	—	1	1	Otitis media purulenta	1	3	4
Atheromatosis	1	—	1	Otitis externa	1	—	1
Varicocele	1	—	1	Blepharitis ciliaris	—	1	1
Hæmorrhoides	1	—	1	Hordeolum	1	—	1
Rhinitis	5	1	6	Conjunctivitis catarrhalis	1	1	2
Empyema sinus frontal's	1	—	1	Macula corneæ	1	2	3
Asthma bronchiale	1	—	1	» phlyctenulosa	—	1	1
Hæmorrhagia pulmonum	15	16	31	Herpes ophtalmicus	—	1	1
Oedema pulmonum	1	—	1	Graviditas	—	4	4
Bronchopneumonia acuta	1	—	1				
Gangräna pulmonum.....	1	—	1				
S j u k d o m				III. Utan tydliga symptom av tuberkulos			
				m.	kv.	s:a	
a) <i>Antal patienter</i>				3	1	4	
b) <i>Sjukdomsfall</i> .							
Tuberculosis suspecta				2	—	2	
Neurasthenia				1	—	1	
Vit. organ. cordis				1	—	1	
Asthma bronchiale				1	—	1	
Cancer pulm.				—	1	1	

Dödsorsaker hos under året avlidna.

S j u k d o m	män	kv.
Tuberculosis pulmonum.....	17	14
Cancer pulm.....	—	1
Vit. organ. cordis	1	—
Summa	18	15

Behandlingens resultat för under året utskrivna tuberkulospatienter.

	Antal utskr. (inkl. avlidna)			Behandlingens resultat											
				Förbättrade			Oförändrade			Försämrade			Avlidna		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
a) Lungtuberkulos, st. I ...	49	55	104	48	55	103	1	—	1	—	—	—	—	—	—
st. II ...	39	24	53	29	23	52	—	1	1	—	—	—	—	—	—
st. III... ..	46	52	98	21	19	40	5	10	15	3	9	12	17	14	31
Summa	124	131	255	98	97	195	6	11	17	3	9	12	17	14	31

Utförda operationer.

S j u k d o m	Antal fall	Operation	Antal	Anmärkningar
Tbc. pulm.	9	Pn. thorax artific.	10	Nyanläggning.
” ”	13	” ” ”	140	Påfyllning.
” ”	4	Försök att anlägga Pn. th. ar.	7	
” ”	1	Phrenicusexaires	1	D:r Sven Johansson, A. S. S.
” et laryngis.....	1	Infiltration av N. laryng. sup.	1	
” + pleurit. exs.....	6	Thoracocentes	7	
Abscessus reg. carp. dx. tbc.	2	Punktion. Incision	2	
Tbc. pulm. + graviditas	1	Abortus provocat.	1	Gbgss B. B.
Panaritium	1	Incision	1	
Phlegmone man dx.....	1	”	1	
Meningism	1	Lumbalpunktion.	1	
Hypertrophia tons.	1	Tonsillotomi	1	
Vegetations adenoides ...	5	Abrasio	5	
Ascites.....	1	Laparocentes	1	
Hæmatoma bursæ præpat.	1	Punktion	1	
Atheroma faciei	1	Excision	1	

H. ROSENGREN.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

År 1926 intagna sjukdomsfall även som döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.					
5	Hernia.....	1	—	—	—
	Hypospadie	1	—	—	—
	Phimosis	2	—	—	—
	Ectopia testis	1	—	—	—
II. Ålderdomssjukdomar.					
6	Marasmus senilis	—	2	—	2
7	Gangræna »	1	—	—	—
III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.					
8	Abortus	—	1	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitärer sjukdomar.					
21	Septichæmia. Pyosepticæmia. Abscessus. Phlegmone.....	13	6	—	1
22	Erysipelas	1	1	—	—
29	Influenza epidemica	4	7	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	12	14	—	1
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	1	7	—	—
	» ossium et articulorum	2	—	—	—
	» lymphoglandularum	4	6	—	—
	» urogenitalis.....	1	—	—	—
	» organorum aliorum	4	1	—	1
44	Syphilis acquisita	1	—	—	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>).....	4	—	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	—	—	—
	Prostatitis »	1	—	—	—
	Strictura urethræ gonorrhœica.....	2	—	—	—
55	Tænia (Cysticercus). Bothriocephalus	—	1	—	—
57 B	Oxyuris	—	1	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					
58	Anæmia	1	4	—	—
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.					
68	Diabetes mellitus	1	2	—	1
VIII. Nervsystemets sjukdomar.					
82	Haemorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emolilitio cerebri	1	—	—	—
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	—	1	—	—
94	Ischias	4	6	—	—
98	Epilepsia	1	—	—	—
99	Hysteria	—	1	—	—

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
100	Neurasthenia	2	4	—	—
101	Convulsiones	1	—	—	—
	Insomnia	3	—	—	—
	Andra	2	—	—	—
IX. Sinnessjukdomar.					
102— 110	Insania et Idiotia	1	1	—	—
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.					
111	Pericarditis	—	1	—	—
112	Endocarditis acuta	1	2	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	10	1	3
»	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	3	3	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteritis	2	2	—	—
116	Phlebitis	1	6	—	—
118	Varix	12	11	1	—
	Varices hæmorrhoid.	15	4	—	—
119	Thrombosis. Embolia	1	1	—	—
XI. Andningsorganens sjukdomar.					
121— 124	Epistaxis	1	3	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	7	3	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chron.	4	—	—	—
131	Asthma bronchiale	2	—	—	—
132	Hæmorrhagia pulmonum	—	2	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	6	1	1	—
134	Bronchopneumonia acuta	5	2	—	—
136	Abscessus pulmonum	2	—	1	—
139	Infarctus	1	—	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	4	7	1	—
141	Pneumothorax	1	—	—	—
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.					
143	Stomatitis. Noma	1	—	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	3	1	—	—
145	Peritonsillitis acuta	1	1	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	4	1	—	—
153	Gastritis acuta	3	1	—	—
»	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	6	3	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	7	1	—	—
157	Neurosis ventriculi	8	7	—	—
158	Enterocolitis chronica	3	3	—	—
159	Appendicitis	37	39	1	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	4	1	2	—
161	Hernia	28	8	—	—
162	Fistula s. Fissura et Contractura ani	9	4	—	—
162	Abscessus ad anum	2	—	—	—
162	Obstipatio	—	3	—	—
162	Ulcus perforans recti	1	—	1	—
165	Megacolon	—	1	—	—

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
166	Cirrhosis hepatis	1	—	1	—
167	Cholecystitis. Cholangitis	—	2	—	—
168	Cholelithiasis	—	9	—	—
171	Icterus. Icterus catarrhalis	2	3	—	—
171	Peritonitis acuta	6	5	—	—
	» chronicus	3	2	—	—
	<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>				
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	2	1	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronicā. Morbus Brightii	5	1	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	8	2	1	—
177	Nephrolithiasis	3	1	—	—
179	Ren mobilis	—	1	—	—
180	Cystitis	3	3	—	—
181	Lithiasis vesicae	3	—	1	—
184	Enuresis	1	1	—	—
	<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>				
	A. Manliga könsorganen.				
185	Hypertrophia prostatae	11	—	2	—
187	Orchitis. Epididymitis	2	—	—	—
189	Hydrocele testis	6	—	—	—
	Spermatocele testis	3	—	—	—
	B. Kvinnliga könsorganen.				
190	Prolapsus vaginæ et uteri	—	1	—	—
193	Endometritis	—	4	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	2	—	—
	Cystis ligament rotund.	—	1	—	—
	<i>XV. Muskternas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>				
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	1	1	—	—
204	Bursitis. Hygroma	3	3	—	—
205	Synovitis. Arthritis	4	—	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	7	7	—	—
	Hallux valgus	—	2	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	4	3	—	—
216	Ganglion	2	—	—	—
	Digitus malleus	1	—	—	—
	Contractura dig. p. operat.	—	1	—	—
	<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>				
217	Erythema multiforme et nodosum	2	1	—	—
218	Urticaria	1	—	—	—
220	Pemphigus	—	1	—	—
222	Eczema	4	2	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	2	4	—	—

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
231	Furunculosis. Furunculus.....	3	4	—	—
232	Carbunculus	—	2	—	—
236	Scabies	3	—	—	—
240	Elephantiasis	1	—	—	—
»	Atheroma	1	—	—	—
»	Inguis incarnatus	—	1	—	—
XVII. Öronsjukdomar.					
243	Otitis media catarrhalis	1	—	—	—
»	" " purulenta	7	3	—	—
»	Mastoiditis	4	2	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.					
261	Dacryocystitis catarrhalis.....	—	1	—	—
XIX. Svulster.					
306	Angioma	1	2	—	—
307	Myoma	—	1	—	—
313	Papilloma	2	—	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	—	4	—	—
315	Sarcoma	2	1	—	—
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	10	3	2	1
	" ventriculi	5	—	—	—
	" prostatae	4	—	2	—
	" mammæ	—	3	—	1
	" cutis.....	1	—	—	—
319	Struma colloidés	—	1	—	—
XX. Andra sjukdomar.					
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	—	1	—	—
325	Paralysis agitans	1	—	—	—
326	Scrophulosis	1	3	—	—

Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			förbättrad	död	
1.					
Atheroma capillit.	1	Exstirpation	1	—	
2.					
Dacryocystit. supp.	1	Rad. op. enl. <i>Bowman</i>	1	—	
3.					
Otitis med. ac. purul.	1	Paracentes.....	1	—	
D:o + Mastoidit. ac.	2	D:o	2	—	
D:o + D:o	3	Uppmejsling + delv. dränage	3	—	Samma fall dubbels.
5.					
Periostitis alveol. supp. max.	1	Incision + Provexcision	1	—	
Parotitis supp. (Pyæmia)	1	D:o	1	—	
Angina phlegmonosa	3	D:o	3	—	
Furunculus faciei	1	D:o	1	—	
D:o lab. sup.	3	D:o	3	—	
Vulnus faciei	2	Suturer	2	—	
Hypertrophia tonsill.	3	Dubbelsid. tonsillotomi	3	—	
D:o	2	D:o tonsillektomi.....	2	—	
Vegetation. adenoid.	1	Skrapning m. ringkniv	1	—	
Tumor angiomas. faciei	1	Exstirpation	1	—	
» parotid. (blandsvulst)	1	D:o	1	—	
Cancroides faciei	1	Excision m. diatermi	1	—	
Elephantiasis lab. sup.	1	Excisioner	1	—	
6.					
Abscessus colli	1	Incision + Dränage	1	—	
Lymphomata tbc. colli	1	Incision + Utskrapning	1	—	
D:o	5	Exstirpation gm snedsnitt	5	—	
Lymphosarcomata colli	1	D:o	1	—	
7.					
Struma colloides	1	Exstirpation gm kragsnitt	1	—	
8.					
Phlegmone parietis thoracis	1	Incision + Dränage	1	—	
Tbc. thoracis c. fistulis	2	Excision + Utskrapning + Sut.	2	—	Samma fall i 2 olika seancer.
Pleuritis exsudativa	1	Torakocentes	1	—	
9.					
Adenoma mammæ	2	Exstirpation	2	—	
Cancer cutis (Ca. mam. recid.)	2	D:o	1	—	Samma fall i 2 olika seancer. Död av interna recidiv.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			förbättrad	död	
Cancer cutis	1	Exstirpation	1	—	
Cancer mammae	1	Rad. op. enl. Halsted	1	—	
11.					
Cholelithiasis	3	Lap. i h. rekt. skid. + Kolecystektomi + Rödränage...	3	—	
Ileus post. operation	1	Relaparotomi i gamla snittet...	1	—	Ett av föreg. fall. Ingen annan orsak än otomi av tarmen att påvisa.
Cholelithiasis	2	Kehrsnitt + Kolecystektomi + Rödränage	2	—	
Cholelithiasis + Cholecystitis gangränen.	2	Lap. i h. rekt. skid. + Kolecystektomi + Rör- och vekdränage.....	2	—	
14.					
Hyperacidosis ventriculi.....	2	Gastroenterostomia retrocol. post. (Mayo).....	2	—	
Ulcus ventriculi c. hämorrh....	2	D:o	2	—	
Ulcus ventr. c. stenos. pylori.	2	D:o	2	—	
Ulcus duoden. perf. + Peritonit. ac.	1	Lap. i h. rekt. skid. + Gastroafari + Suturer	1	—	Dränage av båda subfreniska rummen m. snitt i flankerna.
Cancer ventriculi.....	1	Ventrikelsektion (Billroth I)	1	—	
15.					
Megacolon (descendens o. flex. sigm.)	1	Lap. i h. rekt. skid. + Resektion + Anastomos side-to-side	1	—	Resekt. av $\frac{1}{2}$ meter.
Typhlitis + Perityphlitis + Coecum magn. et mob.....	5	Mc. Bs. snitt + Appendektomi + Sut.	5	—	
Enteroptosis	1	Gastro- et Colopexi	1	—	
Invaginatio intestin. tennis ...	1	Tarmresektion + Anastomos side- to-side	—	1	Försummat fall, 17 års yngling som dog 2.dra dagen e. op.
Ileus strangulat. c. divertic. Meckelii	1	Lap. i h. rekt. skid. + Exstirp. av divertikel + Suturer.....	1	—	Även appendektomi.
Ileus strangulat. Lymphadenit. tbc. mesenter	1	Lap. i h. rekt. skid. + Avbindning av brider + Sut.	1	—	
Ileus strangulat. + Peritonit. adhæs. p. op.	1	Lap. i h. rekt. skid. + Mjölkning av tarm	—	1	
16.					
Appendicitis ac.	19	Appendektomi gm Mc. Bs. snitt + sut.	19	—	Därav 3 fall med Coecum magn. et mob.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			förhåttad	död	
			Irisk eller oförhåttad		
Appendicitis ac. + Oxyuris...	1	Lap. i h. rekt. skid. + Appendektomi + Sut.	1	—	
D:o gangränsosa	25	Mc. Bs. snitt + Appendektomi + Sut.	25	—	Därav 6 fall med mycket obet. dränage. ....
D:o d:o	3	Lap. i h. rekt. skid. + Appendektomi + Sut.	3	—	
Appendicitis grangr. + Abscessus periappend.	9	Mc. Bs. snitt + Appendektomi + Liten vekdränage....	9	—	
Abscessus pelvis minoris	1	Öppnande av abscess fr. fornix vaginalæ	1	—	Ett av föreg. fall.
Appendicitis ac. gangr. c. perf. + Abscessus pelvis minoris	2	Lap. i h rekt. skid. + Appendektomi + Vekdränage ...	2	—	
Abscessus pelvis minoris	1	Lap. i h. rekt. skid. + Öppnande av abscess.	1	—	I samband med extirpation av ett ovarialkystom.
Appendicit. ac. gangr. c. perf. + Peritonit. seropurul.	3	Lap. i h. rekt. skid. + Appendektomi + Vekdränage.....	3	—	
Appendicit. ac. gangr. c. perf. + Peritonit. purul. lib.	1	D:o d:o ..... — —	1	61 års man opererad 6 timmar efter perforationen	
17.					
Hernia inguin. ext. mob. cong.	2	Rad. op. enl. Bassini-Schultén	2	—	I samband med op. för ectopia testis en op.
Hernia inguin. ext. mob. acquis.	24	Radikaloperation	24	—	Därav 9 enl. Bassini, 6 enl. Schultén samt 9 närm. enl. Halsted.
Hernia inguin. ext. mob. incarcer. acqu.	1	Herniotomi + Radikaloperat.	1	—	Kvinna.
Hernia inguin. interna	3	Rad. operat. enl. Bassini	3	—	3 recidiv. 2 kvinnor och 1 dubbeltsid. operation.
Hernia cruralis mobil.	1	D:o närm. enl. Fabricius	1	—	
D:o ventralis	3	Plastisk operat. i 3 etager.....	3	—	Därav ett Mc. Bs. snitt.
18.					
Contractura ani	2	Dilatation forcée	2	—	
Fissura et Contractura ani.....	10	D:o	10	—	
Fistula ani	1	D:o + Klynning av fistel och sfinkter	1	—	
Abscessus ad anum	2	Incision	2	—	
Tumores hæmorrhoidal.....	20	Dilat. forcée + Paquelin	20	—	
Ulcus perf. recti + Peritonitis diffusa	1	Lap. i rekt. skid. + Hopsyning av sår + Dränage	1	—	
Peritonitis subphrenic. bilateral.	1	Bilateral lumbalincision + Dränage	—	—	Samma fall.
Adenoma reg. analis	1	Exstirpation	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			förfärrad	död	öförfärrad	
19.						
Abscessus parietis abdominis	1	Incision + Dränage	1	—	—	Opererad för appendicit. å utrikes ort en månad förut.
Peritonitis chron. adhæs.	6	Lap. i h. rekt. skid. + Los- sande av adhärenser	6	—	—	
Tuberculosis peritonei	1	Lap. i h. rekt. skid. + Ingjutning av jodof. glyc. + Sut.	1	—	—	
Dolores abdominis	2	Prolap. gm Mc. Bs. snitt + Appendekt. + Sut.....	2	—	—	
20.						
Fistula tbc. p. nephrectomiam.	1	Incision + Utskrapning.....	—	1	—	Op. 14 år förut för tbc. renis. Nu även kron. nefrit.
21.						
Enuresis nocturna	1	Endosakral koksaltinjektion ...	1	—	—	
Lithiasis vesicalis	3	Sectio alta + Uttagn. av stenar	1	—	2	Ett fall med gammal blåsfistel dog 6 mån. efter op. av cystopyelonefrit. Den andra även kron. cystopyelonefr.
Papilloma vesicæ	1	Kauterisering m. diatermi.....	1	—	—	
22.						
Hypertrophia prostatae	2	Bilateral vasectomi.....	2	—	—	
D:o	1	Sectio alta + Cathet. á dim.	—	—	1	87 år gammal.
Cancer prostatae	1	Transvesikal prostatektomi ...	1	—	—	
23.						
Hypospadias scrotalis	1	Plastisk operation	1	—	—	
Phimosis congenita.....	1	Dorsalsnitt	1	—	—	
24.						
Epididymitis chron.....	1	Epididymektomi	1	—	—	
D:o tbc. c. absc.	1	D:o	1	—	—	
Hydrocele testis	5	Rad. op. enl. Winckelmann ...	5	—	—	
Spermatocèle testis.....	3	Exstirpation	3	—	—	
Varicocele testis	3	Rad. op. enl. olika metoder ...	3	—	—	
25.						
Rectocele vaginæ.....	1	Främre o. bakre kolporafi + Perineorafi	1	—	—	
Endometritis.....	3	Abrasio mucosæ uteri	3	—	—	
Abortus	1	D:o	1	—	—	
Graviditas + Tbc. pulm.	2	Exæresis + Abrasio muc. uteri	2	—	—	
Cystis lig. rotund. c. torsione	1	Exstirpation + Bassini'suturer	1	—	—	
Polypus cavitalis uteri	1	Abrasio	1	—	—	
Kystoma ovarii	2	Lap. i rekt. skid. + Exstirp.	2	—	—	I ett av fallen samtidigt öppnande av en appendicitabsc
Myomata uteri pedunc.	1	D:o	D:o	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Operatörer		Anmärkningar
			död	öförbättrad	förbättrad	död	
27.							
Hallux valgus	3	Excision av bursa + Avmejsling av exostos	3	—	—	—	
Contractura dig. man. p. abscessum.....	1	Exstirpation av fasc. palm. och är	1	—	—	—	
Digitus malleus pedis	1	Amputation å innerled	1	—	—	—	
Osteomyelit. subac. humeri c. abscess	2	Incision + Utskrapning + Sut.	2	—	—	—	
Osteitis chron. fæmor. c. absc.	1	Uppmejsling + Dränage	1	—	—	—	
Ganglion tend. man.	1	Exstirpation	1	—	—	—	
D:o lat. int. genus	1	D:o	1	—	—	—	
Synovitis genus	1	Ledpunktion	1	—	—	—	
Hygroma præpatell. genus ...	4	Exstirpation gm bågsnitt	4	—	—	—	
Bursitis præpatellar. supp. genus	4	Bilateral incision + Dränage	4	—	—	—	
Hidradenitis supp. axillæ	1	Incision + Utskrapning	1	—	—	—	
Abscessus axillæ	1	D:o + Dränage	1	—	—	—	
Lymphadenitis supp. inguinis	4	D:o + Utskrapning	4	—	—	—	
D:o	2	Utrymnning av inguen	2	—	—	—	I ett fall senare sekundärsut.
Unguis incarnat. dig. ped.....	1	Königs radik. op.	1	—	—	—	
Tendovaginitis tbc. anticerur. c. fist.....	1	Incision + Utskrapning + Sut.	1	—	—	—	
Lymphangitis tbc. cruris c. fistul.....	1	D:o d:o d:o	1	—	—	—	
Ischias	8	Endosakral koksaltninjektion ...	8	—	—	—	
Varices crur. et anticerur.	4	Underb. enl. <i>Trendelenburg</i> ...	4	—	—	—	I 2 fall op. även å andra ben.
D:o	3	D:o d:o + Exstirp. av varicer å underb.	3	—	—	—	D:o.
D:o	7	Underb. enl. <i>Trendelenburg</i> + Exstirp. av v. saph. m. ned på underbenet + Exstirpat. av varicer.	7	—	—	—	I 1 fall op. samt. å andra ben.
D:o	2	Underb. enl. <i>Trendelenburg</i> + Exstirp. av v. saph. m. + Exstirp. av varicer + Underb. av v. saph. p.	2	—	—	—	I 1 fall samtidigt op. även å andra benet.
D:o	2	Exstirp. av vene gm cirkumcision	1	—	1	—	Samma fall dubbels. Sepsis från nyss läkt benskada.
Thrombophlebitis cruris	1	Hög underbindning	1	—	—	—	
Gangræna senil. pedis	1	Hög lårbensamputation	1	—	—	—	
Fractura patellæ	1	Friläggning + Metalltrådssut.	1	—	—	—	
Synovitis traumatica	5	Ledpunktion	5	—	—	—	
Hæmarthrosis genus	2	D:o	2	—	—	—	
Pyarthrosis genus	1	Ledpunktion + spolning m. rivanol	—	—	1	—	Varken ærob. el. anærob. från varet. Död i pyemi, ant. efter en angina.
Abscicio tend. flex. man.	1	Sensuturer	1	—	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			död	oförbättrad frisk eller förbättrad	
Abscicio tend. m. extens. ped.	2	D:o	2	—	
Vulnus combust. dig. man. ..	2	Transplantation enl. <i>Thiersch</i>	1	—	
Corpus alien. plant. ped. c. fistula	1	Excision av fistel o. abscess...	1	—	
Angioma cutis cruris	1	Exstirpation	1	—	
Verruca plant. ped.	1	D:o	1	—	
Lipoma reg. gluteal	1	D:o	1	—	
D.o sarcomatos. cruris.....	1	D:o	1	—	Senare recidiv.
 Dessutom ha under året å intagna patienter utförts en hel del smärre ingrepp såsom incisioner, gipsningar och dyl, vilka ej här upptagits, även om vid desamma en kortare narkos behövt användas.					
Ävenså äro ej särskilt antecknade lumbalpunktioner, röntgenbehandlingar och dito fotograferingar som utförts å intagna patienter.					
Hypertrophia prostata	1				
D:o					
Cancer prostate	1				
D:o + Cather. a dim.					
Hypogeaia scrotalis	1				
Phimosis congenita	1				
Hydrocele testis	1				
Varicocele testis	1				
Sinus penes	1				
Resection vaginæ	1				
Ectomeatitis	1				
Abortus	1				
Graviditas - Tbc. pulm.	2				
Cystis lig. rotund. & peritoneum	1				
Adhesio uteri	1				
Adhesio recti blod + endometrium	2				
Adhesio recti + endometrium	1				
Mycomatia pectoris pedunculata	1				

**Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å
polikliniskt behandlade patienter.**

S j u k d o m	Antal fall	O p e r a t i o n	A n märkningar
1.			
Vulnus capillitii	2	Suturer.	
Atheroma "	2	Exstirpation.	
2.			
Corpus alien corneæ	5	Uttagning.	
Ulcus serpens	1	Galvanocausis.	
Dacryocystitis	1	Bowmans operation.	
3.			
Thrombus ceruminos.....	6	Utspolning.	
Otitis externa	1	Incision.	
D:o media ac.	2	Paracentes.	
4.			
Sinusitis maxillaris	1	Punktion + Utspolning.	
Fractura oss. nasal.....	1	Reposition.	
Corpus alien. nasi	2	Uttagning.	
Epistaxis	1	Kauterisering.	
5.			
Vinculum lingua.....	1	Avklippning.	
Furunculus s. abscessus faciei	7	Incision eller utskrapning.	
Periostitis alveol. supp. maxill.	7	D:o	
Angina phlegmonosa	12	D:o	
Vulnus faciei	19	Suturer.	
Corpus alien. faicum	2	Uttagning.	
Vegetationes adenoidæ	4	Skrapning.	
Hypertrophia tonsillar.	7	Tonsillotomi.	
D:o	1	Tonsillektomi.	
Atheroma faciei	4	Exstirpation.	
D:o supp.	5	Incision.	
Cancroides faciei.....	1	Exstirpation.	
Caries dentium	86	Tandextraktion.	
6.			
Lymphadenitis supp. s. abs-			
cessus	8	Incision.	
Lymphoma tbc. colli	1	Exstirpation.	
9.			
Adenoma mammæ	2	Exstirpation.	
23.			
Phimosis cong.....	3	Dorsalsnitt.	
25.			
Bartholinitis supp.	1	Incision.	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkningar
27.			
Bursitis olecrani	1	Excision.	
Hidradenitis supp axillæ	12	Excision eller incision.	
Panaritium s. Phlegmone s. Abscessus s. Vulnus infectum	59	Incision.	
Amputatio traumatica dig.....	6	Fullbordande av amputationen.	
Fractura.....	20	Reposition + Fbd.....	Därav: Claviculæ 1; brachii 1; ulnæ 1; radii s. antibrachii 16; carpi 1.
Luxatio	13	D:o + D:o	Därav: Humeri 10; cupiti 2; digiti 1.
Corpus alienum	13	Exæresis.	
Abscicio tendinis.....	3	Sensutur.	
Vulnus	47	Suturer.	
Hæmatoma subunguale	4	Nagelreparation.	
D:o bursæ olecrani ...	2	Punktion.	
28.			
Furunculus	25	Incision.	
Carbunculus	1	D:o	
Atheroma	9	Exstirpation.	
Ganglion	1	D:o	

Dessutom ha å ej intagna patienter utförts ett antal gipsningar och röntgenfotograferingar, vilka ej här särskilt specificeras.

Pol.kliniken har under året besöks av 1,270 personer, vilka gjort sammanlagt 5,742 återbesök. Summa 7,012 besök.

**Uppgift angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till
dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.**

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	5	1	6	—	—	6
Kontusion (<i>Contusio</i>).....	5	—	5	—	—	5
Inträngd främmende kropp	—	1	1	—	—	1
Varbildning i följd av inträngd främmende kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>).....	7	1	8	—	—	8
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	4	2	6	—	—	6
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmar-throsis</i>).....	4	—	4	—	—	4
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	15	3	18	1	1	16
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	1	—	1	—	—	1
Avskärning av muskel, sena, nerv	3	—	3	—	—	3
Skada å större kärl	—	1	1	1	—	—
Förbränning (<i>Combustio</i>) {Fingrar, hand	4	—	4	—	1	3
Ansikte	1	—	1	—	—	1
Andra kroppsdelar	2	2	4	—	—	4
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	5	1	6	—	—	6
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	1	1	2	1	—	1
Skottskada	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	58	13	71	3	2	66
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid hushållsgöromål	3	1	4	—	—	4
» hanterandet av yxa.....	1	—	1	—	—	1
» » » andra verktyg: slaktarkniv ...	1	—	1	—	—	1
Vid arbetsmaskiner inom industri: trävaruindustri:						
andra maskinella anordningar	2	—	2	—	—	2
kemisk-teknisk- och belysningsindustri	1	—	1	—	—	1
Genom beröring med hett vatten, ånga	2	—	2	—	—	2
Genom fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras:						
vid byggnadsarbete	1	—	1	—	—	1
inom trävaruindustri	4	—	4	—	—	4
» » » andra industrier	4	2	6	—	—	6
Genom inträngande föremål, såsom träflisor, spikar, glasskärvor	3	—	3	—	—	3
Vid lossning och lastning av gods o. d.	3	—	3	—	—	3
» militärtjänst	2	—	2	—	—	2
» sjöfart	5	—	5	—	1	4
» yrkesfiske	1	—	1	—	—	1
Transport	33	3	36	—	1	35

	Transport	Intagna			Skadans påföld		
		m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
B. Olycksfall utom yrkesarbete.							
Under resa med motorfordon		4	1	5	—	1	4
Vid sport och gymnastik:							
Jakt, skottskada		1	—	1	—	—	1
åkning med velociped		3	—	3	1	—	2
ridning		—	1	1	—	—	1
skridskoåkning.....		1	—	1	—	—	1
fotbollsspel		1	—	1	—	—	1
lek		7	2	9	—	—	9
Vid slagsmål och överfall.....		1	—	1	—	—	1
I följd av sjukdom (epilepsi)		1	—	1	—	—	1
Fall, halkning		4	5	9	1	—	8
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål		1	—	1	—	—	1
Övriga: under dans		1	—	1	—	—	1
C. Självmordsförsök.							
Med nedstörtande från höjd.....		—	1	1	1	—	—
Summa för grupp II		58	13	71	3	2	66

Stadens polikliniker för medellösa.

	A n t a l	
	patienter	besök
Allmänna polikliniken ¹⁾	2,464	13,424
Invärtes sjukdomar	155	204
Yttre skador och åkommor	1,461	12,872
Tandextraktioner	848	848
Polikliniken för ögonsjukdomar ²⁾	700	1,553
Gynekologiska polikliniken ²⁾	401	1,814
Polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar ²⁾	1,147	6,230
Polikliniken för massage och sjukgymnastik ²⁾	773	17,283
Polikliniken för hud- och könssjukdomar ²⁾	1,815	26,186
Allmänna och Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:		
Medicinska avdelningen.....	2,236	—
Kirurgiska avdelningen	6,491	35,632
Öronavdelningen.....	3,525	14,634
Ögonavdelningen	1,430	—
Holtermanska sjukhusets poliklinik:		
Hud- och könssjukdomar	2,179	12,627
Barnsjukhusets polikliniker:		
Medicinska avdelningen	3,851	—
Kirurgiska avdelningen	4,519	—
Ekmanska sjukhusets poliklinik	1,270	7,012

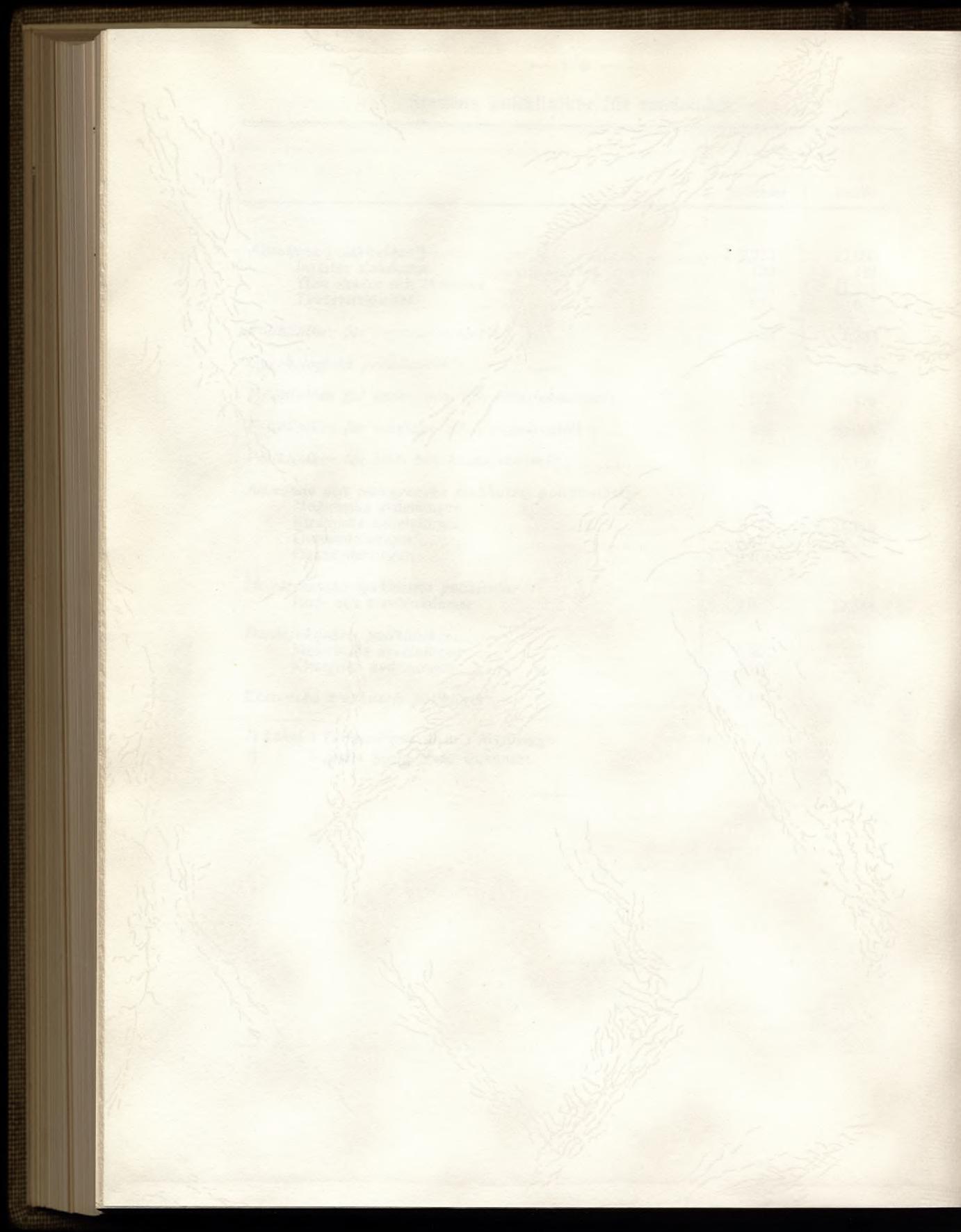
¹⁾ Lokal i Församlingshyddan i Masthugget.

²⁾ Lokal i gamla Sahlgrenska sjukhuset.

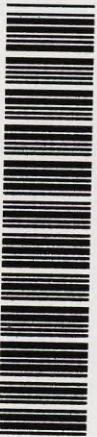
1. Cysten med eneste
medlem i familie

medlem av ektefellen

6000172008

Göteborgs universitetsbibliotek

